



Издание
на български език

Информация и известия

Година 65

16 декември 2022 г.

Съдържание

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЕСИЯ 2022—2023

Заседания от 18 до 19 май 2022 г.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Европейски парламент

Четвъртък, 19 май 2022 г.

2022/C 479/01	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно изпълнението на споразумението за асоцииране между ЕС и Република Молдова (2021/2237(INI))	2
2022/C 479/02	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно доклада на Комисията за върховенството на закона за 2021 г. (2021/2180(INI))	18
2022/C 479/03	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно доклада на Комисията за Северна Македония за 2021 г. (2021/2248(INI))	33
2022/C 479/04	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно доклада на Комисията за Албания за 2021 г. (2021/2244(INI))	45
2022/C 479/05	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно наказателното преследване на опозицията и задържането на профсъюзни лидери в Беларус (2022/2664(RSP))	57
2022/C 479/06	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно създаване на европейско пространство за образование до 2025 г. — микроквалификации, индивидуални сметки за обучение и учене за устойчива околна среда (2022/2568(RSP))	65

2022/C 479/07	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно борбата срещу безнаказаността на военните престъпления в Украйна (2022/2655(RSP))	68
2022/C 479/08	Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно социалните и икономическите последици за ЕС от войната на Русия в Украйна — укрепване на капацитета на ЕС за действие (2022/2653(RSP))	75

III Подготвителни актове

Европейски парламент

Четвъртък, 19 май 2022 г.

2022/C 479/09	<p>P9_TA(2022)0208</p> <p>Временно либерализиране на търговията с цел допълване на търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна ***I</p> <p>Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета временно либерализиране на търговията с цел допълване на търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (COM(2022)0195 — C9-0159/2022 — 2022/0138(COD))</p> <p>P9_TC1-COD(2022)0138</p> <p>Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 19 май 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна</p>	86
2022/C 479/10	<p>P9_TA(2022)0209</p> <p>Запазване, анализ и съхранение в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и свързани с тях престъпления ***I</p> <p>Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на събирането, запазването и анализа в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления (COM(2022)0187 — C9-0155/2022 — 2022/0130(COD))</p> <p>P9_TC1-COD(2022)0130</p> <p>Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 19 май 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 по отношение на запазването, анализа и съхранението в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и свързани с тях престъпления</p>	87

2022/C 479/11

P9_TA(2022)0210

Регламент (ЕС) 2016/1628: Удължаване на срока на правомощието за приемане на делегирани актове ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1628, за да се удължи срокът на правомощието на Комисията за приемане на делегирани актове (COM(2022)0113 — C9-0119/2022 — 2022/0080(COD))

P9_TC1-COD(2022)0080

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 19 май 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1628 по отношение на продължаване на срока на правомощието на Комисията да приема делегирани актове

88

2022/C 479/12

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза (COM(2021)0823 — C9-0040/2022 — 2021/0433(CNS))

89

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения, внесени от Парламента:

Новите части от текста се посочват с получер курсив. Заличените части от текста се посочват със символа ■ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с получер курсив новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЕСИЯ 2022—2023

Заседания от 18 до 19 май 2022 г.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

Четвъртък, 19 май 2022 г.

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

P9_TA(2022)0211

Споразумение за асоцииране между ЕС и Република Молдова

Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно изпълнението на споразумението за асоцииране между ЕС и Република Молдова (2021/2237(INI))

(2022/C 479/01)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 8 и дял V, и по-специално членове 21, 22, 36 и 37 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), както и част пета от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова (наричана по-долу „Молдова“), от друга страна, което включва задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия и влезе напълно в сила на 1 юли 2016 г.,
- като взе предвид установяването през март 2014 г. на безвизов режим за гражданите на Молдова в резултат на измененията на Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета ⁽¹⁾, направени от Европейския парламент и от Съвета,
- като взе предвид своята препоръка до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно Източното партньорство с оглед на срещата на високо равнище през юни 2020 г.,
- като взе предвид съвместния работен документ на службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) относно доклада за изпълнението на споразумението за асоцииране с Република Молдова от 13 октомври 2021 г. (SWD(2021)0295),
- като взе предвид резултата от шестото заседание на Съвета за асоцииране между ЕС и Молдова от 28 октомври 2021 г.,
- като взе предвид съвместните декларации от срещите на високо равнище на Източното партньорство и по-специално най-скорошната от 15 декември 2021 г. в Брюксел,
- като взе предвид съвместния работен документ на службите на Комисията и ЕСВД, озаглавен „Устойчивост, възстановяване и реформи: приоритети на Източното партньорство след 2020 г.“ от 2 юли 2021 г. (SWD(2021)0186),

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид Меморандума за разбирателство между Министерството на външните работи на Грузия, Министерството на външните работи и европейската интеграция на Република Молдова и Министерството на външните работи на Украйна относно установяването на засилено сътрудничество в областта на европейската интеграция — инициативата „Тройка на асоциираните партньори“, подписан на 17 май 2021 г.,
- като взе предвид съвместното изявление на държавните и правителствените ръководители на „Тройката на асоциираните партньори“ — Грузия, Република Молдова и Украйна, след шестата среща на високо равнище на Източното партньорство, проведена на 15 декември 2021 г.,
- като взе предвид кандидатурата на Молдова за членство в Европейския съюз, внесена на 3 март 2022 г.,
- като взе предвид писмото на министър-председателя на Молдова до председателя на Европейския парламент, получено на 16 март 2022 г., с искане за увеличаване на макрофинансовата помощ за Молдова,
- като взе предвид заключенията на Съвета по външни работи относно Република Молдова от 26 февруари 2018 г.,
- като взе предвид резолюцията на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от 26 януари 2021 г., озаглавена „Judges in Poland and in the Republic of Moldova must remain independent“ (Съдиите в Полша и в Република Молдова трябва да останат независими) ⁽²⁾,
- като взе предвид становищата и препоръките на Бюрото за демократични институции и права на човека към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ/БДИПЧ) и на Венецианската комисия към Съвета на Европа, по-специално от 15 март 2018 г. относно изборителната реформа в Молдова, от 24 юни 2019 г. относно конституционното положение, по-специално по отношение на възможността за разпускане на парламента, от 14 октомври 2019 г. относно проектозакона за реформата на Върховния съд и прокуратурата и от 13 декември 2021 г. относно измененията от 24 август 2021 г. на Закона за прокуратурата,
- като взе предвид правния анализ на Закона за изменение на Кодекса за аудиовизуалните медийни услуги на Република Молдова, представен от представителя на ОССЕ по въпросите на свободата на медиите на 14 януари 2022 г.,
- като взе предвид резултатите от 12-ия диалог по правата на човека между ЕС и Молдова, проведен на 13 септември 2021 г. чрез видеоконферентна връзка,
- като взе предвид препоръките и действията на Парламентарния комитет за асоцииране ЕС — Молдова, Парламентарната асамблея Евронест, Форум на гражданското общество от Източното партньорство, платформата на гражданското общество „ЕС — Молдова“ и други представители на гражданското общество в Молдова,
- като взе предвид Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2022 — 2028 г., приета от правителството на Молдова,
- като взе предвид новия правителствен план за действие за периода 2020 — 2023 г.,
- като взе предвид заключенията на мисията на Европейския парламент за наблюдение на избори относно предсрочните парламентарни избори в Молдова от 11 юли 2021 г., интегрирана в международната мисия за наблюдение на изборите, ръководена от ОССЕ/БДИПЧ,
- като взе предвид изявлението на върховния представител Жозеп Борел и члена на Комисията Оливер Вархеи относно парламентарните избори, публикувано на 12 юли 2021 г.,

⁽²⁾ Резолюция 2359 (2021).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид своите предишни резолюции относно Молдова, и по-специално предишната си резолюция от 20 октомври 2020 г. относно изпълнението на споразумението за асоцииране между ЕС и Република Молдова ⁽³⁾, както и резолюциите си от 5 юли 2018 г. относно политическата криза в Молдова след анулирането на резултатите от изборите за кмет на Кишинев ⁽⁴⁾, от 4 юли 2017 г. година за предоставяне на макрофинансова помощ на Република Молдова ⁽⁵⁾ и от 21 януари 2016 г. относно споразуменията за асоцииране/задълбочените и всеобхватни зони за свободна търговия с Грузия, Молдова и Украйна ⁽⁶⁾,
- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
- като взе предвид становището на комисията по международна търговия,
- като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0143/2022),
- A. като има предвид, че непровокираната, необоснована и незаконна руска война срещу Украйна, обявена на 24 февруари 2022 г., засегна непропорционално Молдова като съседна държава, която прие над 360 000 бежанци от Украйна за две седмици, от които над 100 000 са останали в страната, като това постави нейните ресурси под огромен натиск;
- B. като има предвид, че от началото на войната на Русия срещу Украйна съществуват опасения за потенциални операции под фалшиво знаме в Молдова;
- B. като има предвид, че на 22 април 2022 г. генерал-майор Рустам Минекаев, заместник командващ централния военен окръг на Русия, заяви, че една от целите на продължаващото нашествие на Русия в Украйна е да се създаде сухопътен коридор към района на Приднестровието; като има предвид, че генерал-майор Минекаев също така невярно заяви, че в Приднестровието са наблюдавани актове на потисничество над рускоговорящото население;
- G. като има предвид, че на срещата на високо равнище на Източното партньорство бяха потвърдени европейските стремежи и европейският избор на съответните партньори и беше насърчено пълното прилагане на споразуменията за асоцииране и техните задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия;
- D. като има предвид, че след период на политическа нестабилност и отстъпление от демокрацията Мая Санду спечели президентските избори с 57,75 % от гласовете на 15 ноември 2020 г., а Партията за действие и солидарност (PAS) получи 52,8 % от гласовете и спечели 63 от 101-те места в парламента на Молдова на предсрочните парламентарни избори на 11 юли 2021 г., като по този начин демонстрира силната ангажираност на народа на Молдова по отношение на демокрацията, принципите на правовата държава и европейското бъдеще на неговата държава и предостави на PAS силен мандат за амбициозна програма за реформи;
- E. като има предвид, че Споразумението за асоцииране/задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия се основава на общите ценности, на които се гради ЕС, а именно демокрацията, зачитането на правата на човека и на основните свободи, както и на принципите на правовата държава, като тези ценности са в основата и на политическото асоцииране и икономическата интеграция, предвидени в Споразумението за асоцииране/задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия;
- Ж. като има предвид, че според последните проучвания на общественото мнение 71,6 % от гражданите на Молдова подкрепят целта за европейска интеграция на своята страна;
- 3. като има предвид, че участниците в 11-то заседание на Парламентарния комитет за асоцииране (ПКА) ЕС — Молдова, проведено на 6 и 7 април 2022 г., взеха под внимание решимостта на президента и правителството на Молдова и на парламентарното мнозинство да прилагат стриктно Програмата за асоцииране ЕС — Молдова, като по този начин внесат осезаеми подобрения в живота на молдовските граждани;

⁽³⁾ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 136.

⁽⁴⁾ ОВ С 118, 8.4.2020 г., стр. 109.

⁽⁵⁾ ОВ С 334, 19.9.2018 г., стр. 199.

⁽⁶⁾ ОВ С 11, 12.1.2018 г., стр. 82.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- И. като има предвид, че конкретните резултати от шестия Съвет за асоцииране ЕС — Молдова, който се проведе на 28 октомври 2021 г., дават нов тласък за по-тясно и засилено сътрудничество в ключови области;
- Й. като има предвид, че Планът за икономическо възстановяване на Молдова беше предложен като част от обновената програма за възстановяване, устойчивост и реформи за държавите от Източното партньорство, подкрепена от икономически и инвестиционен план за социално-икономическо възстановяване след COVID-19 и за дългосрочна устойчивост под мотото „Да изграждаме отново, но по-добре“; като има предвид, че водещите инициативи на Икономическия и инвестиционния план за Молдова предвиждат инвестиции в енергийна ефективност, инфраструктура и свързаност, но не и в прехода към чиста енергия;
- К. като има предвид, че текущата програма на ЕС за спешна макрофинансова помощ за Молдова във връзка с COVID-19 беше завършена, след като първият транш от 50 милиона евро беше изплатен през ноември 2020 г., а вторият транш от 50 милиона евро беше изплатен на 7 октомври 2021 г., след значителния напредък, постигнат в изпълнението на политическите условия на Меморандума за разбирателство;
- Л. като има предвид, че Молдова се нарежда на 105-о място от 180 държави в Индекса за възприемане на корупцията за 2021 г. (от 115-о място през 2020 г.) и въпреки промените в правителството, липсата на значими подобрения в борбата срещу корупцията предизвиква голямо безпокойство, тъй като от години корупцията засяга сериозно държавния апарат, забавя икономическия растеж и модернизацията и подкопава демокрацията;
- М. като има предвид, че новото правителство все още трябва да се справи с критичните недостатъци в сектора на правосъдието и в областта на върховенството на закона, които продължават да възпрепятстват демократичното управление в Молдова;
- Н. като има предвид, че Молдова се нарежда на 89-о място от 180 държави в Световния индекс за свобода на печата за 2021 г. (нагоре с две места в сравнение с предходната година) и остават опасенията във връзка по-специално с концентрацията на собственост върху медиите, монополизирането на рекламния пазар, липсата на редакционна независимост и контрола, който икономически и политически групи имат върху на медийните институции;
- О. като има предвид, че организациите на гражданското общество продължават да призовават за повишена прозрачност при вземането на решения в Парламента и други публични органи, като отново отправят своите предложения, внесени през 2016 и 2017 г. относно законодателната рамка за достъп до информация;
- П. като има предвид, че сътрудничеството между публичните органи и гражданското общество остава спорадично и до голяма степен не е институционализирано;
- Р. като има предвид, че в последния си доклад за изпълнението Комисията идентифицира ключови проблеми във връзка с правото на достъп до здравни грижи и до информация от обществен интерес, правото на труд и на достоен живот, свободата на движение и свободата на изразяване;
- С. като има предвид, че жените продължават да се сблъскват с неравенство по отношение на пола и че тяхното участие във вземането на решения е ограничено поради свързаните с пола стереотипи и норми;
- Т. като има предвид, че правната рамка вече не забранява достъпа до определени професии, но прилагането ѝ остава бавно и жените продължават да се сблъскват с фактически пречки, като липса на достъп до финансово достъпни услуги за грижи;
- У. като има предвид, че речта на омразата продължава да предизвиква безпокойство и е насочена главно към жени и ЛГБТИ лица;
- Ф. като има предвид, че в своя доклад за изпълнението Комисията посочва сериозни проблеми във връзка с детската смъртност, детския труд, включително връзките с трафик и сексуална експлоатация, особеното положение на ромските деца и на децата, изоставени от родителите си, стагниращия брой бебета и деца с увреждания в институционални структури за полагане на грижи и недостатъчното качество на социалните услуги за подпомагане на семейства в уязвимо положение;
- Х. като има предвид, че Молдова внася около 80 % от своята енергия, а вятърните, слънчевите и малките водни източници формират само около 1 % от енергийния микс на Молдова;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- Ц. като има предвид, че биомасата е единственият значителен вътрешен енергиен източник на Молдова, който допринася с 19 % от общото предлагане на енергия;
- Ч. като има предвид, че съгласно Парижкото споразумение Молдова е поела ангажимент за намаляване на емисиите с 70 % през 2030 г. в сравнение с 1990 г.;

Общи ценности и общи принципи

1. приветства историческите резултати от президентските избори през 2020 г. и парламентарните избори през 2021 г., при които народът на Молдова даде огромно мнозинство на подкрепящите реформите и проевропейските сили, които сега са изцяло отговорни за държавата; насърчава институциите на ЕС и политическото ръководство на Молдова да се възползват от тази уникална възможност да работят заедно за провеждането на отдавна закъснели реформи и за постигане на напредък в европейската интеграция на Молдова, основана на споделените ценности на демокрацията, зачитането на правата на човека и основните свободи и принципите на правната държава;
2. приветства Молдова за подаването на нейното заявление за присъединяване към ЕС на 3 март 2022 г., което потвърждава избора от нея европейски път; отбелязва, че тази стъпка допълнително подчертава необходимостта от засилен политически диалог на високо равнище с молдовските органи с цел постигане на осезаем и устойчив напредък в изпълнението на ключовите реформи; призовава институциите на ЕС да предоставят на Молдова на статут на страна кандидатка, заедно с Украйна и Грузия, в съответствие с член 49 от ДЕС и въз основа на заслугите, и междуременно да продължат да работят за интегрирането на Молдова в единния пазар на ЕС; призовава Комисията и ЕСВД да засилят диалога си със своите молдовски партньори и да увеличат максимално своята политическа, техническа и финансова подкрепа за Молдова през този решаващ период, за да се даде по-нататъшен тласък на напредъка и да се осигури подходящ капацитет за усвояване на помощта от ЕС; подчертава необходимостта да се проучат начини за консолидиране и увеличаване на капацитета на молдовските публични институции в това отношение, включително за съвместен проект между ЕС и Молдова за създаване на висше учебно заведение за обучение на човешки ресурси за молдовската публична администрация, като се гарантира максимална прозрачност на процедурата за подбор и повишаване в ранг и се предоставя помощ от ЕС за необходимите допълнителни възнаграждения на държавните служители в правителството на Молдова, работещи в ключови области на реформите за европейската интеграция;
3. отбелязва, че Европейският съюз следва да бъде по-стратегически насочен в подкрепата си и призовава за създаването на равнището на Комисията на група за подкрепа за Република Молдова по модела на вече създадената Група за подкрепа на Украйна; подчертава, че такава група би могла да играе водеща роля за по-доброто рационализиране на финансовата и техническата подкрепа от ЕС и за предоставянето на многостранна помощ на молдовските органи за постигане на напредък в реформите в ключовите области на правосъдието, на борбата с корупцията и на публичната администрация, изпълнението на икономическите и инвестиционни планове за държавите от Източното партньорство и на плана за икономическо възстановяване на Молдова, както и подпомагането на Молдова в подготовката за бъдещи преговори за присъединяване;
4. призовава Комисията да подпомогне Молдова в изготвянето на надеждна предприемаческа стратегия за членство в ЕС; отново призовава Комисията да приеме редовни годишни всеобхватни доклади за оценка на изпълнението на реформите въз основа на ясни критерии и с използване на същата методология като прилаганата за страните от Западните Балкани;
5. подчертава, че заявленията за членство в ЕС на Украйна, Молдова и Грузия са отворили нова глава в тяхната европейска интеграция, която следва да се характеризира със засилени усилия за прилагане на съответните споразумения за асоцииране/задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия и с по-стратегически подход на ЕС за подкрепа на тези държави;
6. приветства резултатите от шестата среща на високо равнище на Източното партньорство, проведена на 15 декември 2021 г., на която бяха препотвърдени значителните постижения на сътрудничеството в този формат и беше очертан амбициозен курс за бъдещо сътрудничество, основано на споделени ценности и с акцент върху възстановяването, устойчивостта и реформите;
7. отбелязва факта, че срещата на високо равнище призна инициативата на Република Молдова, Грузия и Украйна за засилване на сътрудничеството помежду им като асоциирани партньори на ЕС („Тройка на асоциираните партньори“); насърчава трите държави да работят заедно за постигане на заявената от тях цел за членство в ЕС чрез по-нататъшен напредък по програмата за реформи и обмен на най-добри практики относно доброто управление и прилагането на споразуменията за асоцииране/задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия като основа за бъдещо присъединяване към ЕС въз основа

Четвъртък, 19 май 2022 г.

на заслуги; призовава Комисията да направи оценка на заявлението на Молдова за присъединяване и междуременно да отговори на интереса на асоциираните държави за задълбочаване на секторното сътрудничество с ЕС в области от взаимен интерес, като същевременно запази принципа на приобщаване;

8. приветства конструктивния принос на Молдова в сътрудничеството в рамките на Източното партньорство, особено в рамките на асоциираните държави, и изразява надежда, че изявленията относно амбициозния дневен ред на страната и секторната интеграция в областта на транспорта, енергетиката и други области ще се превърнат в конкретни решения и действия както от страна на молдовските органи, така и на Съюза;

9. призовава институциите на ЕС да анализират възможността да включат Молдова като наблюдател в работата на комитетите, създадени съгласно член 291 от ДФЕС и Регламент (ЕС) № 182/2011⁽⁷⁾, както и в заседанията на работните групи и комитети на Съвета, с което да се покаже ангажираността на ЕС за по-нататъшна интеграция и за укрепване на ориентацията към реформи и на административното ноу-хау на тези държави;

10. признава, че войната в Украйна засегна непропорционално икономиката на Молдова в резултат на загубата на възможности за внос и износ, по-високите транспортни разходи, бързото увеличаване на цените на енергията и необходимостта от справяне с критична хуманитарна ситуация поради големия брой бежанци, пристигащи от Украйна; поздравява молдовския народ и държавните институции за техния извънреден ангажимент за справяне с големия брой бежанци от Украйна, влизачи в страната, което доведе до това, че Молдова е страната с най-голям брой бежанци от Украйна на глава от населението; подчертава, че това означава, че потребностите на Молдова също са нараснали драматично по отношение на икономическата подкрепа, включително макрофинансовата помощ; призовава ЕС и другите международни партньори на Молдова спешно да преразгледат своите политики и да увеличат подкрепата си за страната, за да стабилизират нейното социално-икономическо положение и да гарантират непрекъснатото ѝ развитие;

11. приветства решителните действия на ЕС и неговите държави членки като например на „Екип Европа“ за смекчаване на социално-икономическото въздействие на пандемията от COVID-19 чрез дарения на ваксини и финансова подкрепа; призовава ЕСВД, чрез Оперативната група за стратегическа комуникация с Източното съседство и чрез Делегацията на Европейския съюз в Република Молдова, да съдейства на молдовските власти в борбата с невярната информация относно ваксините срещу COVID-19 и за насърчаването на социален диалог, за да се постигне целта за ваксиниране на минимум 70 % от населението;

12. подчертава, че планът за икономическо възстановяване за Република Молдова на стойност до 600 милиона евро е ключов елемент във възстановяването на Молдова, който представлява уникална възможност тя да ускори структурните реформи, да реструктурира икономиката си, да се бори с бедността и социалните неравенства, да стимулира екологичната и цифровата трансформация и да се подготви за други бъдещи предизвикателства; приветства първото изплащане на безвъзмездна помощ от 36,4 милиона евро за Молдова като част от Пакета за икономическо възстановяване, за да продължи подкрепата за реформата на полицията и за борбата на страната срещу COVID-19;

13. приветства новата програма за икономическа реформа на Молдова, одобрена от Международния валутен фонд през декември 2021 г., която открива пътя за новото предложение на Комисията за пакет за макрофинансова помощ за Молдова на стойност до 150 милиона евро; приветства бързото приемане на новата макрофинансова помощ от Парламента и Съвета; подчертава решаващото значение на строгите условия, свързани преди всичко с демократичните реформи, а не с икономическите фактори, което се прилага и за цялото друго финансиране от ЕС за неговите партньори; призовава Комисията да гарантира, че молдовските органи разполагат с техническа помощ за подходящо изпълнение на договорените реформи в контекста на макрофинансовата помощ;

Реформи и институционална рамка

14. приветства безпрецедентната амбициозна програма за реформи на правителството на Наталия Гаврилица и вече постигнатия първоначален напредък в нейното изпълнение, по-специално по отношение на борбата с корупцията, нарастващата прозрачност в публичното управление, напредъка на реформите в областта на принципите на правовата държава и цифровизацията, подобряването на стандарта на живот на най-уязвимите групи от населението и подобряването на бизнес климата в страната; отново заявява, че постигането на достатъчен напредък в осъществяването на договорените реформи е ключово условие за продължаване на финансовата подкрепа от ЕС и за прилагане на принципа „повече за повече“;

(7) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

15. силно насърчава правителството на Молдова да продължи работата си за необратимо сближаване на страната с Европейския съюз; настоятелно призовава управляващите и опозицията да работят заедно и конструктивно за превръщането на страната си във функционираща държава, способна да предлага възможности на своите граждани и да доведе до подобрения във всички области, за които е отговорна държавата, тъй като това ще има положително въздействие върху стандарта на живот в Молдова, както и за убеждаването на молдовците, живеещи в чужбина, да се върнат в родината си;

16. подчертава, че високите очаквания на хората в Молдова трябва да бъдат изпълнени чрез постигане на осезаемо подобрение на техния поминък, възстановяване на доверието им в държавните институции, и борба с корупцията и олигархичните структури;

17. отбелязва, че въпреки че президентските и предсрочните парламентарни избори бяха добре организирани при наличието на изборна надпревара, предизборната кампания беше разединяваща и проведена по негативен начин, включващ реторика на нетолерантност и лични нападения; подчертава, че оставащите слабости трябва да бъдат преодолени чрез изпълнение на препоръките на Венецианската комисия към Съвета на Европа и ОССЕ/БДИПЧ, включително подобряване на законодателната рамка на изборите в съответствие с ангажиментите на ОССЕ и други международни стандарти, като бързо и задълбочено се разследват достоверни твърдения за купуване на гласове и незаконно подтикване на гласоподаватели, преобладава се злоупотребата с държавни ресурси, засилва се прозрачността и отчетността на финансирането на кампанията, прилагат се по-стриктно разпоредбите на действащия Кодекс за аудиовизуални медийни услуги по отношение на безпристрастното отразяване на кампанията и се предоставят по-солідни гаранции за това съдилищата да бъдат освободени от политически натиск и да остават напълно безпристрастни при разглеждането на дела, свързани с избори; настоятелно призовава молдовското правителство да въведе всички мерки, необходими, за да гарантира, че гражданите на Молдова, живеещи извън страната, могат да участват в изборите по приобщаващ, прозрачен и справедлив начин, без чуждестранна намеса;

Енергийна сигурност и устойчивост

18. приветства решението на Комисията да предостави на Молдова 60 милиона евро чрез нова програма за бюджетна подкрепа за справяне с кризата с доставките на газ, изкуствено създадена от Газпром, и за смекчаване на въздействието на покачващите се цени върху най-уязвимите лица; приветства усилията на Полша, Румъния и Украйна, наред с другото за осигуряване на алтернативни източници на газ; посочва, че енергията е най-важният ресурс за бюджета, военните и социалните програми на Русия и че Газпром се използва като инструмент за прокарване на икономическите и геополитическите интереси на Кремъл в чужбина; приветства факта, че като допълнение към вече предоставената от ЕС помощ в контекста на енергийната криза, делегацията на ЕС в Кишинев е мобилизирала 5 милиона евро, за да предостави подкрепа на уязвими групи, най-засегнати от покачането на цените на енергията; въпреки това признава, че е необходима по-съществена подкрепа с оглед на непрекъснатото нарастващите цени на енергията;

19. отбелязва, че войната на Русия срещу Украйна и използването на енергийни ресурси като оръжие допълнително подчертава геостратегическото значение на предприемането на реформи в енергийния сектор, които биха елиминирали зависимостта от руския газ и биха насърчили диверсификацията на енергийните доставки и маршрути, като се изгражда дългосрочна устойчивост чрез преход към възобновяеми енергийни източници и се инвестира в модернизирани и създаване на нова инфраструктура и енергийна ефективност, включително в секторите на производството на енергия, транспорта и домакинствата, и по този начин се подобрява свързаността, като същевременно се гарантира екологична устойчивост; отбелязва, че това би могло също да помогне за изграждането на устойчивост срещу всякакви потенциални усилия на трети държави да използват енергията като геополитически лост;

20. подчертава недопустимостта на превръщането на доставките на газ от Русия в оръжие за оказване на политически натиск върху Молдова, така че тя да промени геополитическата си ориентация и да се въздържа от спазване на законните желания на молдовския електорат; настоятелно призовава Комисията и ЕСВД да включат Молдова в плановете на ЕС за търсене на независимост от енергийните доставки от Русия и да увеличат финансовата и техническата подкрепа от ЕС за Молдова, което е необходимо, за да се гарантира нейната устойчивост срещу такава външна намеса и да се намали силната ѝ зависимост от руската енергия; призовава ЕС да покаже по-силна енергийна солидарност с Молдова, в съответствие със Споразумението за асоцииране, чрез увеличаване на взаимовръзките между енергийната инфраструктура между ЕС и държавите в региона; подчертава значението на незабавното изпълнение на всички необходими инвестиции и поддръжка на европейската енергийна инфраструктура, така че съоръженията за съхранение и междусистемните връзки на държавите — членки на ЕС, да могат да позволят в подходящ мащаб на преноса на газ от ЕС към страните партньори; призовава молдовските органи в дългосрочен план да поддържат ангажимента на страната като член на Енергийната общност за прилагане на третия енергиен пакет на ЕС, по-специално по отношение на отделянето на преноса от разпределението на газ и електроенергия;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

21. подчертава необходимостта от увеличаване на капацитета за производство на електроенергия в Молдова, която понастоящем разчита на 80 % от електроенергията, произведена в Приднестровието; приветства успешното синхронизиране на електропреносните мрежи на Молдова и Украйна с континенталната европейска мрежа на 16 март 2022 г., което ще спомогне за гарантиране на тяхната стабилност и сигурност на доставките; приветства Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ENTSO-E) за нейната работа за постигането на тази цел при извънредни обстоятелства; изисква от Комисията да продължи да подкрепя свързването на Молдова и Украйна с европейската континентална електроенергийна мрежа и спешно да създаде специална структура в рамките на своята администрация за тази цел; приветства стъпките, предприети за свързване на електроенергийната система на Молдова с ЕС през Румъния; призовава всички органи да постигнат целта за свързване на Молдова с електропреносната мрежа на Румъния до 2024 г. с подкрепата на ЕС; приканва Комисията да включи Молдова в стрес тестовете, провеждани за вътрешния енергиен пазар; отбелязва, че подкрепата и насърчаването на засиленото сътрудничество с асоциираните държави от Източното партньорство в тези сектори ще създаде и икономически растеж и ще засили енергийната устойчивост на региона;

22. приветства стартирането на диалог на високо равнище в областта на енергетиката между ЕС и Молдова в контекста на извънредното положение в сектора на газа в Молдова; насърчава Комисията да обмисли започването на подобни диалози на високо равнище с ЕС с цел засилване на сътрудничеството в други области, като например правосъдието или климата/Зеления пакт, което би допринесло за постигането на целите в рамките на Споразумението за асоцииране и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия;

23. призовава Молдова и ЕС да подобрят свързаността на Молдова с Черноморския басейн и региона на Карпатите, да ускорят работата по молдовските участъци от разширената трансевропейска транспортна мрежа за Източното партньорство (TEN-T), да подкрепят реформите в железопътния сектор и да проучат заедно с държавите членки и международните финансови институции възможностите за подобряване на железопътните връзки ЕС — Република Молдова, като същевременно се гарантира устойчивост на околната среда; насърчава Молдова да постигне напредък в изпълнението на съответните достижения на правото на ЕС и призовава за засилено сътрудничество и постепенно интегриране на Молдова в транспортния пазар и транспортната общност на ЕС;

24. приканва ЕС да предостави платформа за инвестиционно планиране на Молдова за прилагане на програма за широкомащабна инфраструктурна свързаност, по-специално чрез увеличаване на капацитета на Молдова за усвояване и предоставяне на необходимата техническа помощ, както това се прави за страните от Западните Балкани в рамките на инвестиционната рамка за Западните Балкани (ИРЗБ), която е платформа за подпомагане на капацитета, администрирана от Комисията;

25. приветства и подкрепя интереса на Молдова за постигане на напредък в сътрудничеството с ЕС в областта на цифровизацията и телекомуникациите; настоятелно призовава ЕС и Молдова взаимно да премахнат тарифите за роуминг между Молдова и ЕС;

26. приветства усилията и непрекъснатия напредък, който молдовските органи постигат за допълнителното подобряване на системата на Молдова за надзор над безопасността и прилагането на международните стандарти за безопасност на въздухоплаването, които доведоха до премахването на всички въздушни превозвачи, сертифицирани в Молдова, от списъка на ЕС за авиационна безопасност, и призовава молдовските органи да гарантират прилагането на Споразумението за общо авиационно пространство между ЕС и Молдова;

Сътрудничество в областта на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) и напредък в решаването на конфликта в Приднестровието

27. приветства споразумението между ЕС и Молдова за започване на диалог на високо равнище по въпросите на политиката и сигурността и подновения ангажимент по въпросите на сигурността и ОПСО чрез двустранните политически консултации между персонала; насърчава ЕСВД и Молдова да използват пълноценно тези платформи, за да ускорят сътрудничеството по въпроси като, но не само, борба с хибридните заплахи, повишаване на устойчивостта, укрепване на киберсигурността и защита на критична инфраструктура, както и подобряване на стратегическата комуникация; приканва Молдова да продължи привиждането в съответствие на своите позиции с тези на ОВППС и да продължи и засили приноса си към общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) и нейните мисии; насърчава ЕС и Молдова да определят начини за разширяване на това сътрудничество, по-специално предвид нестабилното положение със сигурността в източното съседство;

28. изразява сериозна загриженост във връзка с последните събития на територията на района на Приднестровието и ги осъжда като опасни актове на провокация, предприети в изключително нестабилна ситуация по отношение на сигурността; призовава за спокойствие, за да се запази сигурността и благосъстоянието на хората, живеещи от двете страни на река Днестър и в съседните държави; във връзка с това приветства спокойната и съдържана реакция на органите в Кишиней;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

29. отхвърля и изразява загриженост във връзка с изявлението от 3 март 2022 г. на органите в окупирания молдовски регион на Приднестровието, в което се обявява прекратяване на процеса на търсене на решение и се отправя нов призив за признаване на така наречената „независимост“ на Приднестровието; отново изразява подкрепата си за всеобхватно и мирно уреждане на конфликта в Приднестровието в рамките на процес на преговори във формата „5+2“, основаващ се на суверенитета и териториалната цялост на Молдова в нейните международно признати граници, със специален статут за региона на Приднестровието в рамките на жизнеспособна молдовска държава; подчертава, че всяко решение на въпроса за Приднестровието трябва да зачита суверенното право на Молдова да избира своята ориентация в областта на отбраната и външната политика; подкрепя усилията за разширяване на ползите от задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия и безвизовия режим в Приднестровския регион, което би позволило значителен растеж на мобилността и търговията с региона;

30. отбелязва, че мисията на ЕС за оказване на съдействие в областта на граничния контрол в Молдова и Украйна играе много важна роля за хармонизирането на управлението на границите и митническите режими с тези на Съюза, също и по отношение на борбата с организираната престъпност и контрабандата и допринася за мирното уреждане на Приднестровския въпрос чрез мерки за изграждане на доверие и като наблюдаващо присъствие на Приднестровския участък от границата между Молдова и Украйна; насърчава молдовското правителство да продължи да се застъпва за създаването на среда, благоприятна за уреждането на конфликти и подкрепата за дейности, които увеличават доверието и контактите между народите в разделените от конфликти общности; счита, че едно конструктивно решение на въпроса за Приднестровието ще донесе стабилност и просперитет не само на Молдова, но и на по-широката област;

31. призовава Молдова, Руската федерация, държавите — членки на ЕС, и други международни партньори да си сътрудничат за пълното отстраняване и унищожаване на около 20 000 тона стари боеприпаси от съветската епоха, съхранявани в склада за боеприпаси в Кобасна, които представляват сериозна опасност за сигурността на хората и околната среда по двата бряга на река Днестър, предвид отдавна изтеклия им срок на експлоатация; изразява загриженост относно многобройните военни учения, провеждани от руските военни сили в Приднестровието и призовава Руската федерация изцяло и безусловно да изтегли своите военни сили и въоръжение от Приднестровския регион по организиран начин, в съответствие с многократните искания на молдовските власти и при зачитане на суверенитета и териториалната цялост на Молдова;

32. изразява своята загриженост относно влошаващото се положение с правата на човека в Приднестровския регион, по-специално преследването на лица, изразяващи критика към фактическата администрация и разгръщането на руската армия и ограниченията за публичните събирания и дейностите на местните НПО; припомня на Руската федерация отговорността, която носи по отношение на зачитането на правата на човека в Приднестровския регион, както е потвърдено от няколко решения на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ); призовава руските власти да изпълнят всички решения на ЕСПЧ относно нарушения на правата на човека и правото на свобода и сигурност в Приднестровския регион;

33. поздравява молдовските власти за подкрепата, предоставена на Приднестровския регион в контекста на пандемията от COVID-19, включително чрез даряването на 10 % от доставките на ваксини, обучението на медицинския персонал и обработката на тестове за COVID-19;

34. приветства решението на Съвета за предоставяне на помощ в размер на 7 милиона евро по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира на въоръжените сили на Молдова за придобиване на медицинско оборудване и на оборудване за обезвреждане на взривни устройства; насърчава ЕСВД и Съветът допълнително да разширят областите на сътрудничество с Молдова и подкрепя укрепването на капацитета за сектора на отбраната чрез мерки за подпомагане по линия на настоящия инструмент;

35. насърчава молдовските органи да използват допълнително потенциалното подпомагане по линия на Европейския механизъм за подкрепа в последващи годишни програми, за да консолидират неговия капацитет за борба с кибер- и хибридните атаки; призовава институциите на ЕС да включат Молдова в нови формати на сътрудничество в областта на киберсигурността, хибридните заплахи и разследванията на киберпрестъпления, включително чрез включване на новия Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността в тези усилия;

Принципи на правовата държава и добро управление

36. отново изтъква основното значение на съдебната реформа, по-специално чрез укрепване на независимостта и правомощията на съдебната власт, и борбата срещу корупцията; признава мащаба на предизвикателството, пред което са изправени органите, и ги насърчава да се съсредоточат върху установените приоритети; отбелязва ангажимента на президента Мая Санду и правителството на Наталия Гаврилица да основават своите политики на решенията на молдовския Конституционен съд; призовава за ускоряването на провежданата в момента съдебна реформа, включително приемането на измененията на разпоредбите на Конституцията относно правосъдието, гласувани от молдовския парламент на 23 септември 2021 г., както и на Стратежията за гарантиране на независимостта и почтеността на сектора на правосъдието за периода 2022 — 2025 г.;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

37. подчертава, че ЕС трябва да предлага повече подкрепа, включително засилени финансови разпределения, за комплексната реформа на системата на правосъдието в Молдова; признава необходимостта от задълбочени реформи на съдебната система, насочени към постигане на ефикасност и пълна и реална независимост на съдебната власт, възстановяване на общественото доверие в съдебната власт и системата на публичната администрация, прекъсване на връзките с пост-комунистически неформални мрежи и олигарси и борба с корупцията и изпирането на пари, включително на най-високите политически и бизнес равнища; силно подкрепя целта за премахване от системата на правосъдието на лица, чиято почтеност е под въпрос и за внасяне на всеобхватни промени, с които биха се положили стабилни основи за спазването на принципите на правната държава в страната;

38. подчертава значението на това да се гарантира основан на заслуги и прозрачен процес на подбор за съдебните назначения; призовава молдовските органи да продължат сътрудничеството със Съвета на Европа и Европейския съюз относно реформата в правосъдието, включително относно инициативи, свързани с извънредната оценка на съдии и прокурори (проучване), и оценката на почтеността на кандидатите за позицията на членове на Висшия магистратски съвет и Висшия съвет на прокурорите (предварително проучване); отново потвърждава значението на справките с и прилагането на препоръките на Венецианската комисия в рамките на процеса на съдебна реформа;

39. изразява убеденост, че широкомащабната корупция е един от основните проблеми, възпиращи напредъка на Молдова; призовава молдовското правителство да повиши ефективността на правната и институционалната инфраструктура за борба с корупцията; приветства създаването на независим консултативен комитет за борба с корупцията, който ще разследва корупцията във финансовия и банковия сектор на държавата, както и в рамките на държавните институции;

40. призовава молдовското правителство да увеличи прозрачността, демократичния надзор и отчетността в процесите по вземане на решения и да си сътрудничи отблизо с гражданското общество, за да даде възможност за адекватен обществен контрол и приобщаващ принос към тези процеси; отново изтъква значението на това да се гарантира устойчиво финансиране на гражданското общество, по-специално що се отнася до значителните бюджетни съкращения по време на пандемията; подчертава общото значение на активния открит диалог на правителството с организациите на гражданското общество, синдикатите, стопанските асоциации и с парламентарната и извънпарламентарната опозиция, за да се гарантира приобщаващ и основан на участието процес на вземане на решения;

41. отбелязва стъпките, предприети от органите, и настоятелно ги призовава да продължат усилията си за решаване на проблема с неоснователните молби за убежище и привеждането на визовата политика на Молдова в съответствие със списъците на ЕС на държави извън ЕС, за които се изискват визи;

42. призовава правителството на Молдова да продължи усилията си за деполитизиране на правоприлагащите органи и публичните институции за борба с корупцията, и да инвестира в изграждането на по-голямо доверие между гражданите и правоприлагащите органи;

43. призовава за решително прилагане на реформата на полицията; приветства увеличаването на броя на жените в полицейските сили; призовава за засилено сътрудничество между съдебните органи и правоприлагащите агенции на Молдова и държавите членки с цел намаляване на трансграничната престъпност, по-специално нелегалния трафик на хора на наркотици и хора, тъй като за съжаление Молдова продължава да бъде източник на трафик на хора с цел сексуална експлоатация и труд, извършван както от молдовските, така и от международните престъпни мрежи; приветства подписването на споразумението между ЕС и Молдова относно оперативните дейности, извършвани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) в Молдова, и разполагането на служители на Frontex в подкрепа на молдовските органи в дейностите по управление на границите; призовава за засилено сътрудничество с Европол, Интерпол и митнически организации като Световната митническа организация и мрежите за борба с корупцията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие;

44. призовава Комисията и молдовските органи да си сътрудничат, да координират и да предприемат спешни мерки за защита на бежанците от Украйна, които са настанени или преминават транзитно през Молдова, особено жените и децата, които са изложени на риск от трафик и които представляват по-голямата част от бежанците от Украйна;

45. призовава органите да гарантират правото на справедлив съдебен процес и зачитането на правата на човека в местата за задържане, включително като предприемат действия по отношение на неадекватните здравни разпоредби, както и да избягват практиката на избирателно и политически мотивирано правосъдие; подчертава необходимостта от изкореняване на изтезанията и малтретирането, и от разследване на твърденията за изтезания и други нарушения на правата на човека, извършвани от полицията и други правоприлагащи органи;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

46. подчертава значението на справянето с финансовите измами, изпирането на пари и организираната престъпност чрез всеобхватно законодателство и ефективно изпълнение; приветства плановете за приемане на законодателни изменения от Парламента на Молдова с цел подобряване на правната рамка, така че да бъде възможно да се приложи механизмът за разширена конфискация на активи, натрупани чрез корупция;

47. призовава за ясна и ефективна политика в областта на възстановяването на присвоени средства и измамни активи чрез установяване на международно сътрудничество с акцент върху по-добрата връзка с Европол и Евроюст; насърчава молдовските органи да изградят рамка, посветена на стратегическото сътрудничество с Европейската прокуратура, за по-добро управление на разследванията на измами и борба с корупцията;

48. насърчава текущото и тясно сътрудничество между Главната прокуратура в Кишинеу и службата на Евроюст, включително редовно командироване на молдовски представители в службата на Евроюст като подготвителна стъпка за изграждане на работна група, посветена на възстановяването на присвоени средства и измамни активи;

49. подчертава спешната необходимост от ускоряване на разследването на банковата измама, разкрита през 2014 г., което все още не е довело до съществени резултати по отношение на предаването на отговорните лица на правосъдието и възстановяването на изгубените активи; подчертава, че тази липса на напредък има сериозно отрицателно въздействие върху международната репутация на Молдова и по-специално върху доверието в правосъдната система в очите не само на гражданите на Молдова, но и на международните партньори на страната; призовава за засилване на процеса по завършване на наказателните дела срещу лицата, участвали в „Руската пералня“ и банковата измама; призовава във връзка с това за засилено сътрудничество между държавите — членки на ЕС, и молдовските органи за разследване на банковата измама, така че да се гарантира своевременното възстановяване на откраднатите активи;

50. отново призовава за разширяване на глобалния режим на ЕС за санкции за нарушения на правата на човека (закона „Магнитски“ на ЕС), за включване на корупцията като наказуемо престъпление, което би дало възможност за налагане на наказания на лицата, отговорни за банковата измама от 2014 г., и би възпряло подобни престъпления, свързани с корупция;

Права на човека и основни свободи

51. приветства ратификацията на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Истанбулска конвенция) от парламента на Молдова на 14 октомври 2021 г.; отбелязва издаването на писмено правно становище относно конституционните последици от ратифицирането на Истанбулската конвенция за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие от Венецианската комисия на 10–11 декември 2021 г. по искане на Конституционния съд на Молдова; призовава за гарантиране на ефективното прилагане на Истанбулската конвенция на всички равнища, за да се подобри положението на жените и момичетата и за да се предприемат по-нататъшни усилия за постигане на напредък по отношение на равенството между половете, по-специално по отношение на подобряването на достъпа на жените до пазара на труда, преодоляването на разликата в заплащането на жените и мъжете, основаната на възрастта дискриминация и представителството на жените на всички нива на политическия и обществения живот, и за гарантиране на равно третиране на всички равнища на политическия и обществения живот;

52. подчертава значението на допълнителното укрепване на правната рамка за равенство и недискриминация, по-специално чрез запълване на съществуващите законодателни пропуски с цел справяне с дискриминацията в сферата на заетостта, ефективно противодействие на престъпленията от омраза и речта на омразата и по-добра защита на правата на малцинствата, включително ромите, ЛГБТИ лицата и имигрантите; призовава Молдова да премахне конституционната забрана за браковете между лица от един и същи пол, въведена през 1994 г., и да предприеме мерки за борба с дискриминацията срещу ЛГБТИ лицата;

53. отправя искане към Комисията и ЕСВД да включат равенството между половете във всички свои политики, програми и дейности във връзка с Молдова; призовава молдовското правителство да ускори приемането и прилагането на законодателство относно правата на човека и законодателство за борба с дискриминацията, приведено в съответствие със стандартите на ЕС, и да даде възможност за изпълнението на тези права чрез правилно функциониращи и независими съдилища;

54. призовава молдовското правителство, в своя отговор на пандемията от COVID-19, да постави специален акцент върху борбата с неравенството между половете, основаното на пола насилие и дискриминацията срещу маргинализираните групи, влошени в следствие на пандемията; настоятелно призовава органите да вземат предвид увеличилото се насилие срещу деца и нарастването на детската бедност в резултат на пандемията от COVID-19 и мерките, предприети за контрол върху тях;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Търговия и икономическо сътрудничество

55. отново подчертава значението на ефективното изпълнение на реформите, необходими, за да се извлече максимална полза от задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия, да се постигне напредък в по-нататъшната икономическа интеграция с вътрешния пазар на ЕС и да се повиши диверсификацията и конкурентоспособността на молдовската икономика, по-специално стоките с добавена стойност; призовава Молдова да приложи изцяло главата относно търговията и устойчивото развитие в задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия и да спазва международните си ангажменти, и по-специално Парижкото споразумение и правилата на Световната търговска организация (СТО); призовава за коригиране на вътрешното законодателство в областта на търговията, което противоречи на ангажиментите на Молдова в рамките на задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия и на разпоредбите на СТО;

56. подчертава положителния ефект от Споразумението за задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (DCFTA) между ЕС и Молдова върху търговията между двете страни, а именно повече от 33 % увеличение в общата търговия между 2015 г. и 2020 г., над 61 % от молдовския износ е за пазара на ЕС и над 70 % от молдовските дружества, извършвали дейности за износ, са изнасяли за пазара на ЕС; отбелязва, че се очаква пазарът на ЕС да придобие още по-голямо значение за Молдова поради смущенията в търговията, причинени от войната на Русия срещу Украйна; приветства факта, че Съюзът е най-големият инвеститор в страната; насърчава по-нататъшния напредък в областта като митническия кодекс, защитата на правата на интелектуална собственост, подобряването на санитарните и фитосанитарните стандарти, подобряването на пазарните условия в областта на енергетиката, обществените поръчки и достъпа до финансиране за МСП;

57. подчертава, че износът на Молдова би могъл да се увеличи чрез разширено производство, реприоритизиране на износа и коригиране на стандартите за качество; отново заявява, че основните категории стоки за износ остават животински продукти и продукти от зеленчуци, които са най-малко доходоносните продукти, които Молдова може да предложи на държавите членки; призовава Комисията да подкрепи Молдова в диверсифицирането на износа ѝ за ЕС, включително чрез по-добро изпълнение на нейните тарифни квоти за доходоносни продукти;

58. призовава Комисията да започне процеса на интеграция на държавите от Източното партньорство в Европейския единен пазар, като предприеме първата стъпка чрез анализ на тяхното съответствие от правна, икономическа и техническа гледна точка и разработи регламенти и стандарти, насочени към подготовката на държавите партньори за икономическа интеграция в общия пазар;

59. отбелязва засиления интерес на Китай да инвестира в молдовската икономика, по-специално в секторите на енергетиката, телекомуникациите и фармацевтиката; припомня намерението на Китай да изгради мащабна транспортна инфраструктура в Молдова като компонент на по-обширната ѝ инициатива „Един пояс, един път“; отново заявява, че инициативата „Един пояс, един път“ е в центъра на външната политика на Китай и е по същество геополитически проект;

60. приветства вече предприетите от правителството на Молдова продемократични реформи; призовава Комисията и държавите членки да предоставят и стимулират засилени инвестиции на ЕС в Молдова въз основа на принципа „повече за повече“, както и да насърчават Молдова да поеме инициативата при осъществяване на контакт с ЕС и с европейските финансови институции;

61. призовава за продължаване на усилията за изграждане на истинска цифрова пазарна икономика, включително напредъка в развитието на свободно достъпни данни, разширяване на достъпа до системи за условен достъп до цифрови телевизионни услуги и виртуални мрежови услуги, увеличаване на броя на електронните съобщителни услуги за гражданите и публичните регистри; подкрепя процеса на цифровизация на икономическите процеси и разработването на специални механизми за ИТ дружествата, особено иновационни дружества и стартиращи предприятия, които срещат проблеми в намирането на източници на финансиране и поради това не са в състояние да подкрепят своите процеси на преход и растеж; подчертава, че предстои още работа, за да се гарантира защитата на правата и потребностите на молдовските граждани, използващи интернет, и цялостното прилагане на изискванията на цифровия единен пазар;

62. приветства сближаването на 499 (от които 152 частично) от 681 законодателни акта от достиженията на правото на ЕС с молдовското национално законодателство, предвидено в Споразумението за асоцииране и задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (СА/ЗВЗСТ), и подчертава значението на продължаването на реформите в публичната администрация, банковата система и за гарантиране на независимостта на съдебната система; призовава Молдова да продължи работата по сближаването на регулаторната си уредба с достиженията на правото на ЕС; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят институциите на Молдова и нейната публична администрация с необходимия експертен опит и техническа и финансова помощ; призовава молдовските органи да постигнат по-бърз напредък в сближаването, предвидено в Споразумението за асоцииране и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

63. насърчава хармонизацията на националните стандарти за качество с тези на ЕС; подчертава, че молдовските предприемачи и предприятия се намират в неблагоприятно положение в резултат на големия брой различни стандарти, които трябва да спазват във връзка с износа в държавите членки, и подчертава необходимостта от политика на изключване на стандартите, които не са в съответствие или са в пряк конфликт с европейските стандарти;

64. счита, че чрез гарантиране на безмитен достъп до пазарите на ЕС за предприятия в Приднестровието, регистрирани на западния бряг на река Днестър и подлежащи на митнически проверки от молдовски държавни служители, задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия доведе до мащабна промяна в посоката на търговията от Евразийския икономически съюз към ЕС; насърчава молдовските органи да постигнат допълнителен напредък в областта на търговията и сътрудничеството с пазарите на ЕС, за да се подобри достъпът до пазара, прозрачността, добрите бизнес практики и да се намали способността на олигарсите за манипулиране и монополизиране на пазара;

65. приветства подкрепата на ЕС за икономическото възстановяване на микро-, малките и средните предприятия (ММСП); призовава отговорните институции на ЕС и Молдова да гарантират, че тази техническа и финансова подкрепа е съобразена с нуждите на молдовските ММСП, има национално покритие, включително Приднестровието, и укрепва както капацитета на ММСП, така и участието им във вътрешния пазар на ЕС;

66. приветства новите регламенти в сферата на обществените поръчки, но подчертава необходимостта от публично наблюдение на процесите на възлагане на обществени поръчки и значението на изготвянето на по-ясни и постоянни доклади за широката общественост; насърчава опростяването на механизмите, чрез които представителите на гражданското общество могат да бъдат част от процесите на възлагане на обществени поръчки, и подчертава необходимостта бюрократичните процеси да се заменят с прозрачни такива, които премахват пречките и възстановяват доверието в разпределянето и използването на публичните бюджети;

67. отбелязва ангажимента на Молдова да се стреми към сближаване със законодателството на ЕС в областта на селското стопанство с цел увеличаване на износа за ЕС и разкриване на нови търговски възможности за местните общности; призовава молдовските органи да постигнат по-бърз напредък в сближаването със Споразумението за асоцииране и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия по отношение на здравето на животните и безопасността на храните;

68. подчертава значението на модернизирването на националните лаборатории, отговарящи за санитарните и фитосанитарните изисквания, позволяващи износа на продукти от животински произход, и на запълването на недостига от квалифициран лабораторен персонал;

69. подчертава необходимостта от по-голяма прозрачност по отношение на резултатите от одитните мисии на Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“ на Комисията и набляга върху нуждата от разрастване и укрепване на мрежата от лаборатории за санитарен и фитосанитарен анализ, като същевременно се засили обучението на инспекторите и специалистите, работещи в тези лаборатории, с цел по-добро прилагане на регламентите в сферата на фитосанитарната безопасност и безопасността на храните;

70. насърчава Молдова да се възползва максимално от преференциалните възможности за износ в ЕС чрез по-ефективно и устойчиво култивиране на земеделски земи, както и по-демократичен достъп и използване на земята, като по този начин се генерират селскостопански продукти, които увеличават относителните селскостопански предимства на Молдова;

71. настоятелно призовава Молдова да засили сътрудничеството с ЕС и с държавите в региона по отношение на инфраструктурата, както и да приложи дълбоки структурни реформи в енергийния сектор, включително чрез диверсифициране на енергийните доставки, увеличаване на енергийната ефективност, привличане на инвестиции във възобновяеми източници на енергия и подобряване на свързаността, като същевременно се гарантира екологична устойчивост; призовава Молдова да изпълни изцяло ангажиментите си по линия на Договора за създаване на Енергийна общност;

72. призовава институциите на ЕС да предоставят конкретна подкрепа на Молдова, за да може тя да изпълни всички необходими изисквания за присъединяване към единната зона за плащания в евро;

73. призовава правителството на Молдова също така да се съсредоточи върху социалното измерение на търговията и устойчивото развитие, като спазва и прилага трудовите стандарти, ратифицира и прилага изцяло всички конвенции на МОТ и премахне оставащите недостатъци в системата за инспекция на труда;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

74. отбелязва използването на биомаса и водна енергия в усилията на Молдова за диверсификация, но припомня необходимостта да се гарантира тяхната устойчивост, ефективност и съответните екологични изисквания; подчертава, че развиването на възобновяеми енергийни източници е ключов елемент от усилията за преход към чиста енергия и енергийна независимост, като същевременно допринася за създаването на работни места на местно равнище, качеството на въздуха и здравето на гражданите;

75. подчертава важната роля на регионалното сътрудничество за модернизирването на държавата и за увеличаване на капацитета в усилията за прилагане на споразумението за асоцииране; призовава за засилено регионално сътрудничество както между различните региони на Молдова, така и между молдовските региони, и регионите на ЕС; призовава Комисията и съответните агенции на ЕС да улеснят този процес в силно сътрудничество с молдовското правителство;

76. приветства приемането на Националната стратегия за регионално развитие за периода 2022 — 2028 г. и призовава за административно-териториална реформа, насочена към повишаване на конкурентоспособността и устойчивото развитие; подчертава необходимостта от балансиран социален и икономически растеж във всички региони на Молдова и ефективно прилагане на националните политики за регионално развитие;

77. призовава молдовските органи да зачитат принципите на местната демокрация и местната автономност в съответствие на Европейската харта за местно самоуправление, която предвижда подходящи правомощия и достатъчно финансиране на местните органи на управление и гарантира тяхното ефективно функциониране, включително чрез допълнителни подобрения по отношение на върховенството на закона и прилагането на принципите за добро управление на всички равнища;

78. призовава молдовските органи да положат повече усилия, за да гарантират, че възможностите, предоставяни от споразумението за асоцииране и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, и помощта и програмите на ЕС достигат до местното равнище, включително в отдалечените райони на страната, по-специално в селските райони, за да се даде възможност на жителите да постигнат положителни промени; призовава за засилена и по-добре комуникирана подкрепа от ЕС за проекти за развитие в автономната териториална единица Гагаузия;

Секторно сътрудничество

79. е обнадежен от асоциирането на Молдова към програмата на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ за периода 2021 — 2027 г., което разкрива нови възможности за нейната научна и иновационна общност за изграждане на партньорства със съответните общности в ЕС, както и за участието на Молдова в програмата „Граждани, равенство, права и ценности“;

80. призовава за по-добро сътрудничество между всички институции на ЕС, държавите членки и молдовските органи, когато осведомяват гражданите на Молдова за ползите от споразумението за асоцииране и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия и от помощта от ЕС; подчертава значението на институционалната рамка и наличието на последователен набор от публични политики за борбата с дезинформацията, включително дезинформацията, насочена срещу ЕС, манипулирането на информация, фалшивите новини и пропагандата, както и всякакво злонамерено чуждестранно вмешателство, по-специално чрез стратегическа комуникация и устойчивост срещу дезинформация и манипулиране на информацията от вътрешни и външни участници, онлайн и офлайн; призовава молдовските органи и Комисията да си сътрудничат по програмите и реформите за насърчване на медиите и информационната грамотност в контекста на настоящата цифрова ера, както и да се повиши секторното сътрудничество в областта на цифровата икономика;

81. отново заявява, че укрепването на медийния плурализъм и независимост следва да бъде приоритет както за Съюза, така и за Молдова; призовава Комисията да увеличи подкрепата си за независимите медии, включително извън столицата, и усилията за предоставяне на надеждна информация на гражданите на Молдова във всички части на страната; призовава Европейския фонд за демокрация да подкрепя допълнително тези усилия;

82. настоятелно призовава Молдова допълнително да подкрепи свободните и независими медии, като създаде национална програма за развитие на медиите, която да преразгледа правната рамка, за да се бори срещу концентрацията на собственост върху медиите, монополизирането на рекламния пазар, липсата на редакционна независимост и контрола на медийните институции от икономически и политически групи, и пречките пред достъпа до информация, както и атаките над журналисти и тяхното сплашване;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

83. призовава Комисията да следи отблизо медийния сектор в Молдова; изразява надежда, че учреденият наново Съвет за телевизия и радио ще изпълнява ефективно задачите си като независим медиен пазител и ще обърне внимание на дългогодишните слабости на медийната среда, включително въпроса за политическата независимост на общественото дружество за телевизионно и радиоразпространение; отново подчертава, че е важно да се гарантира пълното прилагане на Кодекса за аудио-визуалните услуги;

Институционални разпоредби

84. приветства подписването на 29 ноември 2021 г. на Меморандум за разбирателство между Европейския парламент и Парламента на Молдова относно съвместна рамка за подкрепа на парламентарната демокрация, който разкрива възможности за укрепване на институционалния капацитет и с това и парламентарната демокрация в Молдова чрез по-тесни двустранни институционални връзки;

85. приканва парламента на Молдова да прилага пълния набор от дейности в подкрепа на демокрацията, с който разполага, включително диалога „Жан Моне“ и програмата „Симон Вейл“, въз основа на взаимно договорена пътна карта;

86. отбелязва важната роля, която изпълнява Парламентарният комитет за асоцииране ЕС — Република Молдова и Парламентарната асамблея Евронест за насърчаване на двустранното и регионалното сътрудничество с ЕС и обмена на опит и добри практики с молдовските парламентаристи; призовава за задълбочаване на структурното сътрудничество между членовете на Европейския парламент и членовете на парламента на Молдова, за да се работи заедно в подкрепа на реформите и да се наблюдава тяхното изпълнение;

87. отново заявява подкрепата си за ангажирането на гражданското общество, включително профсъюзите, в процесите на вземане на решения с цел да се увеличи общественият контрол над реформите и да се насърчи тяхната прозрачност и социалната им приемливост; подчертава добавената стойност, която различните организации осигуряват по важни въпроси от обществен интерес в Молдова; изразява загриженост във връзка с относително скромното сътрудничество, което съществува между публичните органи и гражданското общество, въпреки наличието на стратегия и план за действие за развитието на гражданското общество; изразява загриженост и относно намаляването със 17 % на субсидиите, предоставяни на организациите на гражданското общество;

88. призовава ЕС и Молдова допълнително да подобрят контактите и обмена между хората, за да изградят взаимно положителни образи сред съответното си население чрез съвместни проекти, разработени на равнището на гражданското общество, включително чрез предоставяне на подкрепа за млади студенти и специалисти да участват в програми на ЕС за образование и обучение, като например „Еразъм +“; изисква от Комисията да проучи възможността за разширяване на определени програми на ЕС, така че те да включват гражданите на Молдова и други държави от Източното партньорство; подчертава, че разширяването на програми, като например „DiscoverEU“, до Молдова би могло допълнително да засили проевропейските напласи в страната;

Социални права

89. отбелязва, че непълната и несигурната заетост в Молдова продължават да са високи, че населението в работоспособна възраст е уязвимо спрямо икономическите сътресения; призовава за приемането на стратегия за възстановяване, която отговаря на нуждите на населението и включва екологичния преход и устойчивото развитие;

90. изразява загриженост във връзка с мащабната емиграция на молдовските граждани, която подчертава отрицателните демографски тенденции и представлява сериозна заплаха за бъдещето на Молдова; насърчава молдовското правителство да приложи допълнителни мерки за предотвратяване и борба с това явление, по-специално като създаде възможности и подобри условията на труд и възнагражденията на младите работници;

91. призовава правителството да обърне изключително внимание на отправените от молдовския омбудсман искания за подобряване на достъпа до здравеопазване, право на труд, свобода на движението и на изразяване;

92. призовава молдовското правителство да засили системата на здравеопазването, да се справи с недостига на работна ръка, който я отслабва, и да подобри санитарните стандарти, особено в болниците; настоятелно призовава Комисията, държавите членки и Молдова да засилят сътрудничеството в областта на устойчивостта на общественото здравеопазване, да обменят най-добри практики и работят с гражданското общество за създаване на противоепидемични стратегии с акцент върху най-уязвимите групи в обществото;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

93. подкрепя продължаващото сътрудничество между Молдова и ЕС за справяне с пандемията от COVID-19 и последиците от нея, както и засилването на дългосрочното сътрудничество в сферата на общественото здраве; настоятелно призовава молдовските власти да се възползват от възможностите и да използват средствата за възстановяване от COVID-19 за модернизиране на болниците и подобряване на качеството и достъпността на медицинските услуги, особено в регионите;
94. приветства приемането от Комисията на решението за съответствие на сертификатите за COVID-19, издадени от Молдова, с Цифровия COVID-19 сертификат на ЕС и насърчава държавите — членки на ЕС, да продължават да гарантират неговото прилагане;
95. отбелязва, че пропуските в трудовото законодателство водят до злоупотреби, по-специално понякога прекалено дълга продължителност на работното време, ниски възнаграждения и частично недокументирани трудови правоотношения; изразява загриженост във връзка с частичното прилагане на разпоредбите за предотвратяване на тези практики;
96. отбелязва, че през последните години социалният диалог се влоши и беше напълно преустановен по време на пандемията от COVID-19; призовава правителството да гарантира, че ще бъде установен истински социален диалог и той ще доведе до участието на всички социални партньори в процеса на възстановяване след пандемията;
97. приветства напредъкът, постигнат от Молдова в процеса на деинституционализиране на системата за грижи за децата и стъпките, предприети за разработване на нова програма за закрила на детето и план за действие за периода 2022—2026 г.;
98. приветства ангажиментите на Молдова в областта на околната среда и изменението на климата; призовава Молдова да продължи ангажимента си във връзка с борбата срещу изменението на климата и призовава Комисията да улесни участието на Молдова в Европейския зелен пакт и да гарантира, че запълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия не е в противоречие с целите и инициативите в областта на околната среда;
99. изказва подкрепата си за по-добра политика за интегриране на политиките в областта на околната среда в икономическите сектори и по-широкото участие на гражданите в процеса на изготвяне на политиките за опазване на околната среда; призовава за по-интензивен подход спрямо партньорствата с гражданското общество за по-добре функциониращо събиране и рециклиране на отпадъци, както и засилено внимание към залесяването на земята, намаляването на деградацията на почвата и подобряването на качеството на водите;
- o
- o o
100. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, както и на президента, правителството и парламента на Република Молдова.
-

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0212

Доклад на Комисията относно върховенството на закона за 2021 г.

Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно доклада на Комисията за върховенството на закона за 2021 г. (2021/2180(INI))

(2022/C 479/02)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално член 2, член 3, параграф 1, член 3, параграф 3, втора алинея, член 4, параграф 3 и членове 5, 6, 7, 11 и 49 от него,
- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално членовете от него относно спазването, защитата и насърчаването на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в Съюза, включително членове 70, 258, 259, 260, 263, 265 и 267,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-долу „Хартата“),
- като взе предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз, и по-конкретно решенията по дела C-156/21 Унгария/Парламент и Съвет на Европейския съюз ⁽¹⁾ и C-157/21 Полша/Парламент и Съвет на Европейския съюз ⁽²⁾ относно мерките за защита на бюджета на Съюза,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 20 юли 2021 г. „Доклад относно върховенството на закона за 2021 г.: Ситуация в областта на върховенството на закона в Европейския съюз“ (COM(2021)0700),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) ⁽³⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги), предвид променящите се пазарни условия ⁽⁴⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза ⁽⁵⁾ (Регламент за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/692 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма „Граждани, равенство, права и ценности“ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета ⁽⁶⁾,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
- като взе предвид инструментите на ООН за защита на правата на човека и основните свободи и препоръките и докладите от всеобщия периодичен преглед на ООН, както и съдебната практика на органите по договорите на ООН и специалните процедури на Съвета по правата на човека,

⁽¹⁾ Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Европейски парламент и Съвет на Европейския съюз, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97.

⁽²⁾ Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Европейски парламент и Съвет на Европейския съюз, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

⁽³⁾ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69.

⁽⁵⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 156, 5.5.2021 г., стр. 1.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид препоръките и докладите на Бюрото за демократични институции и права на човека, на Върховния комисар по националните малцинства, на представителя по въпросите на свободата на медиите и на други органи на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ),
- като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Европейската социална харта, съдебната практика на Европейския съд по правата на човека и Европейския комитет за социални права, конвенциите, препоръките, резолюциите, становищата и докладите на Парламентарната асамблея, Комитета на министрите, комисаря за правата на човека, Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността, Управителния комитет за борба с дискриминацията, за многообразие и за приобщаване, Венецианската комисия и други органи на Съвета на Европа,
- като взе предвид Меморандума за разбирателство между Съвета на Европа и Европейския съюз от 23 май 2007 г. и заключенията на Съвета от 8 юли 2020 г. относно приоритетите на ЕС за сътрудничеството със Съвета на Европа в периода 2020 — 2022 г.,
- като взе предвид мотивираното предложение на Комисията за решение на Съвета от 20 декември 2017 г. относно констатирането на очевиден риск от тежко нарушение на принципите на правовата държава от страна на Република Полша, представено в съответствие с член 7, параграф 1 от ДЕС (COM(2017)0835),
- като взе предвид Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 — 2025 г., озаглавен „Съюз на равенство“, обявен на 18 септември 2020 г. (COM(2020)0565),
- като взе предвид доклада на Агенцията на Европейския съюз за основните права от 9 ноември 2021 г., озаглавен „Antisemitism: Overview of antisemitic incidents recorded in the European Union“ (Антисемитизъм: преглед на свързаните с антисемитизъм инциденти, регистрирани в Европейския съюз през 2010 — 2020 г.),
- като взе предвид доклада на Агенцията на ЕС за основните права от 22 септември 2021 г., озаглавен „Protecting civic space in the EU“ („Защита на гражданското пространство в ЕС“), и другите ѝ доклади, данни и инструменти, по-специално информационната система на Европейския съюз за основните права (EFRIS),
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2016 г., съдържаща препоръки към Комисията относно създаването на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права ⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 1 март 2018 г. относно решението на Комисията за прилагане на член 7, параграф 1 от ДЕС във връзка с положението в Полша ⁽⁸⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 април 2018 г. относно необходимостта от създаване на Инструмент за европейски ценности за подкрепа на организации на гражданското общество, които насърчават основните ценности в рамките на Европейския съюз на местно и национално равнище ⁽⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 септември 2018 г. относно предложение, с което Съветът се призовава да констатира, в съответствие с член 7, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, наличието на очевиден риск от тежко нарушение от страна на Унгария на ценностите, на които се основава Съюзът ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 14 ноември 2018 г. относно необходимостта от всеобхватен механизъм на ЕС за защита на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права ⁽¹¹⁾,

⁽⁷⁾ ОВ С 215, 19.6.2018 г., стр. 162.

⁽⁸⁾ ОВ С 129, 5.4.2019 г., стр. 13.

⁽⁹⁾ ОВ С 390, 18.11.2019 г., стр. 117.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 433, 23.12.2019 г., стр. 66.

⁽¹¹⁾ ОВ С 363, 28.10.2020 г., стр. 45.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2020 г. относно текущите изслушвания по член 7, параграф 1 от ДЕС относно Полша и Унгария ⁽¹²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2020 г. относно принципите на правовата държава и основните права в България ⁽¹³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2020 г. относно създаването на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права ⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 13 ноември 2020 г. относно въздействието на мерките във връзка с COVID-19 върху демокрацията, принципите на правовата държава и основните права ⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 26 ноември 2020 г. относно положението с основните права в Европейския съюз — годишен доклад за периода 2018 — 2019 г. ⁽¹⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 24 юни 2021 г. относно доклада на Комисията относно върховенството на закона за 2020 г. ⁽¹⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно създаването на насоки за прилагане на общия режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза ⁽¹⁸⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно нарушения на правото на ЕС и на правата на ЛГБТИК гражданите в Унгария в резултат на правните промени, приети от унгарския парламент ⁽¹⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2021 г. относно правата на ЛГБТИК в ЕС ⁽²⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г. относно свободата на медиите и по-нататъшното влошаване на положението с принципите на правовата държава в Полша ⁽²¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 октомври 2021 г. относно европейските медии в цифровото десетилетие: план за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията ⁽²²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 21 октомври 2021 г. относно кризата с принципите на правовата държава в Полша и върховенството на правото на ЕС ⁽²³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 11 ноември 2021 г. относно укрепване на демокрацията и на свободата и плурализма на медиите в ЕС: неправомерно използване на действия в рамките на гражданското и наказателното право с цел заглушаване на журналистите, неправителствените организации и гражданското общество ⁽²⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 11 ноември 2021 г. относно първата годишна от фактичката забрана на абортите в Полша ⁽²⁵⁾,

⁽¹²⁾ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 91.

⁽¹³⁾ ОВ С 395, 29.9.2021 г., стр. 63.

⁽¹⁴⁾ ОВ С 395, 29.9.2021 г., стр. 2.

⁽¹⁵⁾ ОВ С 415, 13.10.2021 г., стр. 36.

⁽¹⁶⁾ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 107.

⁽¹⁷⁾ ОВ С 81, 18.2.2022 г., стр. 27.

⁽¹⁸⁾ ОВ С 99, 1.3.2022 г., стр. 146.

⁽¹⁹⁾ ОВ С 99, 1.3.2022 г., стр. 218.

⁽²⁰⁾ ОВ С 99, 1.3.2022 г., стр. 218.

⁽²¹⁾ ОВ С 117, 11.3.2022 г., стр. 151.

⁽²²⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0428.

⁽²³⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0439.

⁽²⁴⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0451.

⁽²⁵⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0455.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид своята резолюция от 15 декември 2021 г. относно оценката на превантивните мерки за предотвратяване на корупцията, неправомерните разходи и злоупотребите със средства на ЕС и с държавни средства в случая на извънредни фондове и области на разходи, свързани с кризи ⁽²⁶⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 16 декември 2021 г. относно основните права и принципите на правовата държава в Словения, по-специално забавянето при номинирането на европейски прокурори ⁽²⁷⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 9 март 2022 г. относно чуждестранната намеса във всички демократични процеси в Европейския съюз, включително дезинформацията ⁽²⁸⁾,
 - като взе предвид Специален доклад № 09/2021 от 3 юни 2021 г. на Европейската сметна палата, озаглавен „Дезинформация, която засяга ЕС — въпреки предприетите действия, тя все още не е овладяна“,
 - като взе предвид Специален доклад № 01/2022 на Европейската сметна палата от 10 януари 2022 г., озаглавен „Подкрепа от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани — въпреки положените усилия, основните проблеми продължават да съществуват“,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становищата на комисията по бюджетен контрол, комисията по правни въпроси, комисията по бюджети, комисията по конституционни въпроси и комисията по петиции,
 - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0139/2022),
- A. като има предвид, че Съюзът се основава на заложените в член 2 от ДЕС общи ценности на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства — ценности, които са общи за държавите — членки на ЕС, и които държавите — кандидатки трябва да спазват, за да се присъединят към Съюза, като част от критериите от Копенхаген, и които не могат да бъдат пренебрегвани или тълкувани по различен начин след присъединяването; като има предвид, че демокрацията, принципите на правовата държава и основните права са взаимно подсилващи се ценности и че тяхното подкопаване може да представлява системна заплаха за Съюза и за правата и свободите на неговите граждани; като има предвид, че зачитането на принципите на правовата държава е обвързващо за Съюза като цяло и неговите държави членки на всички равнища на управление, в т.ч. за поднационалните структури;
- Б. като има предвид, че принципът на лоялно сътрудничество, залегнал в член 4, параграф 3 от ДЕС, задължава Съюза и държавите членки да си съдействат при изпълнението на произтичащите от Договорите задължения при пълно взаимно зачитане, а държавите членки да предприемат всякакви общи или специални мерки, необходими за гарантиране на изпълнението на задълженията, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза;
- В. като има предвид, че годишният цикъл на преглед на спазването на принципите на правовата държава допълва по удачен начин наличните инструменти за съхраняване на ценностите, посочени в член 2 от ДЕС, чрез доклад, в който се разглежда ситуацията във всички държави — членки на ЕС, въз основа на четири стълба с пряко отражение върху зачитането на принципите на правовата държава;
- Г. като има предвид, че без конкретни препоръки и ефективни последващи действия докладът относно върховенството на закона може да не успее да предотврати, разкрие и ефективно и своевременно да се справи със системните предизвикателства и отстъплението от принципите на правовата държава, наблюдавани през последните години в няколко държави — членки на ЕС;
- Д. като има предвид, че държавите членки въведоха извънредни мерки в отговор на пандемията от COVID-19; като има предвид, че за да бъдат законосъобразни, те трябва да зачитат принципите на необходимост и пропорционалност при ограничаването на основните права или основни свободи; като има предвид, че в някои държави членки се наблюдава отрицателна тенденция по отношение на принципите на правовата държава, тъй като правителствата използваха извънредните мерки като претекст за отслабване на демократичния принцип на взаимозависимост и взаимноограничаване;

⁽²⁶⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0502.

⁽²⁷⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0512.

⁽²⁸⁾ Приети текстове, P9_TA(2022)0064.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- Е. като има предвид, че е необходимо да се укрепят и рационализират съществуващите механизми и да се разработи единен всеобхватен механизъм на ЕС за ефективна защита на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, както и да се гарантира, че ценностите по член 2 от ДЕС се зачитат в целия Съюз, също така и от държавите кандидатки, макар и с различни режими за наблюдение, така че държавите членки да бъдат възпрепятствани да изработват национални закони, които противоречат на защитата на член 2 от ДЕС;
- Ж. като има предвид, че правото на свобода на изразяване на мнение, на информация и на участие на обществеността са сред крайъгълните камъни на демокрацията;
- З. като има предвид, че експертният комитет на Съвета на Европа за борба с изказванията, подбуждащи към омраза, изготви проект на препоръка на Комитета на министрите относно борбата с изказванията, подбуждащи към омраза, който предоставя необвързващи насоки за справяне с явлението и се очаква да бъде приет през 2022 г.⁽²⁹⁾; като има предвид, че новосъздаденият експертен комитет за борба с престъпленията от омраза е натоварен със задачата да изготви до края на 2023 г. проект на препоръка на Комитета на министрите относно престъпленията от омраза;
- И. като има предвид, че програма „Граждани, равенство, права и ценности“ дава възможност за пряка гъвкава подкрепа за участниците от гражданското общество, които насърчават и защитават ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, на местно, национално и европейско равнище;

Доклад относно върховенството на закона за 2021 г.: общи съображения

1. приветства втория годишен доклад на Комисията относно върховенството на закона; отбелязва, че Парламентът редовно използва този годишен доклад като източник на информация и данни при обсъждането на положението с принципите на правовата държава в конкретна държава членка; изразява съжаление във връзка с факта, че Комисията не е изпълнила изцяло препоръките, отправени от Парламента в неговата резолюция от 24 юни 2021 г. относно доклада на Комисията относно върховенството на закона за 2020 г., по-специално разширяването на обхвата на нейното докладване, така че да обхване всички ценности, залегнали в член 2 от ДЕС, разграничението между системни и индивидуални нарушения, както и по-задълбочена и прозрачна оценка, включително предприемането на действия в отговор на нарушенията; счита, че тези препоръки продължават да са актуални и отново ги отправя;
2. приветства факта, че функционирането на съдебните системи, уредбата за борба с корупцията, медийният плурализъм и някои институционални въпроси, свързани с принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване, включително до известна степен гражданското пространство, са включени в обхвата на годишния доклад на Комисията; изразява съжаление обаче, че не всички въпроси, свързани с принципите на правовата държава, са разгледани достатъчно обстойно и задълбочено в доклада за 2021 г.; предлага Комисията да анализира въпросите, свързани с принципите на правовата държава, през призмата на всички ценности, залегнали в член 2 от ДЕС, и основните права, описани в Хартата; призовава в годишния доклад да се включат други важни елементи от списъка на критериите за принципите на правовата държава, изготвен от Венецианската комисия през 2016 г., като например предотвратяване на злоупотреба с власт, равенство пред закона и недискриминация и достъп до правосъдие, включително аспекти от правото на справедлив съдебен процес; отново призовава Комисията да включи в бъдещите си доклади оценка на условията в затворите;
3. отбелязва със задоволство, че докладът съдържа отделна глава за всяка държава; приветства усилията на Комисията да работи съвместно с националните правителства, националните парламенти и с Европейския парламент, както и с гражданското общество и други национални участници; призовава държавите членки да сътрудничат проактивно на Комисията и да оповестяват публично своите писмени становища, така че да се даде възможност на независими експерти и групи на гражданското общество да проверяват фактите и да реагират на тях и да се гарантира пълна прозрачност; насърчава Комисията да продължи да задълбочава анализа и приканва Комисията да осигури подходящи ресурси за това, в т. ч. човешки ресурси, с цел да достигне до широк и разнообразен кръг от заинтересовани лица; счита, че следва да се отдели повече време и да се отдаде повече важност на посещенията на Комисията в отделните държави, особено по места; призовава Комисията да повиши осведомеността за тези посещения сред обществеността, за да насърчи културата на зачитане на принципите на правовата държава на национално равнище; приветства посещенията на Комисията в националните парламенти с цел представяне на констатациите от доклада;

⁽²⁹⁾ Проект за текст на препоръка на Комитета на министрите относно борбата с изказванията, подбуждащи към омраза, достъпен на <https://rm.coe.int/draft-recommendation-on-combating-hate-speech-public-consultation-v-18/native/1680a2ef25>; Информация се съдържа на: <https://www.coe.int/en/web/committee-antidiscrimination-diversity-inclusion/-/the-cdadi-finalised-important-deliverables-at-its-fourth-plenary-meeting>.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Методология

4. подчертава факта, че всички държави членки се разглеждат съгласно едни и същи показатели и методика, без дискриминация срещу която и да е държава членка; призовава Комисията да доразвие своите показатели, използвани за оценяване на положението с принципите на правовата държава в държавите членки; призовава Комисията да установи годишна Седмица на ценностите на ЕС, провеждана всеки септември, по време на която докладът се представя едновременно на Европейския парламент и на националните парламенти и се включва по по-добър начин в Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието, в доклада на Агенцията на ЕС за основните права относно основните права и в мониторинга на медийния плурализъм; счита, че докладът относно принципите на правовата държава понастоящем служи като описателно документиране на положението в държавите членки, но че той следва да бъде аналитичен и предписателен инструмент, за да отговаря на своите цели за предотвратяване и смекчаване; подчертава, че задълбоченият анализ на актуалното състояние в държавите членки изисква цялостен анализ и оценка на принципите на правовата държава в държавите членки; подчертава, че съществува риск най-тежките нарушения на принципите на правовата държава да бъдат омаловажени, когато се изреждат пропуски или нарушения с различен характер или интензитет; настоятелно призовава Комисията да приложи диференциращ подход в доклада си, като разграничава по-ясно и по-разбираемо системните и съзнателни нарушения на принципите на правовата държава от единичните нарушения;
5. изразява съжаление във връзка с факта, че в доклада не се отчита ясно съзнателният процес на отстъпление от принципите на правовата държава в държавите членки, обект на текущите процедури по член 7, параграф 1 от ДЕС, а именно Полша и Унгария, и не се установяват недостатъци в областта на принципите на правовата държава в редица държави членки; призовава Комисията да поясни, че когато ценностите, посочени в член 2 от ДЕС, се нарушават систематично, съзнателно, тежко и постоянно в рамките на даден период от време, държавите членки може да не изпълняват всички критерии, които характеризират демокрацията, и да се превърнат в авторитарни режими;
6. изразява съжаление във връзка с факта, че се наложи няколко държави членки, и по-специално Унгария и Полша, да бъдат посочени неколккратно от Комисията в обобщаващия доклад като повод за загриженост, и че от публикуването на доклада не са постигнати осезаеми подобрения; припомня, че от юни 2021 г. насам Парламентът също е разглеждал положението с принципите на правовата държава в Унгария, Полша и Словения в своите пленарни резолюции; припомня освен това, че групата за наблюдение на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права към комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на Парламента и комисията по бюджетен контрол на Парламента също разгледаха проблеми в няколко държави членки; подчертава, че след изпращането на няколко ad hoc делегации в някои от тези държави членки е станало ясно, че положението с принципите на правовата държава, демокрацията и основните права в тези държави членки е много по-лошо от описаното в доклада на Комисията; счита, че с цел по-добро идентифициране на държавите, които отстъпват от принципите на правовата държава, Комисията следва да извършва по-всеобхватна оценка на едни и същи елементи във всички глави по държави;
7. призовава Комисията да приключва всяка глава по държави с оценка на резултатите на държавите членки във връзка с отделните стълбове на доклада, като посочва до каква степен са изпълнени условията по Регламента за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава; поради това призовава Комисията да разработи, в допълнение към качествената оценка, индекс на принципите на правовата държава за различните стълбове, основан на обективна, достъпна, прозрачна, разбираема и недискриминационна система за представяне и сравнителен анализ, извършван от независими експерти, което би могло да сигнализира за степента на зачитане на принципите на правовата държава в държавите членки;
8. счита, че в годишния доклад следва да се идентифицират хоризонтални тенденции, включително евентуални системни уязвимости, на равнището на ЕС; изисква от Комисията да посочва случаите, когато мерки или практики, подкопаващи принципите на правовата държава в дадена държава членка, се превръщат или рискуват да се превърнат в пример за подражание от други; подчертава, че целенасоченото таргетиране на права на малцинствени групи в някои държави членки предизвика и създаде импулс другаде, както е видно от уронването на правата на жените, ЛГБТИК лицата и други малцинствени групи; призовава Комисията освен това да подчертае отрицателното въздействие, което нарушенията на принципите на правовата държава могат да имат върху Съюза като цяло;
9. счита, че докладът следва да надхвърля годишните снимки и да предоставя еволюционен и динамичен поглед върху зачитането на или отстъплението от принципите на правовата държава в съдебните системи на всички държави членки; посреща със задоволство усилията в доклада за 2021 г., да се направи съпоставка със ситуацията, описана в доклада за 2020 г.; счита, че е необходимо да се определят ясно положителните и отрицателните тенденции по отношение на положението във връзка с принципите на правовата държава и да се извърши анализ на причините за тях;
10. счита, че би било желателно да има отделна нова глава относно институциите на Съюза, в която да се прави оценка на положението във връзка с разделението на властите, отчетността и принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Оценка и препоръки

11. счита, че в доклада за 2021 г. можеше да се предоставят по-ясни оценки, като се посочи дали е имало пропуски, риск от тежко нарушение или действително нарушение на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, по всеки от стълбовете, анализирани в главите за отделните държави; приканва Комисията да включи оценка на всички мерки в областта на принципите на правовата държава, приложени през предходната година, придружена от анализ на тяхната ефективност и възможностите за подобрене; призовава за по-интегриран анализ на взаимовръзките между четирите стълба и на това как съчетанието от недостатъци може да представлява нарушение или риск от нарушение на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС; отново подчертава значението на използването на пряк и недвусмислен език и на ясното подчертаване на разглеждания проблем в съответствие с позицията на Комисията;

12. поздравява намерението на Комисията да включи в доклада за 2022 г. специфични за всяка държава препоръки; призовава Комисията да придружи тези препоръки със срокове за изпълнение, цели и предложения за конкретни действия; призовава Комисията да включи в последващите доклади информация относно напредъка, постигнат в изпълнението на нейните препоръки, и освен това да я включи в структурирания диалог с Парламента през цялата година; призовава Комисията да гарантира, че в нейните годишни доклади относно върховенството на закона се поставя акцент и върху специфичните за всяка държава препоръки в рамките на Европейския семестър, по-специално върху тези, свързани с независимостта на съдебната власт и прокуратурата, борбата срещу корупцията и гарантирането на прозрачност и почтеност;

13. препоръчва на Комисията да посочи към всяка от своите препоръки неизчерпателен списък с подходящи инструменти, които институциите на ЕС да използват, в случай че недостатъците не бъдат отстранени; призовава Комисията да не се колебае да използва тези инструменти, особено когато липсва доверие, че препоръките ще бъдат изпълнени своевременно, или при наличието на риск от по-нататъшно влошаване, без да изчаква следващия годишен цикъл на докладване;

Обхват

14. изразява съжаление във връзка с факта, че нито докладът за 2020 г., нито докладът за 2021 г. обхващат изцяло ценностите на демокрацията и основните права, залегнали в член 2 от ДЕС, които са непосредствено засегнати, когато държавите започнат да отстъпват от принципите на правовата държава; отново изтъква неразривната връзка между принципите на правовата държава, демокрацията и основните права;

Съдебни системи

15. подчертава, че съдебната отчетност, независимостта на прокуратурата и на съдебната власт, както и изпълнението на съдебните решения са ключови елементи на върховенството на закона; изразява съжаление относно сериозните и структурни проблеми по отношение на независимостта на съдебната власт в някои държави членки; подчертава основната роля на юридическите професии за гарантиране на защитата на основните права и за укрепване на принципите на правовата държава; призовава държавите членки да защитават съдиите и прокурорите от политически нападения и натиск, целящи да подкопаят тяхната работа, и настоява, че държавите членки трябва да спазват изцяло правото на Съюза и международното право, що се отнася до независимостта на съдебната власт; призовава Комисията да включи конкретни препоръки в своя доклад за 2022 г., за да гарантира независимостта на съдебната власт във всички държави членки, както и да включи в годишния доклад независимостта на адвокатите и адвокатските колегии, тъй като те са от съществено значение за независимите съдебни системи;

16. припомня, че правото на Съюза има предимство пред националното право, независимо от начина, по който са организирани националните съдебни системи; призовава Комисията да следи отблизо решенията на националните съдилища относно предимството на правото на ЕС пред националното законодателство, и по-специално несъвместимостта между някои членове на Договорите и националните конституции; настоятелно призовава Комисията да гарантира конкретни, незабавни и подходящи отговори на отказите за прилагане и спазване на решенията на Съда на ЕС и да докладва на Парламента относно действията, предприети във връзка с това;

17. подчертава важната роля на съдебните съвети за запазването на независимостта на съдебната власт; посочва, че редица държави членки имат дълготрайни проблеми по отношение на състава на своите съдебни съвети и назначаването на съдиите, които понякога са уязвими на неоправдана политическа намеса; насърчава държавите членки систематично да изискват становището на Венецианската комисия, в случай че тя се стреми да адаптира състава и функционирането на тези органи, и да предприемат последващи действия във връзка с тези препоръки; счита, че е необходимо Комисията да прави оценка на тези последващи действия в годишния доклад;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

18. изтъква, че прокуратурата е ключов елемент в борбата срещу престъпността, корупцията и злоупотребата с власт; подчертава необходимостта от въвеждане на предпазни мерки с цел запазването на независимостта на прокуратурата и на отделните прокурори, така че те да бъдат свободни от неоправдан политически натиск, особено от страна на правителството, като в същото време отговарят на необходимите условия за отчетност, за да се предотвратяват злоупотребите и небрежност; изразява пълната си солидарност и пълната си подкрепа за всички жертви на престъпления;

19. посочва, че стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността (СПНСУО), не само подпохват сериозно правото на ефективен достъп до правосъдие за жертвите на тези производства, и съответно принципите на правната държава, но и представляват злоупотреба със съдебните системи и правните рамки на държавите членки, по-специално като възпрепятстват способността на държавите членки да преодоляват успешно съществуващите предизвикателства, като продължителността на производствата и качеството на съдебните системи, както и да се справят с управлението на натовареността на съдебната система и изоставането в разглеждането на делата;

Рамка за борба срещу корупцията

20. отново заявява, че корупцията е сериозна заплаха за демокрацията, европейските фондове и принципите на правната държава; изразява дълбока загриженост във връзка с увеличавашото се равнище на корупция и влошаване, наблюдавано в някои държави членки, продължаващите случаи на корупция, в които са замесени високопоставени длъжностни лица и политици, и проникването на организираната престъпност в икономиката и публичния сектор; приветства информацията по този въпрос, включена в доклада относно върховенството на закона за 2021 г., и призовава в бъдещите доклади да се предостави повече яснота по въпроса дали са били засегнати средства на ЕС;

21. настоятелно призовава Комисията да актуализира и засили политиката и инструментите на Съюза за борба срещу корупцията, включително чрез предвиждане на единно определение за престъплението корупция и чрез създаване на общи стандарти и референтни показатели и гарантиране на правилното им изпълнение и прилагане; припомня, че е важно държавите членки да се ангажират с Европейската прокуратура и да подкрепят активно нейните задачи; призовава държавите членки, които все още не са направили това, да се присъединят към Европейската прокуратура; приветства изпращането от Комисията на официални уведомителни писма до почти всички държави членки за липсата на транспониране на Директивата за защита на лицата, сигнализиращи за нередности⁽³⁰⁾;

Свобода на изразяване на мнение и на информация, свобода и плурализъм на медиите

22. припомня, че свободата и плурализмът на медиите, включително висококачествените, устойчиво и прозрачно финансирани и независими новинарски медии, както традиционни, така и цифрови, независимите журналисти, проверители на факти и изследователи, както и силните обществени медии, са от съществено значение за демокрацията, те са гаранция срещу злоупотребата с власт и са най-доброто средство за противодействие на дезинформацията; изразява загриженост относно политическата независимост на медиите в някои държави членки, тъй като редакционните линии отразяват силната поляризация на политическата сцена;

23. изразява тревога във връзка с все по-враждебната среда, в която работят журналисти и представители на медиите в много държави членки, особено когато работата им е съсредоточена върху злоупотребата с власт, корупцията, нарушенията на основните права и престъпните дейности; припомня, че журналистите и медиите все по-често са обект на сплашване, заплахи (включително в социалните медии), наказателни обвинения, физически нападения, инциденти с насилие и убийства в някои държави членки; осъжда стратегиите за потискане, използвани от правителствата на някои държави членки, като използването на СПНСУО и кампании за оклеветяване, както и нарастването на държавния контрол върху публичните медии, гражданското общество и академичните институции, което води до автоцензура и все по-голямо влошаване на медийната и академичната свобода; припомня, че към момента на нейното убийство срещу разследващата журналистка Дафне Каруана Галиция се водеха 47 граждански и наказателни дела за клевета, много от които продължават да се водят срещу семейството ѝ; предупреждава, че тези недопустими събития могат да окажат възпиращ ефект върху свободата на словото и свободата на пресата, и не следва да бъде допуснато превръщането им в прецедент както в рамките на Съюза, така и в страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство в Съюза;

24. изразява съжаление, че докладът за 2021 г. не отразява сериозността на тези тенденции, особено във връзка с държавния контрол, стратегическите съдебни дела и кампаниите за оклеветяване от страна на някои държави членки; настоятелно призовава Комисията да подобри главите, свързани с медиите, като предвиди оценка на ефикасността и ефективността на националните рамки за защита на свободата и плурализма на медиите и за прозрачността на собствеността върху медиите, да въведе законодателство на Съюза срещу използването на СПНСУО, като установи

⁽³⁰⁾ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лица, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

минимални стандарти, и да представи в предстоящия законодателен акт за свободата на медиите амбициозна правна рамка за противодействие на нарастващото политизиране на медиите в някои държави членки; подчертава, че докладът следва да включва задълбочена оценка на независимостта на органите на държавите членки за регулиране на аудиовизуалните медийни услуги, които съгласно правото на Съюза трябва да бъдат независими от съответните правителства; призовава Комисията да осигури допълнително и по-гъвкаво финансиране за независимата разследваща журналистика в Съюза;

25. подчертава значението на независимите в редакционно отношение обществени медии за осигуряване на висококачествено, безпристрастно и безплатно отразяване на обществените въпроси, особено по време на избори; призовава държавите членки да осигурят стабилно, открито, прозрачно, устойчиво и подходящо финансиране за обществените медии на многогодишна основа, за да се гарантира тяхното качество и независимост от правителствен, политически, икономически и друг натиск; изразява съжаление, че обществените медии са пропуснати в годишния доклад; призовава Комисията в своите бъдещи доклади да прави задълбочен преглед на обществените медии;

26. отбелязва, че фалшивите новини и произтичащата от тях невярна информация, насочена към гражданите на ЕС, представляват заплаха за демокрацията и принципите на правовата държава в Съюза, тъй като разпространяването на дезинформация поляризира и отслабва нашата демокрация; приветства направеното от Комисията описание в годишния доклад на политическия натиск и влияние върху медиите и призовава Комисията да дава по-ясно описание на систематичните кампании за дезинформация и външна намеса, целящи намаляване на общественото доверие в държавните институции и в независимите медии; признава, че глобалните онлайн платформи могат да имат огромно разрушително въздействие върху медийния сектор; подчертава във връзка с това, че действащото законодателство не предвижда изцяло справедлива среда в онлайн екосистемата, като например по отношение на борбата срещу дезинформацията, както и за алгоритмична отчетност; счита, че приемането на съответното законодателство, по-специално на Законодателния акт за цифровите услуги и на Законодателния акт за цифровите пазари, беше стъпка в правилната посока, но е необходимо да се направи повече в рамките на Европейския законодателен акт за медиите, за да се създадат справедливи условия в контекста на цифровата трансформация на медийния сектор и на разпространението на онлайн платформите;

27. подчертава, че свободата на медиите е тясно свързана с артистичната и академичната свобода; изразява съжаление по повод на факта, че в някои държави членки свободата на изразяване, свободата на изкуствата и свободата на събранията са сериозно стеснени и ограничени; подчертава, че независимостта на образователните системи е застрашена, когато не е гарантирана автономната организационна структура на техните институции; призовава Комисията да включи в своя доклад относно върховенството на закона всички аспекти на свободата на изразяване;

Демокрация и взаимозависимост и взаимноограничаване

28. отстоява позицията, че принципът на разделение на властите е от съществено значение за ефективното функциониране на държавата, включително за ефективното, независимо, безпристрастно и ефикасно функциониране на съдебните системи в целия Съюз, и изисква институциите да се въздържат от упражняване на натиск върху съдиите и прокурорите, особено от страна на политически и икономически кръгове;

29. подчертава, че честните и свободни избори са сред абсолютните минимални стандарти за функционираща демокрация и че всеки изборен процес в Съюза следва да протича без неоправдано влияние и без нередности; подчертава, че в случай че ОССЕ установи, че изборите не са проведени по справедлив и свободен начин, трябва да се предприемат конкретни действия, включително по реда на процедурата по член 7, параграф 1 от ДЕС; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предприемат всички необходими мерки, когато бъде установен риск от манипулиране на избори в държава членка, независимо дали от страна на държавни, чуждестранни или частни участници;

30. припомня, че упражняването на основните свободи, включително правото на публично изразяване на критика, е основен елемент на свободното и демократично общество; изразява загриженост относно свиващото се гражданско пространство в различни държави членки, проявяващо се в използването на ССПНСУО срещу медии и журналисти, защитници на правата на човека, участници от гражданското общество и политически опоненти, както и в тяхното наблюдение; приветства ангажимента на Комисията да предложи директива срещу злоупотребата с предявяването на съдебни искове срещу журналисти и защитници на правата, и подчертава, че обхватът трябва да бъде достатъчно голям, за да обхване всички защитници на правата, включително отделни активисти;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

31. подчертава, че незаконното използване на Pegasus и еквивалентен шпионски софтуер от държавите членки срещу журналисти, адвокати, политици от опозицията и други лица представлява пряка заплаха за демокрацията, принципите на правата държава и правата на човека; призовава Комисията да направи оценка на злоупотребата със средства за наблюдение и нейното въздействие върху демократичните процеси в рамките на Съюза, както и на наличието на потенциални нарушения на ценностите по член 2 от ДЕС и по Хартата;

32. счита, че положението във връзка с гражданското пространство в държавите членки оправдава включването на отделна глава в доклада и създаването на „индекс за европейското гражданско пространство“ предвид централното значение на гражданското общество за поддържането на напълно демократично и приобщаващо общество, основано на зачитането на правата на човека, и като се имат предвид предизвикателствата, пред които е изправено гражданското общество в различни държави членки, включващи законодателни и административни мерки, ограничен достъп до финансиране и кампании за оклеветяване;

33. препоръчва на Комисията да развие четвъртия стълб на годишния доклад относно „други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване“ в стълб относно демокрацията и принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване, като направи оценка на елементи като потенциални заплахи за демократичните процеси в Съюза и държавите членки, включително манипулиране на избори;

Въздействие на мерките във връзка с COVID-19 върху демокрацията, принципите на правата държава и основните права

34. припомня силното въздействие на мерките, свързани с пандемията от COVID-19, включително режимите на извънредно положение и декрет-законите, върху демокрацията, принципите на правата държава и основните права в рамките на Съюза, по-специално в областите на правосъдието, свободата на медиите и борбата срещу корупцията;

35. изразява съжаление по повод на характера и прекомерното използване на извънредни мерки по време на пандемията от COVID-19, заедно с липсата на последващ контрол върху тези мерки от страна на някои национални парламенти, и дори затварянето на парламентите в много държави членки, което увеличи правомощията на правителствата и доведе до липса на отчетност и прозрачност в действията на изпълнителната власт;

36. припомня, че пандемията от COVID-19 оказва отрицателно въздействие върху достъпа до правосъдие и върху ефективността на националните съдилища, включително частичното затваряне на национални съдилища; подчертава, че извънредната ситуация, наложена от пандемията, показва, че е налице спешна необходимост от модернизирани на съдебните производства и от въвеждане на цифрови елементи с цел повишаване на ефективността на съдебните системи и улесняване на достъпа до правна помощ и информация;

37. приветства факта, че докладът включва раздел относно въздействието на пандемията от COVID-19 върху принципите на правата държава; подчертава, че мониторингът на използването и пропорционалността на тези мерки следва да продължи, докато не бъдат отменени всички мерки без изключения; отбелязва във връзка с това риска от злоупотреба със средства от Механизма на ЕС за възстановяване и устойчивост; отново заявява, че тези средства могат да бъдат разпределени едва след като въпросните опасения бъдат напълно преодолені; настоятелно призовава Комисията своевременно да оцени дали мерките, предприети от държавите членки, действително са били ограничени във времето, необходими и пропорционални, като същевременно се спазват принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване; приканва Комисията да изготви препоръки, за да помогне на държавите членки да смекчат отрицателното въздействие на пандемията в областите на правосъдието, борбата срещу корупцията и свободата на медиите;

Основни права и равенство

38. подчертава със загриженост факта, че правата на жените и лицата в уязвимо положение, включително хората с увреждания, децата, религиозните малцинства, особено сега, когато в Европа се наблюдава нарастване на антисемитизма, антиромските нагласи и омразата срещу мюсюлманите, ромите, хората с произход от Африка и Азия и други лица, принадлежащи към етнически и езикови малцинства, мигрантите, лицата, търсещи убежище, бежанците, ЛГБТИК лицата и възрастните хора, по-специално хората, живеещи в маргинализирани места, все още не се зачитат изцяло в целия Съюз и продължават да бъдат обект на дискриминационни практики; подчертава очевидната връзка между влошаващите се стандарти за принципите на правата държава и нарушенията на основните права и на правата на малцинствата, като например използването на прекомерна сила от страна на правоприлагащите органи по време на протести, както и по границите на Съюза; припомня, че при някои обстоятелства държавите членки умишлено са прибегнали до мерки, които поражда въпроси от гледна точка на принципите на правата държава, като например законодателство, прието чрез ускорени процедури без обществени консултации или дори, в изключителни случаи, конституционни промени като начин за легитимиране на дискриминационни политики, които в противен случай не биха могли да бъдат предмет на законодателен процес, като например разпоредби, които са специално насочени срещу ЛГБТИК лицата, или налагането на почти пълна забрана на абортите; припомня, че държавите членки носят отговорност към лицата в уязвимо положение и че следва да им осигуряват безопасност и защита от дискриминация; настоятелно повтаря призива си към Комисията да включи в обхвата на

Четвъртък, 19 май 2022 г.

бъдещите доклади задълбочена оценка на продължаващите нарушения на основните права в целия Съюз, включително на равенството и правата на лицата, които принадлежат към малцинства; призовава институциите на Съюза междуременно да прочетат годишните доклади относно върховенството на закона в светлината на докладите относно основните права, публикувани от Агенцията на ЕС за основните права;

39. изразява съжаление, че някои държави членки не са включили изцяло и правилно в националното си законодателство Рамковото решение на Съвета относно расизма и ксенофобията⁽³¹⁾ и че разпоредбите на Директивата за равенството на расите⁽³²⁾ все още не се прилагат изцяло във всички държави членки; препоръчва да се обърне повече внимание на политически и медийни прояви, подхранващи омраза срещу малцинствата, и на прякото въздействие, което те оказват при приемането на дискриминационни закони или практики, подкопаващи принципите на правовата държава за всички, включително в областта на политиките за борба с тероризма и за сигурност, в светлината на резолюцията относно Джордж Флойд⁽³³⁾, приета от Парламента през 2020 г.;

40. изразява особена загриженост относно влошаването на положението със сексуалното и репродуктивното здраве и сексуалните и репродуктивните права на жените в някои държави членки, включително налагането на силно рестриктивни закони относно абортите, както и продължаващите систематични атаки срещу основните права на ЛГБТИК лицата, подсилени от влошаващото се положение във връзка с принципите на правовата държава в няколко държави членки; изразява съжаление, че тези тенденции не са отразени последователно в доклада на Комисията относно върховенството на закона; призовава Комисията да разглежда тези въпроси систематично във всички съответни доклади по държави и в обобщаващия доклад;

41. приветства производствата за установяване на неизпълнение на задължения, започнати от Комисията по отношение на Унгария и Полша като част от пакета от мерки от юли 2021 г. за установяване на неизпълнение на задължения, засягащи зачитането на правата на човека на ЛГБТИК лицата и нарушения на правото на Съюза; отбелязва, че за първи път Комисията започва производствата за установяване на неизпълнение на задължения с конкретната цел защита на правата на ЛГБТИК лицата;

42. отбелязва със загриженост многобройните доклади за значителни и систематични нарушения на основните права на мигранти и лица, търсещи убежище, в целия Съюз и по-специално по външните му граници; изразява съжаление във връзка с приемането от няколко държави членки на национално законодателство, което сериозно ограничава правата на търсещите убежище лица и в някои случаи дори представлява заплаха за принципа на забрана за връщане и правото на ефективни правни средства за защита; изразява съжаление, че въпреки призивите на Парламента Комисията не финализира своята оценка на съвместимостта с правото на Съюза на редица национални законодателни мерки в областта на убежището и миграцията; отново заявява, че зачитането на основни права като правото на убежище и правото на ефективни правни средства за защита, е неразделна част от правилното функциониране на принципите на правовата държава;

Източници

43. призовава Комисията да задълбочи редовния, приобщаващ и структуриран диалог с правителствата и националните парламенти, НПО, националните институции за правата на човека, омбудсманите, органите по въпросите на равенството, професионалните сдружения и други заинтересовани страни, и призовава за повече прозрачност от страна на Комисията относно критериите, които се използват при подбора на информацията от тези заинтересовани страни при изготвянето на нейните годишни доклади; счита, че организациите на гражданското общество следва да бъдат активно ангажирани във всички фази на цикъла на преглед чрез прозрачен процес, основан на ясни критерии; подчертава, че ако консултациите бъдат структурирани по теми, то това би могло да повиши ефективността на процеса и да увеличи обема на получената ценна обратна връзка; приветства факта, че въпросникът в рамките на консултацията сега дава възможност на заинтересованите страни да предоставят информация за аспекти извън обхвата, предвиден от Комисията, и призовава Комисията при необходимост да адаптира структурата на националните доклади; призовава Комисията да преразгледа и подобри онлайн инструментите за участие на заинтересованите страни и да бъде гъвкава по отношение на предоставяното пространство;

⁽³¹⁾ Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г. относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55).

⁽³²⁾ Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).

⁽³³⁾ Резолюция на Европейския парламент от 19 юни 2020 г. относно протестите срещу расизма след смъртта на Джордж Флойд (ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 63).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

44. счита, че в миналото времето, определено за провеждане на консултации с гражданското общество, е било или твърде ограничено, или несполучливо избрано и че то следва да бъде адаптирано по подходящ начин и да бъде гъвкаво, така че приносът на гражданското общество да може да бъде цялостен и всеобхватен; посочва, че това е затруднило заинтересованите страни да подготвят и планират своето участие и своите дейности за повишаване на осведомеността, като се имат предвид и ограниченията на техния капацитет и финансови ресурси, особено когато консултациите съвпадат с периода на годишните отпуски; приканва Комисията да въведе възможност за целогодишни консултации за гражданското общество, вместо да се фокусира предимно върху ограничени във времето покани за участие; приветства факта, че Комисията позволява многоезично подаване на информация на всички официални езици на Съюза; призовава Комисията да определи и публикува предварително графика си за предстоящия доклад, като определи дати за отделните етапи, включително график на посещенията в държавите, както и датата на публикуване на доклада; отбелязва, че процесът на консултации може да бъде допълнително конкретизиран, и насърчава Комисията да предоставя обратна връзка за действията, предприети в резултат на приноса на гражданското общество;

45. насърчава Комисията да гарантира адекватно проследяване в рамките на процедурата по изготвяне на годишния доклад на действията, предприети във връзка с петиции и други сигнали и данни, предоставени от отделни граждани за нарушения на принципите на правовата държава; счита, че с оглед на укрепването на културата на зачитане на принципите на правовата държава и на диалог между институциите на ЕС и гражданите следва да се създават форуми и структури за участие, за да се идентифицират тенденциите и да се осигури по-голяма видимост на заплахите, недостатъците и нарушенията на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, в целия Съюз;

46. припомня, че Комисията следва да продължи да взема предвид относимата информация от компетентни източници и признати институции по систематичен начин; припомня, че констатациите на съответните международни органи, като органите под егидата на ООН, ОССЕ и Съвета на Европа, следва да се вземат предвид; призовава Комисията да отчита в по-голяма степен данните и констатациите от съответните индекси, като например тези по проекта за показателите за управлението на света (The Worldwide Governance Indicators, WGI), Индекса за върховенство на закона на World Justice Project или проекта Varieties of Democracy (V-Dem);

47. приветства съгласието, постигнато в Съвета за изменение на мандата на Агенцията на ЕС за основните права (FRA), като стъпка напред; призовава Комисията да използва случая и да покани FRA да направи препоръки относно методологията и да проведе сравнителни изследвания за добавяне на повече подробности в ключови области от годишния доклад, като се има предвид, че правото на справедлив съдебен процес, свободата на изразяване на мнение и други основни права са неразривно свързани с принципите на правовата държава, в допълнение към досегашния принос на FRA, например чрез информационната система на ЕС за основните права (EFRIS) и нейните доклади относно пространството на гражданското общество;

48. счита, че сътрудничеството със Съвета на Европа и други международни организации е от особено значение за утвърждаването на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в ЕС; призовава Комисията да анализира систематично данните за неизпълнение на решения на Европейския съд по правата на човека и становищата на органите по договорите на ООН относно конкретни съобщения;

Механизъм за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права

49. изразява съжаление във връзка с нежеланието на Комисията и Съвета да се отзоват на призива на Парламента в резолюцията му от 7 октомври 2020 г. за създаването на съвместен механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, който да обхване изцяло ценностите, посочени в член 2 от ДЕС; отново призовава Комисията и Съвета да започнат незабавно преговори с Парламента за сключване на междуинституционално споразумение;

50. припомня своята позиция относно ангажирането на група от независими експерти, които да съветват трите институции, в тясно сътрудничество с FRA; отправя искане към своето Бюро, предвид нежеланието, проявено от Комисията и Съвета, да организира процедура за възлагане на обществена поръчка за създаване на такава експертна група под егидата на Парламента в съответствие с ангажимента, поет в резолюцията на Парламента от 24 юни 2021 г. относно доклада на Комисията относно върховенството на закона за 2020 г., която да съветва Парламента относно спазването на ценностите, посочени в член 2 от ДЕС, в различните държави членки и да даде пример за това как една такава група би могла да работи на практика;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

51. отново призовава Комисията да разгледа възможностите за по-всеобхватно и амбициозно преразглеждане на Регламента за FRA ⁽³⁴⁾; поради това призовава Комисията да проучи в дългосрочен план пълния потенциал за развитие на FRA в съответствие с принципите за статута на националните институции за защита и насърчаване на правата на човека (Парижките принципи), за да може тя да се превърне в напълно независим орган, предоставящ безпристрастни и публично достъпни позиции по специфични за всяка страна ситуации в областта на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права; подчертава, че този процес следва да върви ръка за ръка с увеличаване на наличните ресурси;

Взаимно допълване с други инструменти в областта на принципите на правовата държава

52. отново изтъква, че годишният доклад трябва да може да служи като важен източник и референтен документ за вземането на решение дали да се задействат един или повече от съответните инструменти, например член 7 от ДЕС, Регламентът за обвързаността с условия за защита на демокрацията, други инструменти, налични съгласно финансовото законодателство на ЕС и приложимите специфични за секторите и финансови правила с цел ефективна защита на бюджета на ЕС, уредбата за укрепване на принципите на правовата държава или производствата за установяване на неизпълнение на задължения, включително бързите производства, заявленията за постановяване на временни мерки, подавани в Съда на ЕС, и действията във връзка с неизпълнението на решенията на Съда на ЕС; призовава Комисията изрично да обвърже тези инструменти с установени или възможни проблеми, свързани с принципите на правовата държава, в доклада; призовава институциите незабавно да задействат такива средства и инструменти, включително механизма за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава, с цел предоставяне на проактивна подкрепа за спазването на принципите на правовата държава и справяне с отстъпленията от демокрацията в Съюза, тъй като докладът на Комисията относно върховенството на закона за 2021 г. съдържа многобройни и подробно описани примери на нарушения на принципите на правовата държава, които попадат в обхвата на Регламента относно обвързаността с условия; отново призовава Комисията да създаде пряка връзка между годишните доклади относно върховенството на закона, заедно с други източници относно върховенството на закона, и механизма за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава;

53. припомня, че производствата за установяване на неизпълнение на задължения са основният инструмент за защита и отстояване на правото на ЕС и общите ценности, залегнали в член 2 от ДЕС; отбелязва със загриженост, че броят на производствата за установяване на неизпълнение на задължения, образувани от Комисията, бележи рязък спад от 2004 г. насам; изразява учудване от факта, че производствата за установяване на неизпълнение на задължения не се задействат систематично поне веднага след като съответното нарушение бъде документирано в годишния доклад; изразява съжаление относно нежеланието на Комисията да наблюдава активно и систематично прилагането на правото на ЕС и да се възползва пълноценно от възможностите, които производствата за установяване на неизпълнение на задължения срещу държавите членки предоставят като най-подходящия инструмент за ефективно и незабавно разрешаване на проблемите; отбелязва, че това нежелание доведе до призови към държавите членки да подават иски срещу други държави членки в съответствие с член 259 от ДФЕС; изразява загрижеността си, че превантивната функция на производствата за установяване на неизпълнение на задължения намалява, ако те не се използват систематично и навременно; призовава за включване в доклада на преглед на всички действия по правоприлагане, предприети от Комисията по отношение на всяка държава членка, включително на висящите производства за установяване на неизпълнение на задължения, както и на състоянието на спазването на определенията и решенията на Съда на ЕС и на Европейския съд по правата на човека, данните от който да бъдат отразени подробно в Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието;

54. припомня важността на преюдициалните заключения относно спазването на принципите на правовата държава; счита, че съответната съдебна практика на Съда на ЕС е спомогнала за по-нататъшното определяне на принципите на правовата държава и би могла да помогне на Комисията да доусъвършенства своите показатели, спрямо които да оценява положението със спазването на принципите на правовата държава в държавите членки;

55. изразява загриженост, че някои държави членки, включително Унгария и Полша, продължават да не изпълняват решения на националните си съдилища, Съда на ЕС и Европейския съд за правата на човека, което допринася за подкопаването на принципите на правовата държава; подчертава, че неизпълнението на съдебни решения може да доведе до липса на средства за правна защита при нарушения на правата на човека; подчертава, че това може да създаде сред обществеността усещане, че съдебните решения могат да бъдат пренебрегвани, като по този начин се подкопава независимостта на съдебната система и общото доверие в силата на справедливото правораздаване; призовава Комисията да продължи да докладва в съответните глави по държави относно изпълнението на съдебните решения от държавите членки в случаи на частично или непълно изпълнение; насърчава Комисията да работи с органите на управление, за да се намерят подходящи решения за пълно прилагане, и да актуализира информацията ежегодно; припомня, че неизпълнението на решението на Съда на ЕС по делото *Coman & Hamilton* ⁽³⁵⁾ налага иштите да се обърнат към Европейския съд по правата на човека за правна защита;

⁽³⁴⁾ Междинен доклад от 25 март 2021 г. относно предложението за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1 68/2007 за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права (COM(2020)0225).

⁽³⁵⁾ Решение на Съда на ЕС от 5 юни 2018 г. по дело C-673/16, *Relu Adrian Coman и др. срещу Inspectoratul General pentru Imigrări и Ministerul Afacerilor Interne*, C-673/16, ECLI:EU:C:2018:385.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

56. припомня значението на Регламента за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава в случаите, в които нарушенията на принципите на правовата държава засягат или има сериозен риск да засегнат доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза; приветства решенията на Съда на ЕС от 16 февруари 2022 г. и неговите заключения, че Съюзът действително има правомощия по отношение на зачитането на принципите на правовата държава в държавите членки и че механизмът за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава е в съответствие с правото на Съюза, и за отхвърляне на искове, заведени от Унгария и Полша срещу Регламента за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава; отново призовава Комисията да предприеме незабавни действия съгласно регламента — инструмент, който е в сила от януари 2021 г.;

57. счита, че годишният доклад е най-подходящият документ за включване на специален раздел за провеждането на съответния анализ в съответствие с Регламента за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава; отбелязва факта, че на 27 април 2022 г. Комисията най-накрая започна официалната процедура срещу Унгария съгласно Регламента за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава, като изпрати писмено уведомление; настоятелно призовава Комисията да започне процедурата, предвидена в член 6, параграф 1 от посочения регламент, най-малкото също и в случая на Полша; припомня, че приложимостта, целта и обхватът на регламента са ясно определени и не е необходимо да бъдат подкрепяни с допълнителни разяснения; осъжда решението на Комисията да продължи да изготвя насоки дори след решението на Съда на ЕС, което потвърди законосъобразността и валидността на регламента; призовава Комисията да гарантира, евентуално чрез законодателно предложение, че прилагането на член 6 от Регламента за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава не засяга пряко или косвено гражданите, като се има предвид, че лицата, отговорни за нарушенията на принципите на правовата държава, са правителствени представители или държавни ръководители и че местни публични институции или частни субекти могат да имат директен достъп до средствата, оставящи в консолидирания бюджет на Съюза; призовава Комисията да прилага по-стриктно Регламента за общоприложимите разпоредби и Финансовия регламент за справяне с дискриминационното използване на средства на ЕС, по-специално политически мотивираното им използване, и да проучи пълния потенциал на тези инструменти и Регламента за обвързаността с условия за защита на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, като по този начин се гарантира, че средствата на Съюза не се използват за инициативи, които не са в съответствие с ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС, като същевременно се зачитат интересите на крайните бенефициери, които не са държавни субекти;

58. изразява загриженост във връзка с констатациите в доклада на Комисията относно върховенството на закона за 2021 г., че в някои държави спонсорираният от държавата тормоз и сплашване на организациите на ЛГБТИК се отразява на възможностите им за достъп до финансиране; призовава Комисията да направи по-задълбочена оценка на въпроса и да гарантира чрез необходимите средства, че принципът за недопускане на дискриминация, който урежда достъпа до средства на Съюза, се спазва изцяло навсякъде в Съюза; счита, че тези констатации потвърждават дългогодишната позиция на Парламента, че обхватът на доклада относно върховенството на закона следва да бъде разширен, така че да включва всички ценности по член 2 от ДЕС;

59. изразява дълбоко съжаление във връзка с неспособността на Съвета да постигне значим напредък по настоящите процедури по член 7, параграф 1 от ДЕС; настоятелно призовава Съвета да гарантира, че по текущите процедури по член 7 се провеждат изслушвания най-малко веднъж на всяко председателство, и да разглежда новите рискове, засягащи принципите на правовата държава, демокрацията и основните права; подчертава, че не е необходимо единодушие в Съвета, за да се установи очевиден риск от тежко нарушение на ценностите на Съюза съгласно член 7, параграф 1 от ДЕС, нито да се отправят конкретни препоръки към въпросните държави членки и да се посочат срокове за изпълнението на тези препоръки; отново отправя своя призив към Съвета да направи това, като подчертава, че всякакво по-нататъшно забавяне на такова действие би представлявало нарушение на принципите на правовата държава от страна на самия Съвет; настоява ролята и правомощията на Парламента да бъдат зачитани;

60. отбелязва обсъжданията по държави, провеждани в Съвета по общи въпроси въз основа на годишните доклади на Комисията относно върховенството на закона в рамките на годишния диалог на Съвета относно принципите на правовата държава; предлага тези обсъждания първо да се фокусират върху държавите членки с най-неотложни проблеми, свързани с принципите на правовата държава, вместо да се следва азбучен ред; подчертава, че повишената прозрачност би засилила диалога по принципите на правовата държава в рамките на Съюза, и поради това приканва Съвета за публично провеждане на обсъжданията по държави, както и за подробни публични заключения;

61. решително осъжда органите на държавите членки, които отказват да участват в годишния диалог на Комисията по принципите на правовата държава; счита, че всеки такъв отказ дава достатъчно основания на Комисията за ускоряване и по-нататъшно задълбочаване на разглеждането на положението със спазването на принципите на правовата държава в съответните държави; изразява твърдото си убеждение, че цикълът относно принципите на правовата държава може да бъде ефективен само ако принципът на лоялно сътрудничество, посочен в член 4, параграф 3 от ДЕС, се спазва и прилага в еднаква степен от европейските институции и държавите членки;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

62. настоятелно призовава Комисията да участва активно в обществените дебати на местно, регионално и национално равнище и да инвестира повече в повишаването на осведомеността относно ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС, и приложимите инструменти, включително годишния доклад, особено в държавите, които предизвикват сериозна загриженост; подчертава значението на стратегическата комуникация за противодействие на антидемократичните наративи и за опровергаването им чрез по-добро разясняване на действията на Съюза; призовава Комисията следователно да организира комуникационни кампании относно значението на зачитането на принципите на правовата държава; призовава Комисията да стартира специална програма в подкрепа на иновативни инициативи с цел насърчаване на формалното образование, по-специално сред практикуващите юристи, както и неформалното образование по отношение на принципите на правовата държава и демократичните институции сред гражданите на ЕС от всички възрасти;

63. поема ангажимент да участва в редовни консултации с правителствата и парламентите на държавите членки относно констатациите в годишния доклад; призовава държавите членки да гарантират, че техни представители на възможно най-високо равнище участват в обмена на мнения с Парламента относно принципите на правовата държава; изразява дълбоко съжаление във връзка с отказа на полския Сейм да се срещне с делегация на Европейския парламент, съставена от представители на различни комисии, през февруари 2022 г. и липсата на отговор на официалната покана, което е в пряко противоречие с член 9 от Протокол (№ 1) към Договорите на ЕС относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз;

64. подчертава, че вътрешните слабости по отношение на зачитането на принципите на правовата държава могат да имат пагубно въздействие върху доверието във външната политика на Съюза, по-специално по отношение на неговите непосредствени съседи и държави кандидатки и потенциални кандидатки за членство в Съюза;

65. подчертава, че спазването на принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване на равнище ЕС също следва да бъдат оценено самостоятелно; поема ангажимент да изиска за тази цел проучване на Венецианската комисия относно ключовите принципи на демокрацията в управлението на Съюза, по-специално разделението на властите, отчетността и принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване;

o

o o

66. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, Агенцията на Европейския съюз за основните права, Съвета на Европа и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0213

Доклад за Северна Македония за 2021 г.**Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно доклада на Комисията за Северна Македония за 2021 г. (2021/2248(INI))**

(2022/C 479/03)

Европейският парламент,

- като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Северна Македония, от друга страна ⁽¹⁾,
- като взе предвид кандидатурата на Северна Македония за членство в Европейския съюз от 22 март 2004 г.,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III) ⁽²⁾,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 19 и 20 юни 2003 г. и Програмата от Солун за Западните Балкани,
- като взе предвид решението на Европейския съвет от 16 декември 2005 г. за предоставяне на Северна Македония на статут на държава — кандидатка за членство в ЕС,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 28 юни 2018 г.,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 17 и 18 октомври 2019 г.,
- като взе предвид Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между България и Северна Македония, подписан на 1 август 2017 г. и ратифициран през януари 2018 г.,
- като взе предвид Окончателното споразумение за уреждане на различията според описаното в Резолюции № 817 (1993 г.) и № 845 (1993 г.) на Съвета за сигурност на ООН, прекратяването на Временното споразумение от 1995 г. и установяването на стратегическо партньорство между Гърция и Северна Македония от 17 юни 2018 г., известно още като Преспанското споразумение,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 5 юни 2020 г. относно засилването на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани в областта на миграцията и сигурността,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 18 юни 2019 г., 25 март 2020 г. и 14 декември 2021 г. относно разширяването и процеса на стабилизиране и асоцииране,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 февруари 2020 г., озаглавено „Засилване на процеса на разширяване — надеждна перспектива за членство в ЕС за Западните Балкани“ (COM(2020)0057),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 29 април 2020 г., озаглавено „Подкрепа за Западните Балкани за борба с COVID-19 и за възстановяване след пандемията“ (COM(2020)0315),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юли 2020 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия за периода 2020 — 2025 г.“ (COM(2020)0608),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 октомври 2020 г., озаглавено „Икономически и инвестиционен план за Западните Балкани“ (COM(2020)0641),

⁽¹⁾ ОВ L 84, 20.3.2004 г., стр. 13.

⁽²⁾ ОВ L 330, 20.9.2021 г., стр. 1.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 април 2021 г. относно стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021 — 2025 г. (COM(2021)0170),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 19 октомври 2021 г., озаглавено „Съобщение от 2021 г. относно политиката на ЕС за разширяване“ (COM(2021)0644), придружено от работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Доклад за Северна Македония за 2021 г.“ (SWD(2021)0294),
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма,
- като взе предвид окончателния доклад от 2 октомври 2020 г. на мисията за наблюдение на избори на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) във връзка с предсрочните парламентарни избори в Северна Македония, проведени на 15 юли 2020 г., и нейния окончателен доклад от 25 март 2022 г. във връзка с местните избори на 17 и 31 октомври 2021 г.,
- като взе предвид становището на Венецианската комисия от 18 октомври 2021 г. относно проектозакона за извънредното положение и нейните предходни становища,
- като взе предвид срещите на върха ЕС — Западни Балкани, проведени в София, Загреб и Бърдо край Кран през 2018 г., 2020 г. и 2021 г., и съответните последващи декларации от тях,
- като взе предвид срещата на високо равнище в София от 10 ноември 2020 г., включително Декларацията относно общия регионален пазар и Декларацията относно Зелената програма за Западните Балкани,
- като взе предвид Декларацията от София от срещата на високо равнище ЕС — Западни Балкани, състояла се на 17 май 2018 г., и приложената към нея приоритетна програма от София,
- като взе предвид осмата среща на върха в рамките на Берлинския процес, проведена на 5 юли 2021 г.,
- като взе предвид заключителната декларация на 8-ия Форум на гражданското общество от Западните Балкани от 1 октомври 2021 г.,
- като взе предвид специален доклад 01/2022 на Европейската сметна палата от 10 януари 2022 г., озаглавен „Подкрепа от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани — въпреки положените усилия, основните проблеми продължават да съществуват“,
- като взе предвид своята резолюция от 24 октомври 2019 г. относно започването на преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания ⁽³⁾,
- като взе предвид своята препоръка от 19 юни 2020 г. до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно Западните Балкани след срещата на високо равнище през 2020 г. ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2020 г., озаглавена „Укрепването на свободата на медиите: защита на журналистите в Европа, слово на омразата, дезинформация и роля на платформите“ ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 декември 2021 г. относно сътрудничеството в борбата срещу организираната престъпност в Западните Балкани ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 9 март 2022 г. относно чуждестранната намеса във всички демократични процеси в Европейския съюз, включително дезинформацията ⁽⁷⁾,

⁽³⁾ ОВ С 202, 28.5.2021 г., стр. 86.

⁽⁴⁾ ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 129.

⁽⁵⁾ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 28.

⁽⁶⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0506.

⁽⁷⁾ Приети текстове, P9_TA(2022)0064.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид своите предходни резолюции относно Северна Македония,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0133/2022),
- A. като има предвид, че интеграцията на ЕС представлява стремежите на гражданите на Северна Македония към демокрация и просперитет и служи като мощен катализатор за реформи, които подобряват качеството на живота функционирането на държавните институции и допринасят за икономически растеж и регионално сътрудничество; като има предвид, че перспективата за членство на Северна Македония въз основа на нейните заслуги е от интерес за самия Съюз от гледна точка на политиката, сигурността и икономиката;
- Б. като има предвид, че Северна Македония е надежден партньор, продължил да постига последователен напредък по пътя си към членство в ЕС и изпълнил и поддържал условията, необходими за започването на преговори за присъединяване, като в същото време тя е привела своята политика изцяло в съответствие с външната политика и с политиката на сигурност на ЕС, включително по отношение на санкциите срещу Русия;
- В. като има предвид, че ЕС трябва да предостави ясен път за държавите, които желаят да се присъединят към ЕС;
- Г. като има предвид, че Северна Македония е държава кандидатка от 2005 г. насам; като има предвид, че от 2009 г. насам Комисията постоянно препоръчва откриване на преговори за присъединяване и че страната показва специален ангажимент по пътя си към присъединяване към ЕС, който намира израз в решението на Съвета от 26 март 2020 г. за започване на преговори за присъединяване;
- Д. като има предвид, че Преспанското споразумение и Договорът за приятелство, добросъседство и сътрудничество са важни споразумения, които представляват модел за стабилност и помирение в целия регион на Западните Балкани и които са подобрили духа на добросъседските отношения и регионалното сътрудничество;
- Е. като има предвид, че Северна Македония поддържа стабилен и решителен темп на напредък в реформите на ЕС, с акцент върху основните принципи, и следва да продължи темпото на реформите и да продължи да показва най-добрите резултати в областта на демократичния преход в региона на Западните Балкани;
- Ж. като има предвид, че злоупотребата с процеса на присъединяване за уреждането на културни и исторически спорове създава опасен прецедент за бъдещите процеси на присъединяване и застрашава доверието, въздействието и преобразяващата сила на Съюза;
- З. като има предвид, че членството в НАТО бележи ясна стъпка към по-голяма стабилност, оперативна съвместимост и интеграция в евроатлантическата общност в областта на отбраната;
- И. като има предвид, че ЕС остава изцяло ангажиран с подкрепата за стратегическата цел на Северна Македония за интеграция в ЕС въз основа на принципите на правовата държава и добросъседските отношения и продължава да бъде най-големият търговски и инвестиционен партньор на Северна Македония и най-големият доставчик на финансова помощ, по-специално чрез Инструмента на ЕС за предприемчивостна помощ (ИПП III), Икономическия и инвестиционен план (ИИП) за Западните Балкани и макрофинансовата помощ; включително значителна подкрепа за справяне с пандемията от COVID-19;
- Й. като има предвид, че европейската интеграция е ефективен инструмент на външната политика, който допринася за насърчаването на мира и разпространението на основните ценности на ЕС за зачитане на демокрацията, правата на човека, принципите на правовата държава и свободата на изразяване;
- К. като има предвид, че зловредната пряка и косвена намеса чрез посредници и дезинформацията имат за цел да предизвикат разногласия, да провокират насилие и междуетническо напрежение и да дестабилизируют целия регион;
1. отново заявява ясната си подкрепа за ангажимента на Северна Македония за демокрация и зачитане на принципите на правовата държава, основаващи се на нейната стратегическа проевропейска ориентация, непоколебим ангажимент към европейските ценности, свързаните с ЕС реформи и процеса на интеграция в ЕС, както и добросъседски отношения и приобщаващо регионално сътрудничество;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

2. изразява съжаление, че Съветът не успя да започне официално отдавна закъснелите преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания; подчертава пълната си солидарност и съчувствие към гражданите на държавите и счита, че този неуспех, който подкопава обществените нагласи към ЕС и представлява сериозна опасност за политиката на разширяване като цяло, накърнява репутацията на ЕС като надежден партньор и сериозен геополитически фактор; насърчава България и Северна Македония да разрешат своя културно-исторически спор отделно от процеса на присъединяване на Северна Македония и незабавно да позволят организирането на първата междуправителствена конференция, тъй като Северна Македония е изпълнила всички официални критерии;
3. отново потвърждава геостратегическото значение на Северна Македония и на целия регион на Западните Балкани и тяхното бъдеще като част от ЕС; припомня на държавите членки, че политиката на разширяване трябва да се ръководи от обективни критерии; отново заявява, че политиката на разширяване на ЕС е най-ефективният инструмент на външната политика на Съюза и че пълната интеграция на Западните Балкани е в интерес на ЕС от гледна точка на политиката, сигурността и икономиката като геостратегическа инвестиция в един стабилен и процъфтяващ Съюз; подчертава, че официалното започване на преговорите за присъединяване ще бъде инвестиция в доверието в ЕС, както и в стабилността, просперитета и текущите процеси на помирение в региона;
4. призовава ЕС да предприеме конкретни стъпки за интеграцията на Западните Балкани в по-широк стратегически контекст и контекст на сигурността, включително с оглед последиците за сигурността от руската агресия срещу Украйна, от възможното руско влияние в региона и от злонамерени действия, насочени към подкопаване на политическата стабилност и интеграцията в ЕС на държавите от Западните Балкани; признава преобразуващия характер на преговорите за присъединяване, които ще се провеждат в рамките на преразгледаната методология за разширяване;
5. напомня, че ЕС беше създаден, за да се преодолеят регионалните спорове и трудното минало, с цел да се работи за по-добро бъдеще в мир и просперитет; призовава България и Северна Македония бързо да постигнат споразумение, с което да се разрешат двустранните въпроси, с цел да се предотвратят по-нататъшни забавяния и пречки пред напредъка по присъединяването;
6. настоятелно призовава Съвета да покаже пълен ангажимент за разширяването и да ускори темпа и повиши надеждността на интеграция в ЕС чрез официалното започване на преговори за присъединяване с Албания и Северна Македония, особено в геостратегическия контекст на отношенията с Русия и на нейната агресия срещу Украйна, с оглед на това, че и двете държави са изпълнили необходимите условия и са постигнали трайни резултати, включително в основните области;
7. поздравява Северна Македония за стабилния ѝ напредък по пътя към членство в ЕС, за нейния ангажимент за изпълнение на Охридското рамково споразумение в процеса на осигуряване на мултикултурализъм и междуетническа хармония, както и за нейните трайни положителни и последователни усилия за решаване на настоящите двустранни въпроси; приветства стратегическия подход към свързаните с ЕС реформи, включително в рамките на програмата „Европа у дома“ и Националния план за приемане на достиженията на правото на ЕС;
8. подчертава, че темпът на присъединяване към ЕС следва да се обуславя от напредъка във връзка с надлежното функциониране на демократичните институции, основащи се на принципите на правовата държава, доброто управление и основните права; поздравява Северна Македония за нейните продължителни усилия за затвърждаване на принципите на правовата държава, независимостта на съдебната власт и на правата на малцинствата, за борба с корупцията и организираната престъпност, за реформиране на нейната публична администрация и за укрепване на свободата на медиите; насърчава страната да поддържа и засилва тези усилия;

Функциониране на демократичните институции

9. приветства факта, че Северна Македония продължава да показва най-добрите резултати в областта на демократичния преход в региона на Западните Балкани, като се наблюдава значително подобрене по отношение на прозрачността, политическия диалог и плурализма при избори;
10. приветства всички усилия за намаляване на поляризацията и за засилване на конструктивния политически диалог и настоятелно призовава политическите партии да играят по-конструктивна роля в това отношение, което ще спомогне за укрепването на демократичните институции чрез по-нататъшно подобряване на тяхното управление, почтеност и отчетност;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

11. отново потвърждава необходимостта от поддръжане на конструктивен ангажимент между правителството и опозицията и широк междупартиен консенсус относно свързаните с ЕС реформи чрез допълнително укрепване на законодателния, контролния и бюджетния капацитет на Събранието на Република Северна Македония (Собрание); приветства трайния междупартиен политически ангажимент на Северна Македония към процеса на диалога „Жан Моне“ за укрепване на способността на политическите лидери да развият истински междупартиен диалог и да изграждат консенсус, необходим за създаването на доверие и демократична парламентарна култура; настоятелно призовава законодателите да изпълнят бързо ангажимента за преразглеждане на своя процедурен правилник, изготвен в рамките на диалога „Жан Моне“, и да засилят диалога с Европейския парламент и националните парламенти;
12. приветства нарастващата прозрачност и отчетност на Събранието и настоятелно го приканва да подобри качеството на законодателството, включително чрез провеждане на подходящи консултации и оценки на въздействието за ключовото законодателство, както и стриктно да ограничи до минимум използването на ускорени процедури и да намали парламентарната поляризация; приветства междупартийната подкрепа при приемането на законодателство за предотвратяването на и защитата от дискриминация, насилие над жени и домашно насилие и измененията на закона за правата на детето;
13. подчертава необходимостта от приключване на изборната реформа по навременен, прозрачен и приобщаващ начин в съответствие с все-още неизпълнените препоръки на Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) и Венецианската комисия; приветства гладкото протичане на местните избори в условия на плурализъм на 17 и 31 октомври 2021 г., които бяха проведени по свободен и честен начин;
14. приканва политическите партии в Северна Македония да подобрят прозрачността на финансирането на партиите и да засилят плурализма на вътрешнопартийната демокрация и почтеност;
15. призовава да се продължи реформата, насочена към основана на заслугите публична администрация, работеща в условията на отчетност, с подобрени професионална независимост и линии на отчетност, към рационализирана институционална рамка и координация между службите по въпросите на интеграцията в ЕС и свързаните с нея реформи, към опростени административни производства и към подобро местно управление; признава стъпките, предприети за повишаване на ефективността и качеството на услугите и за премахване на корупцията чрез цифровизация;
16. приветства провеждането на преброяването на населението през 2021 г. в съответствие с приложимите стандарти на ООН и на законодателството на ЕС в областта на статистиката, което следва да доведе до по-добър процес на вземане на решения въз основа на факти; приветства публикуването на резултатите от преброяването и очаква тяхното прилагане при изготвянето на политиките;
17. призовава за по-нататъшни стъпки за гарантиране на системната отчетност на публичните институции чрез съдържателни обществени консултации със заинтересованите страни и приветства постигнатия до момента напредък в тази област;
18. настоятелно приканва правителството на Северна Македония да гарантира подходящо финансиране и последователно прилагане на решенията и препоръките на независими органи и агенции, като например Омбудсмана;
19. приветства създаването на Комисията за предотвратяване на и защита от дискриминация, както и нейната настояща работа; настоятелно призовава правителството да отпусне необходимите ресурси, за да може тази комисия да функционира пълноценно;

Медии и гражданско общество

20. припомня необходимостта от по-нататъшно привеждане в съответствие по приобщаващ и прозрачен начин на правната рамка за онлайн и офлайн медиите в съответствие с достиженията на правото на ЕС и стандартите на ЕС в сътрудничество с професионалните сдружения, гражданското общество и експертите, за да се засили тяхната независимост от политическа, частна и друга външна намеса, като се гарантира прозрачност на собствеността, финансова устойчивост и саморегулиране; призовава правителството на Северна Македония да отдели достатъчно ресурси, за да гарантира професионализацията и независимостта на обществения радио- и телевизионен оператор;
21. отново призовава за обновяване на правилата, уреждащи държавното финансиране и рекламирането на политическите партии в медиите, за да се гарантира справедливо разпределение на публичното финансиране в условия на плурализъм и да се защитят лоялната конкуренция и редакционната независимост;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

22. насърчава предприемането на бързи мерки за засилване на редакционната и финансовата независимост, непристрасността и професионализма на обществените радио- и телевизионни оператори и медийните регулатори и приветства продължавашата модернизация на тези две структури;
23. призовава за прилагането на мерки, с които да се повиши безопасността на медийните специалисти и да се предотвратят опитите за сплашването им; подчертава значението на прилагането на подход на нулева толерантност към сплашването, заплахите и актовете на насилие срещу журналисти; отбелязва необходимостта от разследване и наказателно преследване на всякакви такива опити и от подобряване на условията на труд на журналистите, за да се гарантира качествена журналистика;
24. припомня необходимостта от засилване на независимата разследваща журналистика, непристрасната проверка на фактите и медийната грамотност като средство за справяне с кампаниите за разпространяване на изказвания, проповядващи вражда и омраза, за дезинформация и за външна намеса, които се увеличиха по време на извънредната ситуация, свързана с COVID-19, и на руската война срещу Украйна; подчертава значението на институционалното сътрудничество при създаването на ефективна рамка за борба с манипулативната дезинформация; призовава за увеличаване на усилията за гарантиране на медийния плурализъм и независимост и за насърчаване на медийна среда, свободна от външни влияния и благоприятстваща професионалното медийно поведение в Северна Македония; изразява подкрепа за напредъка на медийния и културния плурализъм с цел насърчаване на културната осведоменост и обмен и подобряване на взаимното разбиране;
25. приветства усилията на правителството за подобряване на диалога с гражданското общество и призовава за рамка, която да гарантира финансовата устойчивост на организациите на гражданското общество, включително на тези, които представляват и защитават правата на различните етнически общности; припомня, че са необходими допълнителни усилия, за да се гарантира по-навременен, съдържателен и прозрачен процес на консултации с гражданското общество в това отношение; приветства положителните примери за полезно взаимодействие между гражданското общество и институциите, като например създаването на Междупартийна парламентарна група за правата на ЛГБТИ+ лица;

Основни права

26. отбелязва подобренията с цел гарантиране на правата на жените и в областта на политиките, съобразени с равенството между половете; приветства приемането на закона, насочен към предотвратяване на насилието над жени и домашното насилие, и насърчава страната да засили изпълнението на националния план за действие за изпълнение на разпоредбите на Конвенцията от Истанбул; приканва Северна Македония да продължи всички свои усилия, насочени към равенство между половете и правата на жените, включително чрез даване на приоритет на интегрирането на принципа на равенство между половете и повишено сътрудничество с гражданското общество, по-специално с организациите на жените;
27. призовава Северна Македония да предприеме стъпки за гарантиране на адекватно представителство на жените на всички позиции, свързани с вземането на решения, и за по-нататъшни действия във връзка с липсата на прилагане на правата на жените работници и за справяне със свързаните с пола стереотипи, дисбаланса между половете и разликата в заплащането на труда на различните полове; посочва значителни разлики между половете по отношение на участието и качеството на работните места, недостатъчните действия по отношение на сексуалния тормоз на работното място, дискриминацията в нормативните разпоредби, свързани с отпуска по майчинство, както и липсата на капацитет за детски грижи и предучилищно образование; отчита измененията на закона за правата на детето и завършването на процеса на деинституционализация;
28. насърчава текущите мерки за изграждане на по-голямо доверие между общностите и по отношение на функционирането на мултиетническото общество и демокрация, като същевременно припомня, че е важно да се защитават правата на всички общности и да се противодейства ефективно на всички случаи на дискриминация; насърчава правителството да гарантира еднаква конституционна защита на правата на всички етнически общности, когато е целесъобразно чрез законодателни изменения, и да защитава и популяризира тяхното културно наследство, езици и традиции чрез равен, приобщаващ и недискриминационен достъп до образование и медии;
29. призовава органите да разработят нова стратегия за справяне с проблемите, пред които е изправена ромската общност, която да замени предишната стратегия, чийто срок на действие изтече през 2020 г., и да преразгледат решението за намаляване на бюджета за приобщаване на ромите, който всъщност следва да бъде увеличен;
30. приветства успеха на втория прайд парад в Скопие, проведен през 2021 г.; призовава парламента на Северна Македония спешно да приеме национален план за действие по въпросите на ЛГБТИ+ лица и да гарантира предоставянето на достатъчно ресурси за неговото изпълнение; настоятелно призовава всички политически участници да изменят Закона за гражданския регистър и да гарантират бързо и безпрепятствено законово признаване на пола въз основа на самоопределение;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

31. призовава за допълнителни подобрения по отношение на упражняването на правата на хората, принадлежащи към малцинства, включително на самоопределение и приобщаващо межкултурно образование; подчертава значението на актуализирането и приемането на законодателство в областта на образованието, което премахва дискриминационното и заклеймяващото съдържание и е хармонизирано със Закона за предотвратяване на и защита от дискриминация;
32. подчертава необходимостта от по-нататъшен напредък, за да се гарантира зачитането на правата на хората с увреждания; приветства механизма за мониторинг на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания, създаден в рамките на Службата на омбудсмана; подчертава необходимостта от борба с дискриминацията, пред която са изправени хората с увреждания, както пряка, така и непряка, в резултат на свързаните с инфраструктурата пречки, липсата на информация и услуги, дискриминационното отношение и социалното изключване; настоятелно призовава органите да приключат бързо процеса на деинституционализация; подчертава необходимостта от подходящи ресурси и инфраструктура за предоставяне на нужната социална закрила и за гарантиране на достойни условия за живот за хората с увреждания в Северна Македония;
33. настоятелно приканва съответните органи проактивно да предотвратяват и системно да подлагат на наказателно преследване всички случаи на изказвания, проповядващи вражда и омраза, на престъпления от омраза и на сплашване, да разследват щателно свързаните с такива случаи нападения и да гарантират безопасността и сигурността на лицата, срещу които те са насочени, като например журналисти, лица, принадлежащи към малцинства, и други уязвими групи; отново призовава съответните органи да подобрят институционалния капацитет за предотвратяване на и борба с изказванията, проповядващи вражда и омраза, престъпленията от омраза и дискриминацията на каквото и да е основание, в съответствие с международните стандарти;
34. настоятелно приканва всички политически участници да сложат край на и да осъдят изказванията, проповядващи вражда и омраза, кампаниите за оклеветяване и тормоза на независими организации на гражданското общество, и призовава компетентните органи да прилагат подход на нулева толерантност към сплашването, заплахите и актовете на насилие срещу журналисти и защитници на правата на човека и да гарантират, че извършителите са изправени пред съда;
35. изразява загриженост във връзка с рязкото увеличаване на невярната информация и дискриминационните изказвания срещу ЛГБТИ+ лица и защитници на правата на човека в медите и политическата сфера; осъжда изказванията, проповядващи вражда и омраза, и заплахите за смърт, отправяни към ЛГБТИ+ лица и защитници на правата на човека, и настоятелно призовава за пълно разследване и санкциониране на тези инциденти;
36. припомня необходимостта от засилване на независимия контрол над полицията, предотвратяване и гарантиране на отговорност за полицейската безнаказаност срещу маргинализирани общности, като например ромите, и подобряване на отношението към задържаните лица и на условията в местата за лишаване от свобода чрез цялостно изпълнение на съответните препоръки;
37. приветства продължаващите усилия на органите на България и Северна Македония за изграждане на отношения на уважение, основани на взаимно доверие, сближаване и по-тесни контакти между хората; решително осъжда подстрекателската реторика и настоятелно призовава за засилване на взаимните усилия за предотвратяване и наказателно преследване на всички случаи на изказвания, подбуждащи към вражда и омраза, и престъпления от омраза, основани на национален или етнически произход;
38. приветства членството на Северна Македония в Международния алианс за възпоманение на Холокоста;
39. припомня необходимостта от отваряне на архивите на Югославската тайна служба (UDBA) и на Тайната служба на Югославската народна армия (KOS) в целия регион, за да се предприеме щателно изследване и да се разгледа въпросът за престъпленията и престъпните организации от епохата на комунизма; счита, че прозрачното разглеждане на тоталитарните престъпления, включително отварянето на тези архиви, е стъпка към по-нататъшна демократизация, отчетност и институционална стабилност;
40. призовава ЕС да засили подкрепата си за хуманитарната помощ и управлението на границите в региона при пълно зачитане на основните права; приветства усилията на Северна Македония да приеме бежанци и продължаващата конструктивна роля на страната в управлението на нередовната миграция; отново призовава страната да подобри достъпа до убежище и условията на приемане и да въведе подходяща система за управление и регистрация на миграцията; припомня необходимостта от възприемане на систематичен подход за борба с контрабандата на хора и за справяне с нередовната миграция, приветства международното сътрудничество в това отношение и отбелязва, че споразумението за статута с Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) все още не е подписано поради нерешени двустранни въпроси;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Принципи на правовата държава

41. подчертава, като в същото време признава постигнатия напредък, необходимостта да се даде тласък на реформата в областта на принципите на правовата държава, която е гръбнакът на демократичната трансформация и осигурява правна сигурност, прозрачност, достъп до правосъдие и недискриминация;
42. настоятелно призовава Комисията да изпълни препоръките от Специален доклад № 01/2022 на Европейската сметна палата, за да се гарантира, че финансовата помощ оказва ефективно въздействие върху прилагането на принципите на правовата държава в Западните Балкани, включително в Северна Македония;
43. приветства допълнителните мерки за подобряване на резултатите при разследването, наказателното преследване и преследването по съдебен ред на случаите на корупция и организирана престъпност, включително по високите етажи на властта, и за укрепване на независимите институции за надзор и съдебната система;
44. припомня, че актуализирането на наказателния кодекс следва да обхваща, наред с другото, разпоредбите относно насилието над жени, икономическите престъпления, изпирането на пари, корупцията, отнемането на имущество в полза на държавата и разпространението на дезинформация, и следва да засили борбата с организираната престъпност, включително незаконната сеч с цел дърводобив;
45. подчертава необходимостта от постигане на по-нататъшен напредък в съдебната реформа, насочена към засилване на институционалната независимост, финансирането, качеството, координацията и прозрачността на съдебната власт и подобряване на функционирането на нейните органи за самоуправление; настоятелно призовава политическите сили бързо да се договорят относно назначаването на съдии в Конституционния съд, за да се осигури неговото надлежно функциониране;
46. приветства постигнатия значителен напредък и подкрепя прилаганите мерки за борба с корупцията и организираната престъпност, като например тези в рамките на плана за борба с корупцията „Действие 21“, включително чрез проактивни разследвания от страна на Държавната комисия за предотвратяване на корупцията и на Прокурора за преследване на организираната престъпност и корупцията, които дадоха приоритет на произнасянето на присъди и на отнемането в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, по делата във връзка с по-високите етажи на властта; призовава държавите членки да засилят трансграничното съдебно сътрудничество с държавите от Западните Балкани по наказателноправни въпроси, като се осигурява пълно зачитане на достиженията на правото на ЕС в областта на защитата на данните;
47. призовава за приключването на мерките за реформа в сектора на сигурността и разузнаването, които да гарантират независимост на този сектор и пълноценен парламентарен контрол; призовава за актуализация на механизма за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, за подобряване на съответствието с и на прилагането на Директивата на ЕС за лицата, подаващи сигнали за нарушения⁽⁸⁾, и на Препоръка CM/Rec(2014)7 на Съвета на Европа относно лицата, сигнализиращи за нередности, и за гарантиране на ефективното прилагане на наскоро изменения закон за лобирането;
48. подчертава, че е важно да се продължи да се търси юридическа отговорност, включително по всички големи дела, свързани със злоупотреба със служебно положение, полицейска безнаказаност, корупция, нападенията срещу Парламента на Северна Македония през април 2017 г., незаконно телефонно подслушване и изнудване;
49. подчертава значението на провеждането на последователни и проактивни разследвания и наказателно преследване и произнасянето на окончателни присъди по делата за корупция по високите етажи на властта;
50. призовава за предприемане на решителни действия за наказателно преследване на изпирането на пари и финансовите престъпления чрез засилена координация, включително с Европол, при пълно привеждане в съответствие с и зачитане на достиженията на правото на ЕС в областта на данните; настоятелно приканва за укрепване на капацитета на правоприлагащите органи за борба с организираната престъпност, тероризма и радикализацията; призовава органите да приемат и прилагат необходимото законодателство за регулиране на дейността на Службата за възстановяване на имущество и да повишат ефективността на националната система за възстановяване на имущество;
51. приветства осъществения до момента постоянен напредък, който следва да доведе до системни подобрения в борбата с трафика на хора, наркотици, огнестрелни оръжия и стоки, както и в областта на киберпрестъпността и наблюдението, престъпленията, свързани с насилие, екстремизма и терористичните заплахи; приветства разследванията и продължаващото двустранно и международно сътрудничество за разбиване на транснационалните престъпни мрежи, включително с международните агенции и агенциите на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи, като Евроюст, Европол

⁽⁸⁾ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

и Frontex, които засилиха действията срещу трафика на хора, наркотици и незаконни оръжия и срещу опасността от радикализация; отбелязва политическата, оперативната и логистичната подкрепа на Северна Македония за Frontex и службите за гранична и брегова охрана на държавите членки; настоятелно приканва Северна Македония да засили своята устойчивост на хибридни заплахи, дезинформация и фалшиви новини; изразява съжаление относно кибератаките, извършени срещу институциите на страната;

Социално-икономически реформи

52. отбелязва сериозното икономическо и социално въздействие на кризата, предизвикана от COVID-19, и изразява подкрепа за набора от мерки, предприети от органите за защита на общественото здраве и за смекчаване на социално-икономическото въздействие на кризата, включително за добро използване на значителната подкрепа, предоставена от ЕС под формата на финансова помощ, медицинско оборудване и ваксини; приветства по-бързото в сравнение с очакваното възстановяване на Северна Македония през 2021 г. и увеличения икономическия растеж;

53. препоръчва Северна Македония да продължи да предприема стъпки за подобряване на бизнес климата и инфраструктурата по линия на Плана за финансиране на ускоряването на растежа, за борба с отклонението от данъчно облагане, за модернизиране на образованието, за разширяване на социалноосигурителното покритие и за постигане на напредък в цифровата трансформация и за реформиране на енергийните и транспортните пазари, в допълнение към краткосрочните мерки за смекчаване на въздействието на пандемията и на повишаването на цените на енергията и храните;

54. приветства стъпките, предприети за създаване на система за пряко данъчно облагане на физическите лица, основана на прогресивни ставки; отбелязва връщането към модел на единна данъчна ставка; насърчава правителството да модернизира данъчния кодекс, така че да постави по-голям акцент върху прогресивните данъчни ставки върху доходите, данъчното облагане на недвижимите имоти и факторите на околната среда, с цел създаване на достатъчна стойност за изпълнението на социални реформи и борба с неравенството;

55. насърчава органите да намалят бедността и социалното изключване чрез подобряване на всеобщия достъп до социални, образователни и здравни услуги, особено за населението в неравностойно положение и за уязвимите групи;

56. насърчава Северна Македония да продължи да отбелязва напредък в изпълнението на реформите, свързани с младежта и образованието; призовава за преразглеждане на Закона за средното образование чрез приобщаващ процес с участието на експерти, практикуващи специалисти и гражданското общество, като се обърне специално внимание на правата на учениците с увреждания;

57. насърчава Северна Македония да продължи да използва потенциала, предлаган от цифровизацията, за модернизиране на административните, изборните, съдебните, социалните, свързаните със здравеопазването, фискалните и икономическите процеси, за увеличаване на прозрачността и отчетността и за справяне с корупцията и неформалната икономика, в съответствие с достиженията на правото на ЕС; подчертава необходимостта от увеличаване на подкрепата от страна на ЕС за принципите на правовата държава, устойчивия екологосъобразен растеж, биологичното разнообразие, иновациите, конкурентоспособността, правата върху собственост и обръщането на тенденцията за изтичане на мозъци и демографския спад; подчертава необходимостта от насърчаване на инвестициите в овластяване и приобщаване на младите хора, заедно с мерки за намаляване на високите равнища на младежка безработица;

58. приветства прилагането на гаранцията за младежта в Северна Македония като програма за намаляване на младежката безработица, особено като се имат предвид икономическата несигурност и намалените възможности за работа за младите хора, предизвикани от пандемията от COVID-19; отново подчертава значението на средствата, предоставени чрез Икономическия и инвестиционен план за Западните Балкани за водещи проекти като гаранцията за младежта в Северна Македония;

59. припомня, че финансирането от ЕС по линия на ИПП III и ИПП за Западните Балкани — инструменти, които той приветства, се основава на строги условия; изтъква, че ИПП III предвижда че финансирането трябва да бъде модулирано или дори спряно в случай на значителна регресия или трайна липса на напредък в областта на основните принципи, по-специално в областта на принципите на правовата държава и основните права, включително борбата срещу корупцията и организираната престъпност, както и свободата на медиите; подчертава, че това е в собствен интерес на ЕС в областта на сигурността и че неговата отговорност е да гарантира, че средствата на ЕС няма да допринасят за корупция; в този контекст призовава ЕС и държавите от Западните Балкани да засилят трансграничното съдебно сътрудничество и да създадат рамка за

Четвъртък, 19 май 2022 г.

ефективно сътрудничество с Европейската прокуратура, по-специално в областта на средствата по ИПП III; подчертава необходимостта от подобряване на видимостта на финансирането от ЕС и от гарантиране, че всяка инвестиция е в съответствие с целите на Парижкото споразумение и с целите на ЕС за декарбонизация;

60. приветства приемането на Икономическия и инвестиционен план и на Зелената програма за Западните Балкани с цел да се насърчи дългосрочното икономическо възстановяване на региона, да се подкрепи екологичен и цифров преход, да се стимулират регионалната свързаност и интеграция и сближаването с Европейския съюз; припомня потенциала за европейско сътрудничество в области като управлението на водите, технологиите за пречистване на отпадъчни води и отпадъци, енергията от възобновяеми източници, селскостопанските технологии и технологиите за преработката на храни, информационните и комуникационните технологии, фармацевтичните продукти и медицинското оборудване; подчертава значението на засилената координация с международни организации, като например Програмата на ООН за околната среда, за справяне с изменението на климата и постигане на целите за устойчиво развитие;

Околна среда, енергетика и транспорт

61. настоятелно призовава правителството да увеличи значително амбициите си и да увеличи политическата си воля за изпълнение на миналогодишните препоръки по отношение на екологичния преход, по-специално в контекста на Зелената програма за Западните Балкани, като използва в това отношение потенциала на ИПП за Западните Балкани;

62. приветства актуализираните ангажименти на Северна Македония в областта на климата за постигане на нетно намаление на емисиите на парникови газове с 82 % до 2030 г., като същевременно призовава за изпълнение на Парижкото споразумение, включително чрез приемане на всеобхватна стратегия и законодателство в областта на климата в съответствие с рамката на ЕС в областта на климата и енергетиката до 2030 г.; припомня, че са необходими допълнителни усилия за постигане на целите за енергийна ефективност, енергия от възобновяеми източници, сигурност на снабдяването и намаляване на емисиите; настоятелно призовава ЕС да засили подкрепата си за противодействие на обръщането на устойчивия преход от използване на въглища и за постепенно премахване на енергоизточниците, основани на изкопаеми горива, в контекста на глобалната енергийна криза; настоятелно приканва органите да приведат законодателството в областта на околната среда и на изменението на климата в съответствие с достиженията на правото на ЕС и да гарантират неговото прилагане;

63. подчертава неотложната необходимост от подобряване на качеството на въздуха, по-специално в градските райони; настоятелно приканва органите да засилят мерките относно опазването на биологичното разнообразие, водите, въздуха и климата, относно рециклирането и регионалното управление на отпадъците, включително чрез всеобхватни оценки на въздействието, подходящи обществени консултации, подобрена междусекторна координация, увеличени финансови ресурси и строго наказателно преследване на престъпленията против околната среда;

64. настоятелно призовава органите да подобрят значително качеството на своите стратегически екологични оценки (СЕО) и да изпълняват и прилагат Директивата за СЕО⁽⁹⁾ с цел ефективно предотвратяване на отрицателното въздействие върху околната среда, както и изкореняване на корупцията в сектора; призовава органите да вземат изцяло предвид препоръката на екологичните организации и независимите експерти във връзка с предложените изменения на Закона за урбанизацията;

65. насърчава Комисията да предложи пълна подкрепа на Северна Македония при изготвянето и прилагането на план за действие, предназначен за намаляване на зависимостта от енергийни източници, внасяни от Русия, с цел повишаване на устойчивостта и енергийната сигурност, както и за създаване на възможност за страната да отговори на стремежите на ЕС за неутралност по отношение на климата; признава нарастващото приваждане в съответствие на страната с третия енергиен пакет на ЕС и настоятелно призовава за приключване на отделянето на преноса на газ и за прилагане на законодателството за енергийната ефективност;

66. настоятелно приканва страната да увеличи усилията си за модернизиране на транспортната и енергийната инфраструктура, , както и регионалната свързаност; отново изтъква значението на бързото приключване на големи регионални инфраструктурни проекти, при пълно спазване на надлежните процедури за задължителните всеобхватни оценки на въздействието, включително железопътни и магистрални коридори VIII и X, газопроводните връзки с България, Гърция, Косово и Сърбия и междусистемния електропровод с Албания;

⁽⁹⁾ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

67. приветства откриването на въздушна връзка между Скопие и София и насърчава подобряването на други транспортни връзки и откриването на нови гранични контролно-пропускателни пунктове със съседните държави;

68. приветства премахването на таксите за роуминг между Северна Македония и пет други държави от Западните Балкани, считано от 1 юли 2021 г.; във връзка с това настоятелно призовава за създаването на ускорена пътна карта за намаляване и премахване на таксите за роуминг във всички държави членки;

Регионално сътрудничество и външна политика

69. призовава ЕС да направи критична оценка на исторически важните последици по отношение на сигурността за стабилността и единството на европейския континент и на Западните Балкани в контекста на руската агресия срещу Украйна; настоятелно призовава държавите членки да демонстрират европейското единство, като започнат официално преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания, като вземат предвид както геополитическите последици, така и изпълнението на официалните критерии, като инвестиция в доверието, стабилността, просперитета и текущия процес на помирение в региона;

70. приветства ангажимента на Северна Македония за солидарност, многостранно сътрудничество и добросъседски отношения; изразява подкрепа за интеграцията в ЕС и продължаващите стъпки за насърчаване както на контактите между хората в цяла Югоизточна Европа, така и на регионалната интеграция, което ще приближи региона до ЕС чрез развитие на общия регионален пазар; изразява подкрепата си за приобщаващи схеми за регионално икономическо сътрудничество, които установяват равнопоставено сътрудничество между всичките шест държави, засилват привечдането в съответствие със стандартите на ЕС и с достиженията на правото на ЕС и допринасят за процесите на интеграция в ЕС;

71. очаква председателството на Северна Македония на ОССЕ през 2023 г. като проява на нейната международна отговорност и надеждност като член на НАТО и бъдещ член на ЕС и като принос за насърчаването на основополагащите принципи на ОССЕ в областта на сигурността, правата на човека и демокрацията; приветства примерната бърза интеграция на Северна Македония в структурите на НАТО, като подчертава нейния стратегически избор в областта на сигурността и по този начин допринася за и осигурява стабилността в Западните Балкани;

72. приветства трайния ангажимент на Северна Македония по отношение на рамката за евроатлантическа сигурност; приветства нарастващото привечдане на страната в съответствие с външната политика, политиката на сигурност и отбранителната политика на ЕС; приветства постоянния ѝ принос към мисиите на ЕС за управление на кризи и операциите, ръководени от НАТО; приветства бързото привечдане на страната в съответствие със санкциите, наложени в контекста на руската агресия, насочена към подкопаване на териториалната цялост и суверенитета на Украйна, като по този начин страната увеличи привечдането на своята външна политика в съответствие до 100 %;

73. отбелязва рисковете от нарастваща икономическа и енергийна зависимост от Китай и Русия в целия регион; изразява загриженост относно уязвимостта и зависимостта, произтичащи от финансираните от Китай инвестиционни заеми; приветства ангажимента на Северна Македония за гарантиране на сигурността на границите, наред с неприкосновеността на данните и сигурността на данните в рамките на инициативата „Чиста мрежа“;

74. приветства текущия процес на укрепване на добросъседските отношения със съседните държави и засиленото регионално сътрудничество, възлътено в Преспанското споразумение с Гърция и в Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество с България; призовава всички страни да продължат да се стремят към конструктивен диалог, за да се гарантира тяхното пълно и последователно прилагане в дух на добросъвестност, като същевременно се въздържат от действия, които биха могли да подкопаят интеграцията в ЕС и по-широките интереси на ЕС, изправени пред външна намеса; призовава Комисията да увеличи усилията си за улесняване на диалога и по този начин да проправи пътя за жизнеспособно и устойчиво споразумение;

75. насърчава България и Северна Македония да намерят взаимно приемливо решение на нерешените двустранни въпроси; силно приветства политическия импулс за широкообхватно, конструктивно общуване между двете страни, като се търсят нови допирни точки в множество области от взаимен интерес, вместо да се прокарат допълнителни линии на разделение; насърчава партньорите да ускорят този ангажимент в дух на добросъвестност и в съответствие с Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество и да започнат преговори за присъединяване, като същевременно разрешат

Четвъртък, 19 май 2022 г.

нерешените двустранни въпроси, съдържащи се в „мерките „4 + 1“, за да бъдат приложени и разгледани в достатъчна степен по време на процеса на интеграция в ЕС; настоятелно призовава партньорите да се стремят искрено към постигане на взаимно приемливи, балансирани и устойчиви решения на нерешените двустранни въпроси възможно най-бързо; приветства възобновяването на работата на Съвместната мултидисциплинарна експертна комисия по исторически и образователни въпроси на България и Северна Македония, като по този начин обществата се сближават, като се дава възможност за общо бъдеще в ЕС, без да се влияе на процеса на присъединяване на Северна Македония;

76. отново призовава за историческо помирение въз основа на определената обща история, както е предвидено в Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество;

77. отново изразява пълната си подкрепа за последователното и ускорено взаимно прилагане на Преспанското споразумение с Гърция като важен елемент от двустранните отношения, включително предстоящото ратифициране на меморандумите, подписани между двете държави;

78. поздравява Северна Македония за откриването на диалога на Преспанския форум като регионална платформа за вдъхновяване и насърчаване на диалога, помирението, добросъседските отношения и регионалното сътрудничество в духа на интеграцията в ЕС;

79. призовава отново всички регионални политически лидери да създадат регионалната комисия за установяване на фактите относно всички жертви на военни престъпления и други тежки нарушения на правата на човека, извършени на територията на бивша Югославия (RECOM), въз основа на значителната работа, извършена от Коалицията за RECOM;

80. настоятелно призовава за възобновяване на работата по учебниците по история за училищата в България и Северна Македония; подчертава, че текстовете следва да отразяват тълкуването на исторически факти и цифри от общата история на двата народа въз основа на автентични исторически документи/източници; счита, че това е основата, върху която двете държави следва да изградят своите отношения, и че отношенията между бъдещите поколения на Северна Македония и България ще бъдат отражение на образователните процеси в двете държави;

81. осъжда всеки опит за замяна на исторически паметници и/или артефакти, включително унищожаването на автентично културно наследство, както и всякакви опити за пренаписване на историята; подчертава, че подобни инциденти пораждаат сериозни опасения, включително в контекста на липсата на изпълнение на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество от 2017 г.;

о

о о

82. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на председателя на Европейския съвет, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на президента, правителството и Събранието на Република Северна Македония.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0214

Доклад за Албания за 2021 г.**Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно доклада на Комисията за Албания за 2021 г. (2021/2244(INI))**

(2022/C 479/04)

Европейският парламент,

- като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Албания, от друга страна ⁽¹⁾,
- като взе предвид кандидатурата на Албания за членство в Европейския съюз, внесена на 24 април 2009 г.,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III) ⁽²⁾,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 19 и 20 юни 2003 г. и Програмата от Солун за Западните Балкани,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 26 и 27 юни 2014 г., които включваха решение за предоставяне на Албания на статут на държава — кандидатка за членство в ЕС,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 28 юни 2018 г.,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 17 и 18 октомври 2019 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 18 юни 2019 г., 25 март 2020 г. и 14 декември 2021 г. относно разширяването и процеса на стабилизиране и асоцииране,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 февруари 2020 г., озаглавено „Засилване на процеса на разширяване — надеждна перспектива за членство в ЕС за Западните Балкани“ (COM(2020)0057),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 29 април 2020 г., озаглавено „Подкрепа за Западните Балкани за борба с COVID-19 и за възстановяване след пандемията“ (COM(2020)0315),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юли 2020 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия за периода 2020 — 2025 г.“ (COM(2020)0608),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 октомври 2020 г., озаглавено „Икономически и инвестиционен план за Западните Балкани“ (COM(2020)0641),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 април 2021 г. относно стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021 — 2025 г. (COM(2021)0170),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 19 октомври 2021 г., озаглавено „Съобщение относно политиката на ЕС по въпросите на разширяването — 2021 г.“ (COM(2021)0644), придружено от работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Albania 2021 Report“ (Доклад за Албания за 2021 г., (SWD(2021)0289)),
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма,

⁽¹⁾ ОВ L 107, 28.4.2009 г., стр. 166.

⁽²⁾ ОВ L 330, 20.9.2021 г., стр. 1.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид доклада на Съвета на Европа, озаглавен „Beyond Definitions: a call for action against hate speech in Albania — a comprehensive study“ (Отвъд дефинициите: призив за действия срещу изказвания, подбуждащи към омраза в Албания — обстойно проучване),
- като взе предвид окончателния доклад от 26 юли 2021 г. на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) относно неговата мисия за наблюдение на избори във връзка с парламентарните избори в Албания на 25 април 2021 г.,
- като взе предвид становището на Венецианската комисия от 14 декември 2021 г. относно удължаването на мандата на преходните органи, отговарящи за повторната оценка на съдиите и прокурорите,
- като взе предвид съвместното становище на Венецианската комисия и ОССЕ/БДИПЧ от 11 декември 2020 г. относно измененията от 30 юли 2020 г. на Конституцията на Албания и от 5 октомври 2020 г. — на Изборния кодекс,
- като взе предвид всички други становища на Венецианската комисия относно Албания,
- като взе предвид срещата на върха в София на 10 ноември 2020 г., включително Декларацията за общия регионален пазар и Декларацията относно Зелената програма за Западните Балкани,
- като взе предвид Декларацията от София от срещата на високо равнище ЕС — Западни Балкани, състояла се на 17 май 2018 г., и Приоритетната програма от София,
- като взе предвид срещата на върха ЕС — Западни Балкани, проведена в Загреб на 6 май 2020 г., и декларацията от нея,
- като взе предвид срещата на върха ЕС — Западни Балкани, проведена в Бърдо край Кран на 6 октомври 2021 г., и декларацията от нея,
- като взе предвид осмата среща на върха в рамките на Берлинския процес, проведена на 5 юли 2021 г.,
- като взе предвид министерския форум ЕС — Западни Балкани по въпросите на правосъдието и вътрешните работи, състоял се в Бърдо край Кран на 1–3 декември 2021 г., и съвместното изявление пред медиите,
- като взе предвид заключителната декларация на 8-ия Форум на гражданското общество от Западните Балкани от 1 октомври 2021 г.,
- като взе предвид Специален доклад 01/2022 на Европейската сметна палата от 10 януари 2022 г., озаглавен „Подкрепа от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани — въпреки положените усилия, основните проблеми продължават да съществуват“,
- като взе предвид своята резолюция от 24 октомври 2019 г. относно започването на преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания ⁽³⁾,
- като взе предвид своята препоръка от 19 юни 2020 г., отправена към Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно Западните Балкани след срещата на високо равнище през 2020 г. ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2020 г., озаглавена „Укрепването на свободата на медиите: защита на журналистите в Европа, слово на омразата, дезинформация и роля на платформите“ ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 декември 2021 г. относно сътрудничеството в борбата срещу организираната престъпност в Западните Балкани ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 9 март 2022 г. относно чуждестранната намеса във всички демократични процеси в Европейския съюз, включително дезинформацията ⁽⁷⁾,

⁽³⁾ ОВ С 202, 28.5.2021 г., стр. 86.

⁽⁴⁾ ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 129.

⁽⁵⁾ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 28.

⁽⁶⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0506.

⁽⁷⁾ Приети текстове, P9_TA(2022)0064.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид предишните си резолюции относно Албания,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0131/2022),
- А. като има предвид, че разширяването е един от най-ефективните инструменти на външната политика на ЕС, тъй като допринася за разширяване на обхвата на основните ценности на Съюза — свободата, демокрацията, принципите на правовата държава, изграждането на мира и зачитането на правата на човека и човешкото достойнство;
- Б. като има предвид, че европейската интеграция олицетворява стремежите на албанските граждани към демокрация и просперитет и служи като мощен катализатор за реформи, които биха подобрили функционирането на държавните институции и качеството на живота;
- В. като има предвид, че перспективата за членство на Албания въз основа на нейните заслуги е от интерес за самия Съюз от гледна точка на политиката, сигурността и икономиката;
- Г. като има предвид, че Албания е страна кандидатка от 2014 г. и че Комисията препоръчва започването на преговори за присъединяването ѝ от 2018 г. насам и най-накрая, на 1 юли 2020 г., представи проект на рамка за преговори с Албания;
- Д. като има предвид, че ЕС трябва да предостави ясен и надежден път за държавите, които желаят да се присъединят към ЕС; като има предвид, че качеството на необходимите реформи в дадена държава следва да определя графика за присъединяване; като има предвид, че Албания увеличи усилията си и постигна осезаеми и устойчиви резултати в ключови области, определени от Съвета като необходими за приемането на рамката за преговори преди първата междуправителствена конференция;
- Е. като има предвид, че Албания трябва да продължи напредъка за укрепването на демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека, включително защитата на лицата, принадлежащи към малцинства, заедно с борбата срещу корупцията като ключови показатели за оценка на напредъка към присъединяването към ЕС;
- Ж. като има предвид, че ЕС остава изцяло ангажиран с подкрепата за стратегическия избор на Албания относно интеграцията в ЕС, основана на добросъседски отношения, и продължава да бъде най-големият търговски и инвестиционен партньор на Албания и най-големият ѝ източник на финансова помощ, като се има предвид, че от 2007 г. насам страната се е възползвала от 1,24 милиарда евро предприсъединително финансиране от ЕС по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) I и ИПП II;
- З. като има предвид, че ЕС демонстрира своя ангажимент за европейската перспектива на държавите от Западните Балкани и мобилизира 3,3 милиарда евро за преодоляване на непосредствената здравна криза и смекчаване на икономическите и социалните последици от пандемията от COVID-19;
- И. като има предвид, че злонамерената пряка и опосредствана външна намеса и дезинформацията имат за цел да сеят раздор, насилие и междуетническо напрежение и да дестабилизират целия регион;
- Й. като има предвид, че Албания остава важен геополитически съюзник и надежден партньор в областта на външната политика, при пълно съгласуване с общата външна политика и политика на сигурност и с усилията ѝ за развиване на регионално сътрудничество и добросъседски отношения;
- К. като има предвид, че Албания се присъедини към усилията на ЕС за подкрепа на Украйна чрез налагане на санкции на Русия, като се присъедини към гласовете на държавите — членки на ЕС в Общото събрание на ООН и като работи като член на Съвета за сигурност на ООН;
- Л. като има предвид, че Албания положи продължителни усилия, за да изпълни всички условия за насрочване на първата междуправителствена конференция, както вече беше потвърдено в доклада на Парламента относно доклада на Комисията за Албания от 2019 г. и 2020 г., и напредва в процеса на присъединяване;
- М. като има предвид, че от декември 2010 г. албанските граждани се ползват от безвизов режим на пътуване до държавите от Шенгенското пространство и имат възможност да участват в студентски, академичен и младежки обмен по програмата „Еразъм +“ от 2015 г. насам;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

1. отново заявява своята ясна подкрепа за демократичните промени в Албания, подкрепени от нейната стратегическа ориентация и непоколебим ангажимент към европейската интеграция, успоредно с добросъседските отношения и приобщаващото регионално сътрудничество; отново потвърждава европейското бъдеще на Албания и на целия регион на Западните Балкани;
2. изразява съжаление, че отдавна закъснелите преговори за присъединяване с Албания и Северна Македония още не са започнали; подчертава пълната си солидарност и съчувствие към гражданите на тези държави и счита, че този неуспех, който подкопава обществените нагласи към ЕС, за сериозна опасност за политиката на разширяване на ЕС като цяло, накърняваща репутацията на ЕС като надежден партньор и сериозен геополитически фактор;
3. призовава настоятелно Съвета да поддържа надеждността на европейската интеграция чрез бързо започване на преговори за присъединяване с Албания и Северна Македония, както непрекъснато се препоръчва от Комисията, като се има предвид, че и двете държави са изпълнили условията, поставени от Европейския съвет, и продължават да постигат трайни резултати в основни области; призовава държавите членки да демонстрират цялостен политически ангажимент по отношение на разширяването и да дадат надежден тласък за осъществяване на реформи в други държави от процеса на разширяване, като открият преговорите за присъединяване с Албания и Северна Македония;
4. признава преобразувания характер на преговорите за присъединяване, които ще се провеждат в рамките на преразгледаната методология за разширяване в един по-широк геостратегически контекст, включително злонамерени действия, имащи за цел да подкопаят по-дълбоката интеграция на Западните Балкани с ЕС и стабилността на държавите от Западните Балкани;
5. припомня, че окончателното присъединяване на Албания към ЕС зависи от трайни, задълбочени и необратими реформи в основни области, като се започне от принципите на правовата държава и функционирането на демократичните институции; подчертава, че темпът на присъединяване към ЕС въз основа на нейните заслуги следва да се определя от напредъка по надлежното функциониране на всички институции и се основава на принципите на правовата държава, доброто управление и основните права; настоятелно призовава Албания да продължи и увеличи усилията за укрепване на функционирането на съдебната система, за укрепване на демокрацията, принципите на правовата държава и икономиката, за овластяване на гражданското общество, за борба с корупцията и организираната престъпност, за осигуряване на свобода за медиите и гарантиране на правата на малцинствата, в т.ч. общността на ЛГБТИ+; припомня, че държавите кандидатки претърпяват дълбоки трансформации, за да изпълнят всички критерии за членство по време на преговорите за присъединяване, които продължават, колкото е нужно за изпълнение на необходимите реформи;

Демократични институции, медии и гражданско общество

6. отново потвърждава съвместната отговорност на политическите сили в Албания за засилване на конструктивния политически диалог и сътрудничество, като се даде възможност за ефективно функциониране на демократичните институции на страната, продължавайки подобряването на управлението, прозрачността и плурализма и давайки възможност за активно участие на гражданското общество; изразява сериозната си загриженост относно поляризирания политически климат и липсата на устойчиво междупартийно сътрудничество, които продължават да възпрепятстват демократичния процес; припомня значението на изграждането на необходимия консенсус между всички политически участници за укрепване на демократична парламентарна култура, конструктивна парламентарна традиция, доверие и истински междупартийен диалог в Албания; насърчава използването на диалога „Жан Моне“ в това отношение;
7. приветства всички положени усилия за намаляване на поляризацията преди общите избори през 2021 г., които върнаха опозиционните партии в политическия процес в парламента; изразява съжаление относно направените без консенсус промени в конституцията и закона за изборите от управляващото мнозинство преди общите избори; приканва политическите партии в Албания да проявят политическа зрялост при третирането на въпроси от обществен интерес и да засилят основаната на конкуренция вътрешнопартийна демокрация и почтеност като фактор за плурализъм и демократична промяна;
8. припомня необходимостта от преодоляване на оставащите недостатъци при изборите в съответствие с препоръките на ОССЕ/БДИПЧ и Венецианската комисия своевременно преди следващите общи избори, чрез по-нататъшно подобряване на достъпността и почтеността на изборите и предотвратяване на купуването на гласове и злоупотребата с административни ресурси, включително чрез цифровизация, прозрачност, защита на данните, равен достъп до медиите, както и преразгледано законодателство и правила относно финансирането и функционирането на политическите партии; отбелязва, че въпреки тези

Четвъртък, 19 май 2022 г.

недостатъци и проблеми парламентарните избори през 2021 г. като цяло бяха добре организирани и конкурентни; изразява съжаление относно липсата на окончателни присъди по дела за купуване на гласове на високо равнище; предлага преди следващите парламентарни избори в Албания в страната да бъде изпратена мисия на ЕС за наблюдение на изборите;

9. изразява загриженост относно трайната подстрекателска реторика, включително от страна на високопоставени политици, държавни служители и други публични фигури, която подхранва културата на сплашване, кампаниите за оклеветяване, насилието и безредиците; настоятелно призовава политическите участници да служат за пример за насърчаване на социалния диалог и призовава да бъдат гарантирани окончателни присъди на лицата, които атакуват журналисти;

10. подчертава необходимостта от засилване на участието на албанския парламент (Kuvendi) в процеса на интеграция в ЕС, за да се увеличи допълнително неговият капацитет в областта на законодателството, надзора и бюджета; настоятелно призовава Kuvendi да постигне напредък по отношение на изборните и териториалните реформи и приветства създаването на съответните парламентарни комисии;

11. насърчава правителството да ускори административната подготовка за предстоящите преговори за присъединяване и да използва по най-добър начин съответното подпомагане и ноу-хау, предоставени от държавите — членки на ЕС; подчертава значението на наличието на съгласувани и ефикасни правителствени структури за ефективно координиране на въпросите, свързани с интеграцията в ЕС, чрез включване на гражданското общество и съответните заинтересовани страни и при гарантиране на прозрачност за широката общественост;

12. подчертава необходимостта от подобряване на вътрешноведомствената координация, оценката и мониторинга на свързаните с ЕС реформи, от постигане на напредък по отношение на децентрализацията, модернизацията и деполитизацията на държавната администрация в цялата страна и от създаване на условия за провеждане на предстоящото преброяване на населението в съответствие с международните стандарти за прозрачност и поверителност, за да могат да бъдат преброени точно всички национални малцинства без страх от сплашване; отново заявява необходимостта от по-нататъшно консолидиране на териториалната административна реформа като част от по-широката програма за децентрализация, за да се гарантира местна фискална автономност и да се овластят общините да предоставят висококачествени обществени услуги;

13. припомня отговорността на националните и местните органи за подобряване на прозрачността, отчетността и приобщаването чрез провеждане на изпреварващи, съдържателни и редовни обществени консултации със заинтересованите страни и засилване на способността на Националния съвет за гражданското общество да изразява приоритетите на организациите на гражданското общество; призовава за въвеждане на подходящи публични консултации и диалог с обществото, включително младежта и малцинствата, наред с останалото по въпроси, засягащи околната среда, и проекти за възстановяване и урбанизация; подчертава необходимостта от укрепване на демокрацията на участието, включително посредством приемане на балансиран закон за референдумите; настоятелно призовава органите да гарантират подходящо финансиране и ефективно и безпристрастно функциониране на независимите органи и агенции, както и последователно изпълнение на техните решения и препоръки;

14. отново подчертава необходимостта от насърчаване на култура на отчетност, непартиен достъп до публична информация и контрол на публичните институции, по-специално чрез благоприятна фискална среда и среда на сигурност и сътрудничество с медиите и гражданското общество; призовава за постигане на осезателен напредък в подобряването на правната и финансовата устойчивост и на саморегулацията на неправителствения и медийния сектор, включително онлайн медиите;

15. отбелязва необходимостта от спешно подобряване на свободата на изразяване, независимостта и плурализма на медиите и изразява загриженост относно липсата на напредък в тази област, тъй като от 2018 г. насам Албания е паднала осем места в световния индекс за свобода на печата на „Репортери без граници“;

16. изисква от органите да прилагат политика на нулева толерантност и да предприемат решителни действия срещу маргинализацията, сплашването и насилието срещу независими меди и репортери, като предприемат действия срещу стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, кампаниите за оклеветяване и непрекия политически и финансов натиск, които сериозно задушават свободата на медиите, предизвикват автоцензура и сериозно

Четвъртък, 19 май 2022 г.

подкопават усилията за разкриване на престъпления и корупция и независимо отразяване; настоятелно призовава политическите фигури да спрат словесните атаки, кампаниите за оклеветяване и актовете на сплашване, като например дела за клевета, насочени срещу журналисти, които имат за цел да подкопаят или дискредитират значението на журналистиката и независимостта на медиите;

17. повтаря призивите си за подобряване на условията на труд на журналистите чрез засилване на защитата на трудовите и социалните права на албанските журналисти, и за приемане на разпоредби за повишаване на прозрачността и публичното оповестяване на собствеността върху медиите, източниците на финансиране и публичната реклама;

18. припомня, че всяко преразглеждане на законите за медиите от албанския парламент следва да бъде в съответствие с препоръките на Венецианската комисия и следва да се извършва по прозрачен и приобщаващ начин, при консултиране с медийните организации, с цел подобряване на медийната свобода и саморегулацията и ограничаване на медийната концентрация, злоупотребите, външната намеса и автоцензурата; отново изразява дълбоката си загриженост във връзка с предложението по-рано „пакет от мерки срещу клеветата“ и приветства факта, че албанският парламент е започнал процес на преразглеждане на действащите закони по отношение на рамката за борба с клеветата;

19. припомня необходимостта от засилване на разследващата журналистика, проверката на фактите и медийната грамотност като средство за справяне с изказванията, подбуждащи към омраза, дезинформацията и фалшивите новини; насърчава подкрепа за механизъм за саморегулация на медиите и подчертава необходимостта да се гарантира безпристрастно регулаторно функциониране на органа за аудио-визуални медии; призовава за реформа на обществените радио- и телевизионен оператор, за повишаване на неговата редакционна и финансова независимост, обективност и професионализъм;

20. подчертава, че новосъздадената Агенция за информация и медии следва да увеличи прозрачността и децентрализацията и по никакъв начин не трябва да възпрепятства равния достъп на журналистите до информация от правителствени източници; призовава правителството да подобри достъпа до отразяване и контрола на неговата работа посредством официални и формални канали като пресконференции и интервюта;

21. настоятелно призовава Европейската служба за външна дейност и Комисията да подобрят координацията си и да противодействат на дезинформацията и хибридните заплахи, които имат за цел да подкопаят перспективата по отношение на ЕС, като подчертават по-стратегически значението на ЕС за хората от Западните Балкани;

Основни права

22. настоятелно призовава съответните органи систематично и проактивно да предотвратяват, бързо и задълбочено да разследват и преследват по съдебен ред всички случаи на изказвания, подбуждащи към омраза онлайн и офлайн, престъпления от омраза, словесни и физически нападения и сплашване, включително срещу журналисти, защитници на правата на човека и хора, принадлежащи към уязвими и малцинствени групи, като ЛГБТИ+ или роми, за да гарантират тяхната безопасност и сигурност; насърчава службата на комисаря за защита от дискриминация да бъде по-проактивна в борбата срещу дискриминационни изказвания, подбуждащи към омраза, по-специално насочени срещу ЛГБТИ+ лицата, както и да започне събиране на дезагрегирани данни по въпроса; насърчава правителството да разгледа възможността да дефинира речта на омразата в наказателния кодекс;

23. приветства напредъка в гарантирането на равни възможности и призовава за по-нататъшни подобрения в прилагането на равенството между половете, правата на собственост, защитата на данните, правата на хората с увреждания и правата на малцинствата в областта на образованието, езиците, самоопределянето и защитата на културното наследство; призовава органите да гарантират еднакво третиране за ЛГБТИ+ и ромските малцинства и да вземат мерки по отношение на комбинираната дискриминация, на която са подложени тези групи, посредством систематичен и ефективен институционален подход; приветства приемането на подзаконовни актове относно образованието на малцинствата и призовава правителството бързо да приеме оставашото законодателство за прилагане, свързано с рамковия закон за защита на националните малцинства от 2017 г., включително по отношение на самоопределянето и използването на малцинствени езици; настоятелно призовава органите да гарантират недискриминационен достъп до образование и призовава Албания да осигури ефективна защита на правата на собственост и културното наследство на всички етнически и национални малцинства, а така също малцинствените групи да имат равни възможности и адекватно представителство в политическия и културния живот, обществените медии, администрацията и съдебната система;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

24. призовава да се положат повече усилия за гарантиране и защита на пълноценното упражняване на правата на човека и основните свободи от всички лица с увреждания, които бяха сред най-засегнатите от пандемията от COVID-19; изразява съжаление, че по време на изборите през април 2021 г. лицата с увреждания са срещнали пречки пред гласуването; призовава за допълнителни усилия с цел преодоляване на насилието срещу хората с увреждания, подобряване на цялостната достъпност (включително до услуги и информация) и насърчаване на заетостта; отбелязва, че качеството на образованието за децата с увреждания, особено за глухите деца, остава причина за безпокойство; отбелязва, че Албания не е ратифицирала Факултативния протокол към Конвенцията за правата на хората с увреждания;

25. счита, че отчетеното удвояване на случаите на заразяване с HIV от миналата година насам е изключително обезпокоително; припомня, че срокът на Националната стратегия за хората, живеещи с HIV, е изтекъл през 2020 г.; призовава правителството да предприеме подходящи мерки, в контакти с гражданското общество, за да се справи с увеличавания се брой случаи на заразяване с HIV и да гарантира достъп до здравеопазване за най-уязвимите;

26. приветства приемането на новия национален план за действие за ЛГБТИ+ за периода 2021 — 2027 г. и насърчава цялостното му прилагане и правилно бюджетиране посредством орган за координация и мониторинг, който да осъществява надзор над него; припомня необходимостта от премахване на широко разпространената дискриминация, агресия и реч на омразата и гарантиране на равните права на ЛГБТИ+ лицата, по-специално що се отнася до достъпа до здравеопазване, образование, правосъдие, заетост и жилищно настаняване;

27. призовава Албания да изпълни изцяло препоръките на Венецианската комисия, като постигне напредък по всеобхватна реформа на поземления сектор чрез прозрачно консолидиране на регистрацията на собственост и компенсирането;

28. изразява сериозна загриженост относно масовото изтичане на лични данни; призовава албанските органи да засилят превенцията, да гарантират отчетност за злоупотребата с данни и да ускорят привеждането в съответствие с правилата на ЕС за защита на личните данни;

29. признава напредъка, постигнат в прилагането на Конвенцията от Истанбул; призовава органите да засилят превенцията и ответните действия срещу основаното на пола насилие и убийствата на жени, да засилят финансовата и правната подкрепа и подкрепата за интеграцията за оцелелите и да увеличат финансирането за съответните неправителствени организации на жените; подчертава необходимостта от постигане на напредък в наказателното преследване на случаите на тормоз, домашно насилие и насилие срещу деца, включително чрез увеличаване на броя подходящо обучени в областта на равенството между половете служители на правоприлагащите органи и съдии; настоятелно призовава органите да предприемат действия срещу всички сексуални злоупотреби, особено спрямо деца, по-специално изключително уязвими деца бежанци и мигранти и деца с увреждания, тъй като по-голямата част от всички случаи на сексуално насилие в Албания са извършени срещу момичета; също така настоятелно призовава органите да засилят системата за наблюдение и борба с детския труд и други форми на експлоатация; отбелязва, че представителството на жените на обществени длъжности се нуждае от допълнително подобряване;

30. припомня необходимостта да се гарантира ефективно правото на свобода на мирни събрания без произволни или дискриминационни мерки и отбелязва, че е важно да се обърне внимание на твърденията за неправомерно поведение на полицията и несъразмерното използване на сила да бъде разследвано и преследвано по наказателен път; изразява подкрепа за независимата проверка на висши полицейски служители и предлага Албания да обмисли въвеждането на редовни проверки на професионалната етика на полицейските служители; призовава за напредък в реформата на местата за лишаване от свобода с цел по-нататъшно подобряване на условията в затворите и третирането на затворниците в съответствие с препоръките на Европейския комитет против изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказание; припомня необходимостта да се вземат под внимание престъпленията от времето на комунизма, да се разследват насилствените изчезвания, да се преследват отговорните лица и да се предостави обезщетение на оцелелите и техните семейства;

31. приветства дългогодишния доказан ангажимент на Албания за приемане на бежанци; припомня задължението на органите да гарантират надлежен процес на предоставяне на убежище и да отговарят на нуждите на бежанците, лицата, търсещи убежище, и мигрантите; призовава ЕС да засили подкрепата си за хуманитарната помощ и управлението на миграцията в региона; приветства решението на Албания да приеме временно афганистански и украински граждани, които търсят убежище, след като са напуснали своите държави;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Принципи на правовата държава

32. подчертава, че принципите на правовата държава и съдебните реформи са гръбнакът на демократичната трансформация и гарантират правна сигурност, прозрачност, достъп до правосъдие и недискриминация; настоятелно призовава Комисията да изпълни препоръките от Специален доклад 01/2022 на Европейската сметна палата, като гарантира, че финансирането от ЕС подобрява принципите на правовата държава в Западните Балкани, включително в Албания;

33. подчертава задължението на албанските органи да продължат да премахват корупцията и престъпните дейности от всички области на обществения живот, включително процедурите за възлагане на обществени поръчки и финансирането на политическите партии; отбелязва, че от 2016 г. насам Албания е загубила 27 позиции в индекса за възприятие на корупцията на „Трансперънси Интернешънъл“ за 2021 г.; изразява загриженост относно отслабения надзор и отчетност на разходите за обществени поръчки и чуждестранна помощ по време на пандемията и настоятелно призовава за бързо отстраняване на недостатъците;

34. приветства стабилния напредък в осъществяването на всеобхватна съдебна реформа, подкрепена от засилената законодателна рамка и безпрецедентния процес на проверка, които продължават да водят до осезаеми резултати; приветства междупартийната подкрепа, която дава възможност на албанския парламент да удължи мандата на органите за проверка до 31 декември 2024 г., и настоятелно призовава всички страни да ускорят приключването на процеса на проверка; подчертава необходимостта от предприемане на необходимите мерки за премахване на страничните ефекти от проверката, като например продължителни производства, нисък процент на приключени производства и голям брой висящи дела; приветства възстановената функционалност на Конституционния съд и Върховния съд, която следва да подобри достъпа на гражданите до правосъдие и да ускори съдебните производства;

35. припомня първостепенното значение на по-нататъшния напредък и консолидирането на капацитета на съдебната система, за да се даде възможност за необратим преход към отговорни, независими и функционални съдебни и управленски институции; подчертава необходимостта от гарантиране на финансови, технически и човешки ресурси, както и на финансовата и оперативната независимост на съдебните и правоприлагащите институции; приветства напредъка в подобряването на професионализма, безпристрастността и отчетността на съдебната система, което има за цел да гарантира нейната независимост от неправомерно влияние и справяне с увеличаващия се брой натрупани дела; припомня задължението да се гарантира ефективна работа на самоуправляващите се съдебни органи;

36. приветства работата на специализираната структура за борба с корупцията и организираната престъпност, включително нейните съдилища, за справяне с корупцията и организираната престъпност; отбелязва, че са необходими допълнителни усилия за по-нататъшно увеличаване на изземването и конфискацията на активи, произхождащи от свързани с корупция престъпления, и за проследяване на резултатите по дела на високо равнище; изразява съжаление, че присъдите по дела, свързани с високопоставени служители, продължават да са ограничени, което стимулира култура на безнаказаност;

37. приветства приемането на 10 закона, насочени към по-нататъшно укрепване на ефективността на съдебната система, и подчертава значението на допълнителните мерки, като например прилагането на съдебната карта, нова интегрирана система за управление на делата и засилената система за юридическо образование; подчертава, че реформата на съдебната система в рамките на новата съдебна карта следва да вземе предвид становищата на заинтересованите страни и социално-икономическите условия на уязвимите групи и да подобри достъпа до правосъдие и справедлив съдебен процес;

38. подчертава значението на предприемането на решителни действия срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма чрез осигуряване на последователни резултати от проактивно разследване, наказателно преследване и окончателни присъди за корупция по високите етажи на властта и конфискация на активи от престъпна дейност; насърчава бързо отстраняване на недостатъците при разглеждането на плана за действие на Специалната група за финансови действия и „Препоръките на Moneyval“ и цялостно прилагане на наскоро измененото законодателство, приведено в съответствие с относимите правила на ЕС;

39. припомня огромния потенциал на цифровизацията за правораздаването и изкореняването на престъпните дейности и конфликтите на интереси посредством разкриване и проверка на активи и интереси; призовава правителството да прилага мерки за намаляване на сивата икономика, когато това е възможно;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

40. насърчава Албания да се въздържа от създаване на режим за гражданство чрез инвестиции, който би могъл да създаде сериозни рискове за сигурността, изпирането на пари, корупцията и укриването на данъци;
41. приветства подновения конструктивен ангажимент на САЩ в Западните Балкани, включително акцента върху борбата срещу корупцията; подчертава в този контекст изпълнителната заповед на САЩ за налагане на санкции на лица, допринасящи за дестабилизиращото положение в Западните Балкани, както и действията на САЩ, насочени срещу физически лица и образувания за значителните им актове на корупция; призовава ЕС да направи задълбочена оценка на евентуалното превеждане в съответствие с тези действия;
42. приветства продължаващите усилия, които следва да доведат до системни подобрения в борбата с организираната престъпност, включително трафика на хора, наркотици, огнестрелни оръжия, предмети на културата и други стоки, заедно с киберпрестъпността, насилствената престъпност, екстремизма и терористичните заплахи; приветства продължаващото двустранно, регионално и международно сътрудничество за разбиване на транснационалните престъпни мрежи, включително с агенциите на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи, като Европол, Евроюст и Frontex, което обхваща засилени действия срещу производството и организирания трафик на наркотици и незаконни оръжия и трафика на хора;
43. подчертава, че Албания е единствената държава в региона, подписала споразумения за сътрудничество с всички агенции на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи, и че първата пълноценна съвместна операция с Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) извън ЕС беше разгърната на гръцко-албанската граница през май 2019 г.; приветства факта, че Албания разреши наблюдение от въздуха от страна на правоприлагащите служби на държавите — членки на ЕС, с цел откриване на производството на наркотици; препоръчва на Албания да актуализира законодателството относно прекурсорите на наркотични вещества;
44. изразява загриженост относно широкото разпространение на огнестрелни оръжия в Албания; подчертава необходимостта от подобряване на стандартните процедури и механизми за борба с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения и от засилване на разследването и наказателното преследване на трафика с тях;
45. подчертава важния принос на Албания за управлението на външната граница на Съюза и предотвратяването на трансграничната престъпност, което трябва да продължи да бъде приоритет и да се осъществява при пълно зачитане на основните права, залегнали в приложимите международни и регионални законодателни актове и принципи;
46. отбелязва, че държавите от Западните Балкани продължават да бъдат транзитен миграционен маршрут и че големите движения на бежанци, търсещи убежище лица и мигранти представляват предизвикателство за региона и за държавите — членки на ЕС; отбелязва, че Албания продължава да се сблъсква с нарастващ брой пристигащи, предимно транзитно преминаващи незаконни мигранти; призовава за повече усилия за защита на уязвимите мигранти, в т.ч. чрез справяне с контрабандата на хора, по-специално на непридружени ненавършили пълнолетие лица; отбелязва продължаващия спад на неоснователните молби за убежище от албански граждани, които все още изискват значителни усилия от албанските органи, и отбелязва изпълнението на критериите за либерализиране на визовия режим;

Социално-икономически реформи

47. подчертава финансирането от ЕС за устойчиво възстановяване след земетресението и след пандемията и подкрепя продължаващите усилия за демократична, екологична и цифрова трансформация на Албания; приветства подкрепата на ЕС за възстановяването, включително повторното изграждане на училища и детски градини и на обекти на културното наследство, в резултат на конференцията на донорите „Together4Albania“ след опустошителното земетресение през ноември 2019 г.; подчертава необходимостта от увеличаване на съдействието и финансирането от ЕС за подобряване на принципите на правовата държава и насърчаване на устойчивия екологосъобразен растеж, биологичното разнообразие, иновациите, конкурентоспособността, правата на собственост и обръщането на демографския спад;
48. подчертава, че опростяването и модернизирането на данъчната система и подобреното събиране на данъци би улеснило управлението на публичните разходи и дефицита в контекста на повишаващите се цени на енергията и хранителните продукти;
49. подчертава, че подобреното управление, прозрачността, правната сигурност, приобщаването и социалният диалог са от съществено значение за стимулиране на преки чуждестранни инвестиции и задържане на квалифицираните работници; настоява за пълноценно участие на гражданското общество и други съответни заинтересовани страни в дебата относно политическите действия;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

50. подчертава значението на овластяването на младите хора и приветства определянето на Тирана за Европейска столица на младежта за 2022 г.; подчертава значението на програмата за Западните Балкани като възможност за насърчване на ценностите на европейската интеграция и добросъседските отношения сред младежите от цяла Европа, като същевременно се насърчава културното и езиково многообразие;

51. насърчава албанските органи да намалят риска от бедност и социално изключване чрез подобряване на достъпа до социални, образователни и здравни услуги, особено за населението в неравностойно положение, като например общностите на ромите и гоптите, малцинствените групи, хората с увреждания и бедните хора; настоятелно призовава за въвеждане на минимален жизнен стандарт като средство за намаляване на риска от бедност; изразява съжаление, че през 2021 г. разпределените от бюджета средства за образование са били едва 2,7 % от БВП на Албания; призовава за увеличаване на инвестициите в модернизацията на образователната система, за да се гарантира нейното качество и приобщаване;

52. настоятелно призовава Албания да увеличи усилията си, насочени към равенство на половете и правата на жените, включително чрез приоритизиране на интегрирането на принципа на равенство между половете и повишено сътрудничество с гражданското общество, по-специално с организациите на жени; призовава законодателите в Албания да предприемат стъпки за гарантиране на адекватно представителство на жените на всички ръководни длъжности и за по-нататъшни действия за преодоляване на неприлагането на правата на работещите жени, свързаните с пола стереотипи, дисбаланса между половете и разликата в заплащането на труда на жените и мъжете; приветства в тази връзка настоящото правителство, което е първото с мнозинство на жените; посочва значителните разлики между половете при участието и качеството на труд, недостатъчните действия по отношение на сексуалния тормоз на работното място, дискриминацията в правните разпоредби, свързани с отпуска по майчинство, и липсата на капацитет за детски грижи и предучилищни заведения;

53. признава значението на ИПП III и Икономическия и инвестиционен план за Западните Балкани за подкрепа на процеса на реформи, устойчивата свързаност, човешкия капитал, конкурентоспособността и приобщаващия растеж, както и за засилване на регионалното и трансграничното сътрудничество; набляга, че всяка инвестиция трябва да бъде в съответствие с целите на Парижкото споразумение и целите за декарбонизация на ЕС;

54. припомня, че ИПП III предвижда строги условия, при които финансирането трябва да бъде модулирано или дори спряно в случай на значителна регресия или трайна липса на напредък в областта на т.нар. „основни принципи“, по-специално в областта на принципите на правовата държава и основните права, включително борбата срещу корупцията и организираната престъпност, както и свободата на медиите; подчертава, че това е в собствен интерес на ЕС в областта на сигурността и че е негова отговорност да се гарантира, че средствата на ЕС няма да допринасят за корупция; в този контекст призовава ЕС и държавите от Западните Балкани да засилят трансграничното съдебно сътрудничество и да създадат рамка за ефективно сътрудничество с Европейската прокуратура, по-специално в областта на средствата по ИПП III;

55. подчертава необходимостта от подобряване на видимостта и комуникацията относно финансирането от ЕС в Албания; във връзка с това припомня значителната подкрепа, предоставена от ЕС на Западните Балкани за борба с пандемията от COVID-19 и за ограничаване на произтичащите от нея икономически последици;

Околна среда, енергетика и транспорт

56. настоятелно призовава органите да засилят мерките по отношение на биологичното разнообразие, водите, въздуха, опазването на климата и управлението на отпадъците на регионално равнище, включително чрез всеобхватни екологични и стратегически оценки на въздействието, подходящи обществени консултации, прозрачни процедури във всички екологично чувствителни сектори и строго наказателно преследване на престъпленията спрямо околната среда;

57. приветства определянето на река Вьоса като природен парк ⁽⁸⁾, като същевременно настоятелно призовава албанските органи да създадат Национален парк Вьоса ⁽⁹⁾ възможно по-скоро, като включат цялата река, включително нейните свободно течащи притоци;

⁽⁸⁾ Определена като категория IV: Зона за управление на местообитания/видове, от Международния съюз за опазване на природата (IUCN).

⁽⁹⁾ Категория II по IUCN: Национален парк.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

58. изразява загриженост относно преразглеждането на картата на мрежата от защитени зони, което не следва да допринесе за влошаване на състоянието на околната среда в защитените крайбрежни и влажни зони на Албания, богати на биологично разнообразие;

59. призовава органите да определят като приоритет наблюдението и годишното докладване на замърсяването на въздуха, шумовото замърсяване и качеството на повърхностните води; отбелязва необходимостта от редовно информиране на населението във връзка със състоянието на замърсителите в околната среда;

60. призовава да бъде преразгледана националната стратегия за управление на отпадъците за периода 2018 — 2035 г. с нов акцент върху най-усъвършенствените методи за рециклиране в съответствие със стандартите на ЕС; подчертава необходимостта да се използва съвременна технология за филтриране за инсталациите за изгаряне, докато не се въведе пълна стратегия относно рециклирането, с цел намаляване на опасностите за здравето и околната среда;

61. призовава за по-нататъшни усилия в областта на селското стопанство и развитието на селските райони, включително чрез създаване на стабилна система за консултации с различни заинтересовани групи в селските райони; подчертава необходимостта от разработване на модерно, екологично, благоприятно за климата малко и средно по мащаб селско стопанство, което да осигурява поминъка на земеделските стопани и да опазва природните ресурси и биологичното разнообразие на Албания;

62. настоятелно призовава албанските органи да постигнат напредък по изпълнението на Зелената програма за Западните Балкани, която отразява приоритетите от Европейския зелен пакт и Декларацията от Бърдо, приета на срещата на високо равнище ЕС — Западни Балкани в Бърдо край Кран на 6 октомври 2021 г.;

63. припомня, че са необходими значителни усилия за изпълнение на целите, свързани с ефективността, сигурността, диверсификацията и екологизирането на енергийните доставки и транспорта, чрез прилагане на Европейския закон за климата⁽¹⁰⁾, разработване на инструменти за ценообразуване на въглеродните емисии и преодоляване на енергийната бедност; припомня необходимостта от повишаване на екологичната устойчивост на водноелектрическата енергия, свеждане до минимум на отрицателното ѝ въздействие и спиране на развитието ѝ в защитени зони;

64. приветства стартирането на инвестиционния пакет в размер на 3,2 милиарда евро като част от Икономическия и инвестиционен план на ЕС за Западните Балкани и подчертава трансформиращата роля на тези инвестиции; със задоволство отбелязва, че един от финансираните проекти ще бъде първата плаваща слънчева електроцентрала в Албания в язовира Вау-Деяс; отново потвърждава ролята на бъдещата железопътна линия Тирана — Подгорица, междусистемния електропровод Елбасан — Битоля и газопровода Фиер — Вльора за засилване на регионалната и трансевропейската свързаност; приветства началото на работата по междусистемната връзка на електропреносните системи на Северна Македония и Албания; припомня, че инфраструктурните проекти, включително в пристанището на Дуръс, трябва да отговарят на стандартите на ЕС за обществените поръчки, съдържащи се в Споразумението за стабилизиране и асоцииране;

65. приветства премахването на таксите за роуминг между шестте държави от Западните Балкани; настоява всички съответни страни да договорят план, който би довел до окончателното премахване на таксите за роуминг между Албания и държавите — членки на ЕС;

Външна политика и сигурност

66. приветства факта, че Албания продължава да бъде надежден и ангажиран партньор в областта на външната политика, като напълно се придържа към външната политика и политиката на сигурност и отбрана на ЕС и допринася активно за мисиите и операциите на ЕС за управление на кризи;

67. приветства силната реакция на Албания и бързото привеждане в съответствие с ЕС при санкционирането на Руската федерация и нейното политическо ръководство за агресията ѝ срещу Украйна, включително забраната за влизане в нейното въздушно пространство; приветства продължаващото ѝ пълно привеждане в съответствие с ограничителните мерки на ЕС;

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

68. подчертава ключовия принос на Албания като държава — членка на НАТО, за защитата на външната граница на ЕС, и призовава ЕС да засили своята подкрепа за сигурността на границите в региона;

69. приветства ангажимента на страната за солидарност и многостранно сътрудничество, включително чрез членството ѝ в Съвета за сигурност на ООН през 2022 — 2023 г.;

70. призовава ЕС да направи критична оценка на исторически важните последици по отношение на сигурността за стабилността и единството на европейския континент и на Западните Балкани в контекста на руската агресия срещу Украйна; настоятелно призовава държавите членки да демонстрират европейско единство, като започнат официално преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания, като вземат предвид както геополитическите последици, така и тяхното изпълнение на официалните критерии;

71. припомня, че злонамерени външни участници експлоатират етническите напрежения в Западните Балкани, включително като опитват манипулиране на информацията и техники за хибридна война с цел подкопаване на ЕС; препоръчва ЕС и Албания допълнително да обменят най-добри практики и да координират действия във връзка с външната намеса и дезинформацията; подчертава необходимостта ЕС и САЩ да укрепят партньорството и координацията помежду си в Западните Балкани;

72. призовава албанското правителство да продължи да насърчава добросъседските отношения и да засилва приобщаващата регионална интеграция, с която се установява равнопоставено сътрудничество между всичките шест държави, като същевременно допълнително укрепва привечдането в съответствие със стандартите и достиженията на правото на ЕС чрез прилагане и развитие на общия регионален пазар, като по този начин се надгражда върху постиженията на регионалното икономическо пространство за засилване на регионалната свързаност и интеграция; приветства приемането от Албания на допълнителни протоколи към Централноевропейското споразумение за свободна търговия;

o

o o

73. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на председателя на Европейския съвет, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на президента, правителството и парламента на Република Албания.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0215

Наказателно преследване на опозицията и задържане на профсъюзни лидери в Беларус**Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно наказателното преследване на опозицията и задържането на профсъюзни лидери в Беларус (2022/2664(RSP))**

(2022/C 479/05)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус,
 - като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 21 и 22 октомври 2021 г.,
 - като взе предвид неотдавнашните изявления на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, и по-конкретно тези от 10 ноември 2021 г. относно ситуацията по границите на Европейския съюз и от 28 февруари 2022 г. относно конституционния референдум в Беларус,
 - като взе предвид доклада на Съвета на ООН по правата на човека от 4 март 2022 г. относно положението с правата на човека в Беларус в навечерието на президентските избори през 2020 г. и след тях,
 - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и всички конвенции за правата на човека, по които Беларус е страна,
 - като взе предвид преамбюла на Устава на Международната организация на труда (МОТ) относно необходимостта от признаване на принципа на свобода на сдружаване, Конвенцията на МОТ за синдикалната свобода и закрила на правото на синдикално организиране и Конвенцията на МОТ за правото на организиране и на колективно договаряне,
 - като взе предвид членове 36 и 41 от Конституцията на Република Беларус по отношение на свободата на сдружаване и правото на създаване на профсъюзи,
 - като взе предвид изявлението на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от 29 април 2022 г. относно новите репресивни мерки в Беларус, с които се разширява обхватът на прилагането на смъртното наказание,
 - като взе предвид доклада от 4 май 2021 г. на Анаис Марин, специален докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Беларус, до Съвета на ООН по правата на човека,
 - като взе предвид изявлението на Г-7 от 14 май 2022 г. относно войната на Русия срещу Украйна,
 - като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че режимът на Лукашенко в Беларус пряко предоставя възможност за руската военна агресия срещу Украйна, наред с другото, като позволява на Русия да атакува Украйна, включително чрез изстрелването на балистични ракети от беларуска територия, като позволява разполагането и транспортирането на руски военен персонал, съхраняването и транспортирането на военно оборудване и оръжия, включително тежки оръжия, като позволява на руски военни самолети да прелитат над беларуското въздушно пространство, за да навлязат в Украйна, и като осигурява места за зареждане;
- Б. като има предвид, че на 27 февруари 2022 г. Беларус организира т.нар. референдум в атмосфера на репресии, на който беше одобрена нова конституция, накърняваща неутралността ѝ, съдържаща отказ от нейния статут на неядрена държава и предоставяща доживотен имунитет срещу наказателно преследване на президента, след като той напусне поста си;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- В. като има предвид, че на 2 декември 2021 г. ЕС прие петия пакет от санкции срещу Беларус във връзка с продължаващите нарушения на правата на човека и инструментализирането на мигрантите;
- Г. като има предвид, че през 2022 г. ЕС прие редица мерки в отговор на участието на Беларус в непровокираната, необоснована и незаконна агресивна война на Русия срещу Украйна, включително индивидуални и икономически санкции;
- Д. като има предвид, че съседните държави — членки на ЕС, Полша, Латвия и Литва са обект на форма на хибридна война поради спонсорираните от Беларус незаконни преминавания на външните граници на ЕС, които са насочени към по-нататъшно сплашване и дестабилизиране на ЕС;
- Е. като има предвид, че на 4 май 2022 г. Съветът на Републиката одобри изменение на член 289 от Наказателния кодекс, с което се въвежда смъртно наказание за „опити за терористични актове“ — действие, което е в разрез със световната тенденция за отказ от смъртното наказание — като над 30 политически затворници са обвинени или осъдени на дълги периоди лишаване от свобода съгласно същата разпоредба на Наказателния кодекс, а други представители на демократичната опозиция или политически активисти са издирвани по обвинения за „тероризъм“; като има предвид, че Беларус е единствената държава в Европа, която продължава да прилага смъртното наказание;
- Ж. като има предвид, че беларуските органи са спрели дейността на най-малко 275 организации на гражданското общество и за защита на правата на човека и са блокирали няколко независими медии заради репортажи във връзка с войната, като се позовават на разпространяване на „екстремистки материали“ и „невярна информация“; като има предвид, че на 5 април 2022 г. главният прокурор на Беларус обяви, че уебсайтът на „Хюман райтс уоч“ е бил блокиран; като има предвид, че Александър Лукашенко разшири кампанията си срещу активистите в областта на правата на човека и журналистите, като хвърли в затвора Анджей Почобут, виден журналист и активист от полското малцинство, станал жертва на пропагандна кампания, основаваща се на неверни исторически твърдения; като има предвид, че над 60 представители на медиите са обект на наказателно преследване; като има предвид, че 26 от тях са зад решетките;
- З. като има предвид, че на 6 юли 2021 г. кандидатът за президент Виктор Бабарика беше осъден на 14 години лишаване от свобода, а ръководителят на неговата президентска кампания и лауреат на наградата „Сахаров“ на Европейския парламент за свобода на мисълта за 2020 г. Мария Калешникова и нейният адвокат Максим Знак бяха осъдени съответно на 11 и 10 години затвор;
- И. като има предвид, че на 14 декември 2021 г. водешите беларуски опозиционни фигури Сергей Тихановски и Микола Статкевич, лауреати на наградата „Сахаров“ на Европейския парламент за свобода на мисълта за 2020 г., както и Ихар Лосик, Артгом Сакау, Владимир Тиханович и Дмитрий Папу бяха осъдени на дълги срокове лишаване от свобода по изфабрикувани обвинения в опит за изземване на властта, подбуждане към омраза и социални вълнения и екстремизъм; като има предвид, че Сергей Тихановски, който беше арестуван през май 2020 г., след като обяви намерението си да се кандидатира за президент срещу дългогодишния диктатор на Беларус Александър Лукашенко и оттогава продължава да бъде задържан, беше осъден на 18 години затвор; като има предвид, че Микола Статкевич — политик ветеран, който ръководи нерегистрираната политическа партия „Народная храмада“ и през 2010 г. се кандидатира в изборите за президент, беше осъден на 14 години затвор, а Ихар Лосик, Артгом Сакау, Владимир Тиханович и Дмитрий Папу получиха съответно 15-, 16-, 15- и 16-годишни присъди по подобни изфабрикувани обвинения;
- Й. като има предвид, че профсъюзите играят основна роля за гарантиране на правилното функциониране на демокрацията, представителството на гражданите и работниците и защитата на техните права;
- К. като има предвид, че най-малко 18 профсъюзни лидери и представители на независимото профсъюзно движение в Беларус бяха арестувани на 19 април 2022 г. и обвинени по член 342 от Наказателния кодекс във връзка с организирането и подготовката на действия, които грубо нарушават обществения ред, или с активното участие в такива действия, което води до задържане, лишаване от свобода за срок от две до пет години или затвор до четири години; като има предвид, че сред арестуваните са Аляксандр Ярашук, председател на Конгреса на демократичните профсъюзи в Беларус, който е също така заместник-председател на Международната конфедерация на профсъюзите и член на управителния орган на МОТ, Сергей Антусевич, заместник-председател на Конгреса на демократичните профсъюзи в Беларус, Алех Падалински, международен секретар на конгреса, Алена Яскова, адвокат на Конгреса на демократичните профсъюзи в Беларус, и Микола Шарах, председател на Свободния профсъюз на Беларус;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- Л. като има предвид, че през последните два месеца нападенията срещу профсъюзни активисти и лидери се засилиха, главно във връзка с това, че много от тях се противопоставиха на подкрепата на Беларус за руската агресивна война срещу Украйна, както и на дългогодишната им подкрепа за демокрацията и опозицията на режима на Лукашенко; като има предвид, че последното за момента нападение срещу независимото синдикално движение беше извършено на 19 април 2022 г.; като има предвид, че бяха извършени претърсвания в офиса на Конгреса на демократичните профсъюзи в Беларус и в офисите на неговите членове — Белоруския свободен профсъюз, Свободния профсъюз на металурзите и Профсъюза на работниците в радио-електронната промишленост в Беларус в Минск и в околните региони, както и в частните домове на синдикални лидери и активисти;
- М. като има предвид, че на 17 май 2022 г. Максим Позняков беше арестуван от държавните органи на Беларус; като има предвид, че на 13 май 2022 г. представителите на БКДП избраха Позняков (председател на Белоруския независим профсъюз на миньорите и работниците от химическата промишленост) за заместник-председател на БКДП, което го превърна в изпълняващ длъжността председател на БКДП; като има предвид, че на 13 май 2022 г. Съветът на БКДП изготви публично изявление, за да осъди отново арестите на своите другари, и обяви, че ще продължи работата на БКДП въпреки тези арести, в изявление, подписано от Позняков и публикувано на 16 май 2022 г.;
- Н. като има предвид, че наказателното преследване на независимите профсъюзи и профсъюзни лидери в последно време има системен характер и е показателно за протичащата в момента кампания срещу профсъюзите в Беларус, както подчерта и Парламентът в своята резолюция от 7 октомври 2021 г.;
- О. като има предвид, че няколко профсъюзни дейци продължават да бъдат задържани, като сред тях са председателят и заместник-председателят на водещата независима конфедерация на профсъюзите — Конгреса на демократичните профсъюзи в Беларус, като им се предоставя само ограничена правна защита и те разполагат с достъп до своите членове на семейството или колеги от профсъюзите; като има предвид, че на задържаните лица не се позволяват свиждания с техните семейства или с колеги от профсъюзите и че тяхната сигурност, здраве и психично благосъстояние продължават да бъдат повод за дълбока загриженост;
- П. като има предвид, че независимото профсъюзно движение в Беларус е подложено на тежки атаки от много години насам; като има предвид, че помещенията на профсъюза са поставени под наблюдение, активисти в областта на трудовите права са подложени на тормоз, незаконни уволнения и арести, а членове на синдикалните организации са заплашвани и принуждавани да подават оставка; същевременно частните домове на лидери и членове са претърсвани, а някои профсъюзи наскоро бяха определени от КГБ (Komitet Gosudarstvennoy Bezopasnosti — Комитет за държавна сигурност на Беларус) като „екстремистки групи“, включително Профсъюзът на работниците в радио-електронната промишленост на 7 април 2022 г.;
- Р. като има предвид, че беларуските органи отнеха правния статут на организациите на Белоруския независим профсъюз (член на Конгреса на демократичните профсъюзи в Беларус) в дружеството „Гродно азот“ и петролните рафинерии „Нафтан“ и „Мозир“, с което в още по-голяма степен лишиха работниците от представителство и защита на техните права; като има предвид, че председателката на независимия профсъюз в петролната рафинерия „Нафтан“ Олга Бритикова беше осъдена за пети пореден път;
- С. като има предвид, че независимото профсъюзно движение в Беларус от дълго време е в челните редици на борбата за демокрация и диалог в Беларус; като има предвид, че задържането на профсъюзни лидери ще окаже въздействие върху упражняването на синдикалните права в Беларус и възпиращ ефект върху работниците;
- Т. като има предвид, че режимът в Минск непрекъснато преследва наказателно граждани по политически причини, включително за антивоенни протести, и като има предвид, че продължават да бъдат задържани мирни демонстранти и да се прилагат произволни задържания за излагане на показ на символи в бяло-червено-бяло, включително в частни домове и земи; като има предвид, че към май 2022 г. около 1 200 души в Беларус се считат за политически затворници според центъра за правата на човека „Вясна“; като има предвид, че от август 2020 г. насам са задържани над 40 000 души, а срещу беларуски граждани са повдигнати над 5 500 наказателни обвинения, докато нито едно дело не е било образувано срещу лицата, които са отговорни за или съучастници в систематичните нарушения на правата на човека;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- У. като има предвид, че наказателното преследване е тежка форма на репресии и продължава да бъде произволно и широко разпространено в Беларус; като има предвид, че съдебната система се е превърнала в ефективен инструмент за потискане на правата и свободите в Беларус, като съдиите активно участват в репресиите; като има предвид, че изфабрикуваните доказателства не се подлагат на обективна критична оценка, недемократичното законодателство се прилага сляпо и обвиняеми се осъждат избирателно на възможно най-строго наказание; като има предвид, че ширещата се безнаказаност във връзка с нарушенията на правата на човека затвърждава отчаяното положение на беларуския народ;
- Ф. като има предвид, че при проверката от Службата на върховния комисар на ООН за правата на човека беше установено, че определени лица са били обект на целенасочени действия и спрямо тях е прилаган последователен модел на ненужно или непропорционално използване на сила, арести, задържане — включително задържане в изолация — изтезания или малтретиране, изнасилване и сексуално и основано на пола насилие, както и систематичен отказ на справедлив съдебен процес и на права на справедлив съдебен процес; като има предвид, че хиляди беларуски граждани са били заставени или по друг начин принудени да напуснат родината си и да потърсят безопасност в чужбина;
- Х. като има предвид, че на 6 май 2022 г. беларуски съд осъди София Сапега — студент в Европейския университет по хуманитарни науки и руски гражданин, която беше задържана, след като самолетът, извършващ търговски полет между две столици на държави от ЕС, беше принуден да кацне в Беларус миналата година — на шест години затвор за подбуждане към социална омраза;
- Ц. като има предвид, че Беларус започна търговската експлоатация на беларуската атомна електроцентрала (АЕЦ) в Островец, без да предприеме мерки по отношение на всички препоръки за безопасност, съдържащи се в доклада на ЕС от 2018 г. относно стрес тестовете; като има предвид, че беларуската страна не предлага прозрачност и не предоставя надеждна информация за събитията на площадката на АЕЦ, което е ново потвърждение за това, че беларуската АЕЦ не е безопасна и представлява сериозна заплаха за ядрената безопасност на народа на Беларус, съседните държави и цяла Европа;
1. отново изразява солидарност с народа на Беларус, който продължава да се бори за независима, свободна и демократична Беларус, като хората рискуват свободата си и все по-често и по-често своя живот, и призовава за незабавното и безусловно освобождаване на всички политически затворници и на всички лица, които са произволно задържани, арестувани или осъдени по политически причини, както и за оттегляне на всички обвинения срещу тях, а също и за тяхната пълна реабилитация и за финансова компенсация за вредите, понесени вследствие на незаконното им задържане; изисква прекратяване на насилието от страна на държавата;
2. осъжда системните репресии на режима на Лукашенко срещу цивилни лица, които след манипулираните избори от 9 август 2020 г. принудиха хиляди беларуски граждани да избягат от страната; отново заявява, че продължаващата кампания на систематични репресии и насилственото разселване на цивилни лица представляват тежки нарушения на правата на човека;
3. призовава за организирането на нови свободни и честни избори под международно наблюдение от Бюрото за демократични институции и права на човека към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ); припомня, че Европейският съюз и неговите държави членки не признаха резултатите от президентските избори през 2020 г. поради масови фалшификации и изфабрикувани резултати и не признават Александър Лукашенко за президент на Беларус;
4. припомня на Беларус нейните задължения съгласно международното право в областта на правата на човека и настоява, че е необходимо да се гарантират основните свободи и правата на човека, принципите на правовата държава и наличието на функционираща независима съдебна система в Беларус; настоятелно призовава беларуските органи да си сътрудничат изцяло със съответните международни органи като Службата на върховния комисар на ООН за правата на човека, ОССЕ и МОТ, включително чрез предоставяне на безпрепятствен достъп и изпълнение на препоръките, както и да спазват своите задължения съгласно националното и международното право; настоява, че е необходимо да се прекратят всички репресии, преследване, малтретиране, сексуално и основано на пола насилие, насилствени изчезвания и изтезания; призовава за прекратяване на дискриминацията срещу жените и уязвимите групи, включително лицата с увреждания и ЛГБТКИ лицата;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

5. изразява съжаление относно факта, че политически мотивираните съдебни процеси се водят при закрити врата и при липса на законосъобразна процедура, като по този начин се нарушават международните задължения и ангажменти на страната, което води до сурови и необосновани присъди за опозиционни лидери, по-специално Сярхей Тихановски, Микола Статкевич, Виктор Бабарика, Мария Калешникова, Максим Знак, Ихар Лосик, Артём Сакау, Владимир Тиханович и Дмитрий Папу; отбелязва нечовешките условия в беларуските центрове за задържане, включително физически и психологически тормоз, както и пренаселени и нехигиенични килии;
6. призовава Комисията и държавите членки да предоставят подкрепа и закрила на защитниците на правата на човека и гражданското общество в Беларус, които ще бъдат подложени на тежки репресии, включително като издават спешни визи за напускане на Беларус, ако е необходимо;
7. призовава беларуските органи незабавно и безусловно да освободят всички профсъюзни лидери и представители, които са били задържани, и да оттеглят всички обвинения срещу тях; изисква да се сложи край на сплашването на независими профсъюзни лидери и активисти и на препятствията пред функционирането на независимите профсъюзи в Беларус; настоява, че беларуските органи трябва да премахнат всички пречки — както от правен, така и от практически характер, пред организирането на и участието в независими профсъюзи; призовава беларуските органи да приведат законодателството на страната в съответствие с международните си ангажменти в областта на трудовото право, съответните заключения на Комитета от експерти на МОТ по прилагането на конвенциите и Комитета на МОТ по свободата на сдружаване, както и да си сътрудничат с МОТ при пълното и незабавно изпълнение на препоръките на анкетната комисия;
8. осъжда неотдавнашните арести и задържане на профсъюзни лидери и представители от страна на беларуските органи, както и атаката срещу правата на човека и основните права, заложи в международните конвенции, включително тези на МОТ, свързани с правото на работниците да се организират и да участват в публични действия;
9. призовава беларуските органи да предоставят ясна информация относно местонахождението и здравословното състояние на задържаните лица, арестувани по политически причини, да ги освободят незабавно и да гарантират достъпа им до независимо правосъдие;
10. отново заявява, че правото на демонстрации и стачка е основно право, и призовава Беларус да премахне всички законодателни и практически ограничения, които възпрепятстват тези свободи, и незабавно да възстанови правния статут на независимите профсъюзи, които наскоро бяха лишени от такъв статут в няколко дружества, включително „Гродно азот“ и нефтените рафинерии „Нафтан“ и „Мозир“, както и да оттегли класификацията на Профсъюза на работниците в радио-електронната промишленост като екстремистка организация;
11. насърчава профсъюзите в държавите членки да засилят допълнително контактите със своите беларуски партньори, да обменят информация относно развитието на положението на профсъюзните активисти в Беларус и относно репресиите от страна на режима, с които те се сблъскват, да улесняват сътрудничеството и да им предоставят материална и психологическа подкрепа;
12. призовава Комисията да засили подкрепата за изграждане на капацитет за независимите профсъюзи на Беларус, свободните медии, гражданското общество и активистите в подкрепа на демокрацията както в Беларус, така и в изгнание;
13. подчертава, че действията на беларуските органи срещу независимите профсъюзи представляват нарушение на националното законодателство на страната и на нейните международни задължения; призовава МОТ да прекрати членството на беларуските проправителствени профсъюзи, тъй като те нито представляват независимия глас на работниците, нито защитават техните права;
14. подчертава важната координираща роля, която играе Конгресът на демократичните профсъюзи в Беларус, който представлява членовете на независими беларуски профсъюзи в националните и международните институции, и призовава беларуските органи да прекратят своите репресии и да изградят работни отношения с демократичните и независими профсъюзи, основани на социален диалог, като начин за изграждане на диалог между органите, държавните институции, работодателите и работниците и гражданското общество като цяло;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

15. изразява дълбока загриженост относно рисковете, свързани с отказа на Беларус от нейния неутралитет, приемането на руски въоръжени сили и провеждането на съвместни военни учения; отбелязва нарасналата роля на Русия в Беларус, включително нейното финансово влияние, което поражда сериозни съмнения относно способността на Беларус да взема суверенни решения;
16. изразява възмущение от подкрепата, предоставена от режима на Лукашенко за непровокираната война на Русия в Украйна, включително чрез т.нар. референдум, който възстановява ядрения статут на страната, но също така и чрез разрешаване на движението на войски и оръжия, използването на въздушното пространство на страната, презареждането с гориво и съхранението на военни боеприпаси;
17. категорично осъжда използването на беларуска територия от страна на руските военни сили; осъжда подкрепата на Беларус и беларуските въоръжени сили и тайни служби за започването от страна на Русия на незаконната, необоснована и непровокирана агресивна война срещу Украйна; счита, че Беларус носи солидарна отговорност за нападението, с всички правни последици, произтичащи от международното право;
18. подчертава, че конституционният референдум от 27 февруари 2022 г., проведен от незаконните беларуски органи в условия на широко разпространени нарушения на правата на човека, брутални репресии и умишлено използване на дезинформация, не може да се разглежда като легитимен демократичен израз на волята на беларуския народ, нито като легитимиране на продължаващото незаконно заемане на президентския пост от Александър Лукашенко; призовава беларуските органи да изпълнят препоръките на мисията на независими експерти в рамките на Московския механизъм;
19. осъжда кампаниите за дезинформация и разпространението на военната пропаганда на Кремъл в Беларус;
20. призовава държавите членки и Комисията да гарантират, че са въведени необходимите мерки за укрепване на устойчивостта спрямо всички форми на външна намеса, която може да бъде извършена от режима на Лукашенко, включително, но не само, кибератаки и дезинформация в контекста на продължаващата агресия на Русия срещу Украйна;
21. отбелязва със загриженост продължаващата интеграция между Русия и Беларус в редица области — не на последно място постепенното милитаризиране на Беларус и на региона в по-широк смисъл — която представлява предизвикателство за сигурността и стабилността на европейския континент, и по-специално за държавите от източното съседство на ЕС, с които Русия вече е в конфликт;
22. изразява уважение и подкрепа за беларуските граждани, които излязоха на улицата, рискувайки собствената си безопасност, за да осъдят войната, започната от Руската федерация и с подкрепата на незаконния диктатор на Беларус, както и за лицата, които провели саботажни операции с цел предотвратяване и нарушаване на руската военна логистика на територията на Беларус;
23. осъжда факта, че понастоящем Беларус е единствената държава в Европа, която все още прилага смъртното наказание, и е разширила обхвата на неговото прилагане; осъжда изменението на Наказателния кодекс на Беларус, с което се въвежда смъртно наказание за „опити за терористични актове“; счита, че режимът може лесно да злоупотребява с него, за да ликвидира политическите си опоненти; припомня, че много политически затворници са обвинени или вече са осъдени на дълги периоди лишаване от свобода съгласно разпоредбите относно тероризма в беларуския наказателен кодекс; призовава беларуските органи незабавно и завинаги да премахнат смъртното наказание;
24. подчертава колко е важно да се предприемат мерки за справяне със заплахите за ядрената безопасност, които поражда беларуската АЕЦ в Островец; настоява Беларус да работи по въпроса за ядрената безопасност на беларуската АЕЦ при пълна прозрачност и да се ангажира с пълното прилагане на препоръките, отправени в партньорската проверка на атомната електроцентрала, извършена от Групата на европейските регулатори в областта на ядрената безопасност; подкрепя — докато това не бъде направено — забраната за внос на енергия от беларуската АЕЦ на пазара на ЕС и отразяването на тази позиция в механизма на ЕС за корекция на въглеродните емисии на границите; призовава за въвеждане на ефективни гаранции срещу пряката или непряката продажба на пазарите на ЕС на беларуска електроенергия, произведена в атомната електроцентрала „Островец“, както и за спиране на инвестициите от държави — членки на ЕС, в проекти за енергийна инфраструктура в Беларус;
25. приветства предложението на Комисията за шести пакет от санкции срещу Русия и Беларус и призовава Съвета да гарантира неговото всеобхватно и бързо прилагане; призовава всички санкции, наложени срещу Русия, да бъдат наложени в абсолютно същия размер и по отношение на Беларус и да се прилагат по съответния начин, включително във всички бъдещи кръгове от санкции;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

26. подчертава необходимостта от цялостно разследване на престъпленията, извършени от режима на Лукашенко срещу народа на Беларус; призовава държавите членки активно да прилагат принципа на универсална юрисдикция и да подготвят съдебни дела срещу беларуски длъжностни лица, които носят отговорност за случаи на насилие и репресии или са били съучастници в тях, включително срещу Александър Лукашенко;
27. призовава Комисията, държавите членки и ЕСВД да си сътрудничат с международните партньори, като Московския механизъм на ОССЕ и Съвета на ООН по правата на човека, както и със защитниците на правата на човека и гражданското общество в страната, за да се гарантира наблюдението, документирането и докладването на нарушенията на правата на човека и последващото подвеждане на извършителите под отговорност и правосъдие за жертвите;
28. призовава институциите на ЕС да предприемат всички необходими действия в рамките на международните институции и процедури и в рамките на Международния наказателен съд или други подходящи международни трибунали или съдилища, за да подкрепят разследването и наказателното преследване във връзка с руската агресивна война срещу Украйна на действията на политически отговорните лица в Беларус, по-конкретно на Александър Лукашенко, като военни престъпления и престъпления срещу човечеството;
29. приветства системната и последователна работа на беларуските демократични сили в Беларус и в изгнание, по-специално лидера на демократичната опозиция Светлана Тихановская, Координационния съвет и Националното управление за борба с кризите; отново изтъква неотложната необходимост от поддържане и разширяване на контактите и сътрудничеството с тези сили; призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят демократичната политическа опозиция в Беларус, като предоставят необходимата помощ за укрепване на нейния капацитет;
30. изразява съжаление относно факта, че държавите членки не са действали по единен координиран начин, когато са отзовали своите дипломатически представителства от Беларус;
31. настоятелно призовава Комисията, ЕСВД и държавите — членки на ЕС, да увеличат пряката подкрепа за беларуската опозиция, гражданското общество, защитниците на правата на човека, представителите на профсъюзите и независимите медии във и извън Беларус; подчертава, че е важно да се поддържат отношения с тези лица, да се наблюдават положението и съдебните процеси срещу отделни политически затворници в страната, да се облекчат визовите изисквания, да се подобрят процедурите за предоставяне на убежище и да се предоставя временен подслон в държавите — членки на ЕС, за лицата от Беларус, търсещи убежище; поема ангажимент да засили собствените си дейности в подкрепа на демокрацията; отново призовава за целева програма на ЕС за подпомагане, за да се помогне на гражданското общество, независимите медии, академичните среди, включително чрез предоставяне на непрекъсната помощ на Европейския университет по хуманитарни науки като образователна база за беларуските студенти и беларуската опозиция в изгнание, както и на жертвите на политически репресии и полицейско насилие и на лицата, бягащи от потисническия режим;
32. подкрепя подготовката за ръководена от ЕС международна донорска конференция за подпомагане на демократичните сили на Беларус; призовава ЕС да се ангажира на оперативното равнище с представителите на демократичните сили на Беларус, за да приключи работата по приемането на пътна карта, насочена към прилагането на икономическия и инвестиционен пакет от 3 милиарда евро, който вече е предвиден от Комисията като начин за подкрепа на демократичните стремежи на беларуския народ; призовава за политически диалог между ЕС и демократичните сили на Беларус с цел търсене на обща визия относно посочения план за подкрепа; подчертава необходимостта от обществена дискусия по същество с цел изграждане на обществена подкрепа за значително участие на ЕС;
33. отново подчертава колко е важно да се създават посолства на народа на Беларус по целия свят и настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предоставят допълнителна подкрепа за защита на правата и интересите на беларуските граждани в чужбина и на интересите на демократична Беларус, например чрез проучване на начини за финансиране на посолствата на народа на Беларус;
34. призовава държавите членки да подобрят сътрудничеството си в областта на управлението на границите, борбата с трафика на хора и други предизвикателства пред сигурността, създадени или утежнени от режима в Беларус;
35. призовава Комисията, Съвета, ВП/ЗП и държавите членки да продължат да повдигат въпроса за положението в Беларус във всички съответни европейски и международни организации, по-специално ОССЕ, ООН и нейните специализирани органи, както и МОТ, с цел засилване на международния контрол върху нарушенията на правата на човека, засилване на международните действия във връзка с положението в Беларус и преодоляване на възпрепятстването на тези действия от страна на Русия и други държави;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

36. призовава институциите на ЕС и държавите членки да организират редовни срещи на най-високо равнище с високопоставени представители на демократичните сили на Беларус; счита, че това би допринесло за приемането на съвместни политически насоки относно бъдещето на отношенията на ЕС с демократична Беларус;

37. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на органите на Република Беларус и на представителите на беларуската демократична опозиция.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0217

Създаване на европейско пространство за образование до 2025 г. — микроквалификации, индивидуални сметки за обучение и учене за устойчива околна среда**Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно създаване на европейско пространство за образование до 2025 г. — микроквалификации, индивидуални сметки за обучение и учене за устойчива околна среда (2022/2568(RSP))**

(2022/C 479/06)

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 165 и 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз и Протокол № 2 към Договорите относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност,
 - като взе предвид член 14 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
 - като взе предвид Междуинституционалната прокламация относно Европейския стълб на социалните права ⁽¹⁾,
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 1 юли 2020 г., озаглавено „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (COM(2020)0274),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 17 януари 2018 г. относно плана за действие в областта на цифровото образование (COM(2018)0022),
 - като взе предвид окончателния доклад на Комисията от декември 2020 г., озаглавен „Европейски подход към микроквалификациите. Резултати от работата на консултативната група за микроквалификациите в областта на висшето образование“,
 - като взе предвид своята резолюция от 11 ноември 2021 г. относно европейското пространство за образование: общ холистичен подход ⁽²⁾,
 - като взе предвид въпросите до Комисията и Съвета относно създаване на европейско пространство за образование до 2025 г. — микроквалификации, индивидуални сметки за обучение и учене за устойчива околна среда (O-000011/2022 — V9-0013/2022 и O-000012/2022 — V9-0014/2022),
 - като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид предложението за резолюция, внесено от комисията по култура и образование,
- A. като има предвид, че в съответствие с Европейския стълб на социалните права достъпът до качествено и приобщаващо образование и учене през целия живот е основно право на човека за всички и е от съществено значение за придобиването и поддържането на умения, за пълноценното и активно участие в обществото и за гарантирането на ефективен достъп до развиващ се пазар на труда;
- B. като има предвид, че Комисията има за цел да създаде европейско пространство за образование до 2025 г.;
- B. като има предвид, че промените на пазара на труда бързо правят уменията вече остарели и доведоха до нарастващо търсене на гъвкави възможности за обучение; като има предвид, че мотивацията, времето и финансирането са ключови фактори за повишаване на квалификацията и за преквалификация;

⁽¹⁾ ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10.⁽²⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0452.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

1. приветства предложенията на Комисията за разработване на европейски подход към микроквалификациите, индивидуалните сметки за обучение и ученето за екологична устойчивост като част от европейското пространство за образование до 2025 г., което би спомогнало за повишаване на гъвкавостта на учебните пътеки, би разширило възможностите за учене, би задълбочило взаимното признаване, би създавало връзки с цифровия и екологичния преход и би засилило ролята на институциите за висше образование и професионално образование и обучение (ПОО) в ученето през целия живот;
2. подчертава, че микроквалификациите и индивидуалните сметки за обучение могат да бъдат важни за хората, които искат да повишат квалификацията си, да се преквалифицират и да получат официално признати квалификации, така че да не изостават от бързите промени в обществото и все по-цифровизирания пазар на труда, както и да променят пътеката си за личностно развитие или възходяща социална мобилност;
3. призовава Съвета да приеме общо определение за европейското пространство за образование на микроквалификациите и общи стандарти, които да формират основата за осигуряване на качество, признаване, прозрачност и преносимост;
4. призовава Комисията да предостави стабилен инструмент, който да мотивира държавите членки да прилагат микроквалификациите, които следва да останат доброволни; отбелязва, че понастоящем това липсва в предложението за препоръка на Съвета, и във връзка с това подчертава успешния пилотен проект на инициативата за европейските университети като модел;
5. настоява, че е важно да се осигурят лесни за ползване и редовно актуализирани национални регистри, които следва да бъдат видими и лесно достъпни чрез портал на ЕС, с цел да се гарантира качеството на микроквалификациите и микроквалификациите да бъдат достъпни в цифров формат в подкрепа на повишаването на квалификацията, преквалификацията и придобиването на нови компетентности, да се увеличи прозрачността и да се подобрят трансграничната и международната мобилност, обмен и сътрудничество;
6. подчертава, че европейските микроквалификации са особено необходими за междусекторното и трансграничното признаване на по-кратки периоди на учене, което е от основно значение за насърчаване на по-голяма мобилност в Европа; изисква от Комисията да направи оценка и да докладва относно използването на микроквалификации при признаването на уменията и компетентностите, придобити чрез европейската мобилност с учебна цел и гражданската ангажираност в рамките на програмите „Еразъм +“ и Европейски корпус за солидарност;
7. подчертава подкрепящата роля, която микроквалификациите следва да играят за свързването на самостоятелното и неформалното учене с формалното образование; настоятелно призовава за разработване и прилагане на обща рамка за признаване на уменията, компетентностите и методологиите, придобити чрез самостоятелно и неформално учене;
8. настоятелно призовава Комисията да предложи общ подход към психосоциалните и междуличностните умения в съответствие с определенията, приети от Световната здравна организация и ЮНЕСКО; подчертава, че този подход следва да почерпи вдъхновение от текущите инициативи и проекти, финансирани по програми на ЕС и от политическия доклад на Съвместния изследователски център на Комисията относно компетентностите през целия живот⁽³⁾, и следва да бъде разработен в консултация с държавите членки, образователните институции, учителите и участниците на пазара на труда, за да се разгледат, наред с другото, практическите аспекти на прилагането;
9. посочва, че автоматичното взаимно признаване на микроквалификациите в рамките на европейското пространство за образование би могло да бъде стъпка към улесняване на автоматичното признаване на квалификациите в по-общ план; счита, че създаването на съгласувана европейска система за микроквалификации, която включва съответните заинтересовани страни, би било стъпка напред в укрепването на образователната сила и конкурентоспособността на Европа в световен мащаб;
10. припомня на публичните органи тяхната съществена роля за осигуряване на баланс в обучението за придобиване на умения, предлагано на възрастните, и посочва по-специално, че основните, трансверсалните, психосоциалните и междуличностните умения са също толкова важни за екологичния и цифровия преход, колкото техническите умения;

⁽³⁾ Съвместен изследователски център, Доклад за наука за политиката, *LifeComp: The European Framework for Personal, Social and Learning to Learn Key Competence* (Европейската рамка за личностни, социални и учебни умения за придобиване на ключова компетентност), Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2020.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

11. призовава висшите учебни заведения да разработят микроквалификации, за да предложат на учащите се социално ангажиран, висококачествен и приобщаващ опит, включително доброволческа дейност, наставничество и работа с младежите по време на тяхното обучение;
12. подчертава значението на предоставянето на ресурси за услуги за ориентиране и консултиране, за да се помогне на възрастните и на младите хора да идентифицират и сертифицират уменията и компетентностите, които вече са придобили чрез неформално учене, и да ги насочат към възможности за по-нататъшно развитие на своите набори от умения, така че микроквалификациите да се превърнат в инструменти за приобщаване, вместо да продължават или затвърждават съществуващите неравенства по отношение на достъпа до повишаване на квалификацията и преквалификация; настоява за използването на микроквалификации на равнище бакалавърска степен, за да се гарантира, че основните бенефициенти не са учащи се от групи, които вече се ползват от предимства по отношение на образованието и професионалния статус;
13. приветства факта, че индивидуалните сметки за обучение, заедно с микроквалификациите, са предназначени да направят ученето през целия живот по-приобщаващо, достъпно и финансово достъпно; припомня, че тези инициативи са предназначени за всички, независимо от възраст, пол, трудов статус, доходи или образователно равнище; подчертава необходимостта от насърчаване на нагласа за учене през целия живот сред младите хора;
14. настоява, че възможностите за избор чрез индивидуалните сметки за обучение не следва да се ограничават твърде тясно до нуждите на пазара на труда, а следва да служат за овластяване на гражданите, като им позволяват да правят индивидуален избор и създават възможности за самостоятелна заетост и предприемачество;
15. насърчава държавите членки да дадат приоритет на правата на обучение в индивидуалните сметки за обучение за нискоквалифицираните възрастни, хората с увреждания, учащите се в неравностойно положение, лицата от уязвими или маргинализирани групи, бежанците и живеещите в отдалечени или селски райони, както и да установят ясни критерии за тяхното разпределение;
16. предупреждава, че прилагането на микроквалификации и индивидуални сметки за обучение не следва да създава непредвидени пречки за възрастните учащи се, които трябва да покриват разходите за дългосрочни и/или официални образователни програми;
17. счита, че ученето за екологична устойчивост следва да бъде интегрирано в образователните програми в целия ЕС с перспектива за учене през целия живот, включително чрез европейско и глобално гражданско образование, за да се даде възможност на учащите да се превърнат в активни поддръжници на по-приобщаващи и устойчиви общества;
18. подчертава потенциалните многобройни ползи от трите инициативи, тъй като засиленото участие в програмите за обучение за възрастни е свързано с подобряване на екологичната грамотност, по-голямо гражданско участие и по-добра връзка с околната среда, чувството за благосъстояние и удовлетворението от живота;
19. подчертава значението на включването на секторите на културата и творчеството за насърчаване на нагласи, насочени към устойчиво развитие във възстановяването на икономическите реалности, пример за което са някои европейски столици на културата и новите възможности, предоставени от Новия европейски „Баухаус“;
20. настоява тези инициативи да получат отлична видимост на национално, регионално и местно равнище, включително тяхното европейско измерение и добавена стойност, така че европейците да могат ясно да идентифицират възможните ползи и да осъзнаят предимствата на европейското пространство за образование;
21. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, на Съвета и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0218

Борбата срещу безнаказаността за извършването на военни престъпления в Украйна

Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно борбата срещу безнаказаността на военните престъпления в Украйна (2022/2655(RSP))

(2022/C 479/07)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции и доклади относно Украйна и Русия,
- като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации,
- като взе предвид Женевските конвенции от 1949 г. и допълнителните протоколи към тях,
- като взе предвид Хагските конвенции 1899 и 1907,
- като взе предвид Конвенцията на ООН за предотвратяване и наказване на престъплението геноцид от 9 декември 1948 г. и допълнителните протоколи към нея,
- като взе предвид Римския статут на Международния наказателен съд (МНС) от 17 юли 1998 г. и измененията от Кампала от 2010 г. относно престъплението агресия,
- като взе предвид принципите на международното право, признати в Хартата на Трибунала в Нюрнберг и в решението на Трибунала (принципите от Нюрнберг), разработени от Комисията по международно право на ООН, които определят какво представлява военно престъпление,
- като взе предвид Резолюция 1820 (2008) на Съвета за сигурност на ООН относно сексуалното насилие като средство за водене на война и Резолюция 1888 (2009) за назначаване на специалния представител по въпросите на сексуалното насилие по време на конфликти,
- като взе предвид определението за „изнасилване“ по време на война, установено през 1998 г. от международните наказателни трибунали за Руанда и международните наказателни трибунали за Югославия,
- като взе предвид резолюциите на Общото събрание на ООН от 2 март 2022 г. относно агресията срещу Украйна и от 24 март 2022 г. относно хуманитарните последици от агресията срещу Украйна,
- като взе предвид резолюцията на ООН, приета от Съвета по правата на човека на 4 март 2022 г., относно положението с правата на човека в Украйна, произтичащо от руската агресия, в която съветът реши да създаде независима международна анкетна комисия,
- като взе предвид резолюцията на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от 28 април 2022 г., озаглавена „Агресията на Руската федерация срещу Украйна: гарантиране на търсенето на отговорност за тежки нарушения на международното хуманитарно право и други международни престъпления“,
- като взе предвид Версайската декларация от 11 март 2022 г.,
- като взе предвид посещението на председателя Мецола в Украйна на 1 април 2022 г. и нейното изявление относно международните военни престъпления, извършвани в Украйна,
- като взе предвид декларацията на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от името на ЕС от 4 април 2022 г. относно руските жестокости, извършени в Буча и други украински градове,

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- като взе предвид изявлението на прокурора на МНС Карим А.А. Хан от 2 март 2022 г., озаглавено „Положението в Украйна: получаване на сигнали от 39 държави — страни по конвенцията, и започване на разследване“;
 - като взе предвид доклада на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) от 13 април 2022 г. относно нарушенията на международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека, военните престъпления и престъпленията срещу човечеството, извършени в Украйна от 24 февруари 2022 г. насам;
 - като взе предвид Споразумението между Международния наказателен съд и Европейския съюз за сътрудничество и взаимопомощ;
 - като взе предвид Решение (ОВППС) 2022/638 на Съвета от 13 април 2022 година за изменение на Решение 2014/486/ОВППС относно консултативна мисия на Европейския съюз за реформа в сектора на гражданската сигурност в Украйна (EUAM Ukraine) ⁽¹⁾, с което се изменя мандатът на EUAM Ukraine за предоставяне на подкрепа на украинските органи и за улесняване на разследването и наказателното преследване на всички международни престъпления, извършени в контекста на руската агресия срещу Украйна;
 - като взе предвид предложението на Комисията за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на събирането, запазването и анализа в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления (COM(2022)0187);
 - като взе предвид докладите на „Хюман райтс уоч“ относно Украйна от 3 април и 21 април 2022 г. и доклада на Амнести Интернешънъл от 6 май 2022 г.;
 - като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че от 24 февруари 2022 г., когато Русия започна нова фаза на незаконната, непровокирана и неоправдана война на агресия срещу Украйна, нейните въоръжени сили и нейни посредници извършват безразборни нападения срещу цивилни лица, включително отвлечения, извънсъдебни екзекуции и изтезания както в новонападнатите, така и в окупираните преди това райони на Украйна;
- Б. като има предвид, че хиляди хора са загубили живота си или са ранени, около 7,7 милиона украински граждани са били вътрешно разселени и близо 6 милиона са избягали в съседни държави; като има предвид, че според комисаря по правата на човека на украинския парламент от 24 февруари 2022 г. насам 400 000 украински цивилни лица, включително над 200 000 деца, са били принудително депортирани от Украйна в Руската федерация; като има предвид, че руските сили и техните посредници многократно са възпрепятствали създаването на хуманитарни коридори и по този начин са блокирали или възпрепятствали евакуацията на цивилното население от обсадените територии;
- В. като има предвид, че извършените от руските войски и техните посредници жестокости достигнаха ново измерение с откриването на 3 април 2022 г., неделя, на трупове на цивилни лица, лежащи по улиците на Буча — град, който в продължение на почти един месец беше недостъпен за украинската армия; като има предвид, че има сведения от редица окупирани преди това украински градове, включително Буча, Ирпен, Хостомел, Иванков и от други места, които понастоящем са освободени от украинските въоръжени сили, за масови гробове на стотици хора, и за тела на цивилни лица, намерени по улиците, включително на жени, деца и възрастни хора, някои от които със завързани на тила ръце; като има предвид, че е много вероятно жестокости, подобни на горепосочените случаи, да се случват редовно в нападените и все още окупирани от Русия и нейните посредници украински градове и села, като действителният размер на военните престъпления вероятно ще бъде много по-голям от документирания досега;
- Г. като има предвид, че в многобройни доклади, към които са приложени снимки и видеоматериали, се документират екзекуции на цивилни лица по време на руската окупация на села и градове, арести на цивилни лица, извършени без надлежна процедура и придружени с малтретиране, равняващо се на изтезание, случаи на изнасилване на цивилни лица, включително деца, от руските въоръжени сили и техните посредници и използването на неуправляема артилерия, касетъчни боеприпаси и противопехотни мини по време на руските нападения в населени райони; като има предвид, че сексуалното насилие се използва от Русия като средство за водене на война за сломяване на украинския боен дух и като форма на изтезание с цел изтръгване на признания чрез изнасилване, насилствено излагане и заплахи за сексуално насилие срещу деца, жени и мъже или техни роднини; като има предвид, че изнасилването като военно престъпление

⁽¹⁾ ОВ L 117, 19.4.2022 г., стр. 38.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

е най-трудно да бъде документирано така, че да може да бъде отнесено до съда и да издържи проверката в рамките на съдебния процес; като има предвид, че жертвите на сексуални военни престъпления могат да бъдат изправени пред множество рискове от дискриминация и стигматизация в допълнение към физическите вреди; като има предвид, че времето е от решаващо значение за събирането на доказателства и свидетелски показания и за предоставянето на медицинска и психологическа помощ на жертвите на сексуално насилие;

- Д. като има предвид, че руските въоръжени сили и техните посредници задържат, отвлечат, атакуват и убиват журналисти, кметове и защитници на правата на човека; като има предвид, че журналистите и работещите в медиите са защитени съгласно международното хуманитарно право от член 79 от Допълнителен протокол I към Женевските конвенции; като има предвид, че по данни на платформата на Съвета на Европа за защита на журналистиката и безопасността на журналистите поне 10 украински и международни медийни работници са били убити, а много други са били ранени;
- Е. като има предвид, че руските въоръжени сили и техните посредници са замесени в грабежи на гражданска собственост, включително храна, облекло, домакински уреди, дърва за огрев и голямо количество зърно, както и в поразяване на граждански инфраструктури, включително такива, които задоволяват нуждите на уязвими социални групи, жилищни сгради, училища, детски градини и болници; като има предвид, че въоръжените сили и посредниците на Руската федерация систематично отнемат предмети на изкуството, артефакти и други предмети с висока културна стойност; като има предвид, че Украйна обвини Русия в кражба на няколко хиляди тона зърно и че ООН потвърди, че има все повече доказателства, че руските войски са разграбвали запаси от украинско зърно и са унищожили съоръжения за съхранение на зърно, което изостря световната продоволствена криза и допринася за евентуален глад в Украйна; като има предвид, че близо 25 милиона тона зърно остават блокирани в Украйна поради разрушаването на логистичната инфраструктура и морската блокада от страна на Русия; като има предвид, че въздействието на войната върху околната среда и здравето също ще бъде опустошително и дългосрочно;
- Ж. като има предвид, че четирите Женевски конвенции и Допълнителен протокол I, по които Украйна и Руската федерация са страни, установяват, че тежките нарушения на международното хуманитарно право, придружени от други тежки нарушения, съставляват военни престъпления; като има предвид, че всеки, който разпорежда или извършва такива действия или ги подпомага и подстрекава, е отговорен за такива престъпления;
- З. като има предвид, че през ноември 2016 г. Русия оттегли своя подпис от Римския статут; като има предвид, че Украйна не е страна по Римския статут, но два пъти е упражнила правомощията си да приеме компетентността на МНС по отношение на предполагаеми престъпления съгласно Римския статут, извършени на нейна територия, съгласно член 12, параграф 3 от Статута;
- И. като има предвид, че на 2 март 2022 г. прокурорът на МНС обяви, че е пристъпил към започване на разследване на положението в Украйна въз основа на сезирания от държавите — страни по конвенцията⁽²⁾;
- Й. като има предвид, че на 3 март 2022 г. Украйна, с подкрепата на 45 участващи държави, се позова на Московския механизъм на ОССЕ за справяне с нарушенията на правата на човека и хуманитарните последици от руското нашествие в Украйна;
- К. като има предвид, че през първите три месеца на войната украинският главен прокурор започна най-малко 9 300 разследвания и идентифицира стотици руски заподозрени за предполагаеми военни престъпления, които включват грабежи, убийства, изтезания и изнасилвания;

⁽²⁾ На 1 март 2022 г. неговата служба е сезирана от Република Литва като държава — страна по конвенцията. На 2 март 2022 г. следната координирана група от държави — страни по конвенцията, представи съвместно сезиране: Република Албания, Австралийският съюз, Република Австрия, Кралство Белгия, Република България, Канада, Република Колумбия, Република Коста Рика, Република Хърватия, Република Кипър, Чешката република, Кралство Дания, Република Естония, Република Финландия, Френската република, Грузия, Федерална република Германия, Република Гърция, Унгария, Исландия, Ирландия, Италианската република, Република Латвия, Княжество Лихтенщайн, Великото херцогство Люксембург, Република Малта, Нова Зеландия, Кралство Норвегия, Кралство Нидерландия, Република Полша, Португалската република, Румъния, Словашката република, Република Словения, Кралство Испания, Кралство Швеция, Конфедерация Швейцария и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- Л. като има предвид, че правителствени и международни съдебни органи подеха редица усилия за търсене на отговорност, включително започването на официално разследване от МНС, както и на наказателни разследвания съгласно принципа на универсална юрисдикция от Франция, Германия, Литва и Швеция;
- М. като има предвид, че на 4 март 2022 г. Съветът на ООН по правата на човека гласува за създаването на международна анкетна комисия за Украйна с мандат да разследва нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право в контекста на руското нашествие в Украйна през 2022 г.; като има предвид, че Съветът за сигурност на ООН е парализиран по отношение на положението в Украйна поради способността на Русия да налага вето върху всяко действие по същество;
- Н. като има предвид, че на 25 март 2022 г. Полша, Литва и Украйна обявиха създаването на съвместен екип за разследване за събиране на доказателства и разследване на военни престъпления и престъпления срещу човечеството с подкрепата на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и с участието на прокуратурата на МНС, както беше обявено на 25 април 2022 г.; като има предвид, че координацията между разследванията на МНС и тези на правителствени органи и други механизми е от съществено значение за бързото правораздаване;
- О. като има предвид, че МНС няма юрисдикция по отношение на престъплението агресия в тази ситуация, тъй като нито Украйна, нито Руската федерация са ратифицирали Римския статут и измененията към него, свързани с престъплението агресия; като има предвид, че този пропуск следва да бъде преодолян чрез създаването на специален международен трибунал, който да бъде упълномощен да разследва и преследва по съдебен ред предполагаемите престъпления на агресия, извършени срещу Украйна от политическите лидери и военните командири на Русия и нейните съюзници;
1. отново осъжда по възможно най-категоричен начин непровокираната, незаконна и неоправдана руска война на агресия и нашествие в Украйна и изисква Русия незабавно да прекрати всички военни действия в Украйна и безусловно да изтегли всички сили и военно оборудване от цялата международно призната територия на Украйна, както беше разпоредено от Международния съд на 16 март 2022 г.;
 2. изразява дълбокото си възмущение от докладваните зверства, включително безразборното обстрелване на големи и малки градове, принудителното депортиране, използването на забранени боеприпаси, нападенията срещу цивилни лица, опитващи се да избягат от зони на конфликт по предварително договорени хуманитарни коридори, екзекуциите на цивилни лица, сексуалното насилие, принудителното разселване и умишленото заграбване и нападение срещу жилищни райони и гражданска инфраструктура, като болници, медицински съоръжения, училища, приюти и линейки, всички които представляват груби нарушения на международното хуманитарно право и могат да представляват военни престъпления от страна на Руската федерация и нейните посредници в Украйна, като всички те са останали без наказателно преследване и не са наказани;
 3. решително осъжда ужасяващото, системно използване на сексуално и основано на пола насилие като оръжие от руските въоръжени сили и техните посредници и, като припомня Резолюция 1820 (2008) на ООН относно сексуалното насилие като средство за водене на война, потвърждава, че изнасилването и други форми на сексуално насилие могат да съставляват военни престъпления, престъпления срещу човечеството или съставомерен елемент на престъплението геноцид и поради това следва да бъдат преследвани в съответствие с разпоредбите на международното право и Римския статут на МНС, и по-специално членове 7 и 8 от него; изразява съжаление относно ограничения напредък по отношение на ефективното наказателно преследване на сексуални и основани на пола престъпления в рамките на МНС; счита, че случаите на жертвите на незаконното нашествие в Украйна биха могли да създадат прецедент в това отношение; призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят интегрирането на принципа на равенство между половете във всички текущи и бъдещи разследвания;
 4. изразява пълната си подкрепа за образуването от прокурора на МНС разследване във връзка с предполагаеми военни престъпления, престъпления срещу човечеството и престъплението геноцид, извършени в Украйна, за работата на анкетната комисия към Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека и за усилията на независими организации на гражданското общество, работещи за събирането и съхраняването на доказателства за военни престъпления; подчертава значението на бързата работа и напредъка, за да се осигурят необходимите доказателства за разследването и наказателното преследване на всички лица, отговорни за разрешаването, извършването и прикриването на военни престъпления и други нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право; подчертава сериозния риск доказателствата, свързани с военни престъпления, да бъдат унищожени и да не могат да бъдат събирани и съхранявани безопасно за целите на

Четвъртък, 19 май 2022 г.

разследването на военни престъпления в Украйна поради продължаващите военни действия; счита, че бързите действия са от решаващо значение за предприемането на всички необходими мерки, за да се гарантира, че лицата, извършили нарушения на правата на човека и военни престъпления в Украйна, са подведени под отговорност;

5. призовава за оказване на подкрепа на прокурора на МНС при разследването и наказателното преследване на лицата, заподозрени в извършването на военни престъпления, престъпления срещу човечеството и евентуално геноцид, чрез предоставяне на политическа подкрепа, предоставяне на всички доказателства, с които разполагат, включително разузнавателни данни, информация и данни от открити източници, сателитни изображения и прихващания на съобщения, и предоставяне на подходящи човешки и финансови ресурси на общия бюджет на МНС, за да се защити напълно неговата независимост и безпристрастност;

6. приветства и напълно подкрепя усилията на украинските прокурори и следователи да изправят пред правосъдието лицата, отговорни за военни престъпления и престъпления срещу човечеството, и призовава държавите — членки на ЕС, международната общност и съответните институции да окажат пълно съдействие на украинските органи в този процес;

7. призовава държавите членки и Комисията да предоставят цялата необходима помощ за укрепване на съдебния капацитет и ресурсите на Украйна за ефективно разследване и съдебно разглеждане на военни престъпления; призовава Комисията и държавите членки да предоставят подкрепа на украинските органи за изпълнението на основните критерии за борба на национално равнище с безнаказаността за тежки международни престъпления, включително военни престъпления и престъпления срещу човечеството;

8. призовава институциите и държавите членки на ЕС да предприемат всички необходими действия в рамките на международните институции и процедури и в рамките на Международния наказателен съд или други подходящи международни трибунали или съдилища, за да подкрепят наказателно преследване на руския и белоруския режим във връзка с извършването на военни престъпления, престъпления срещу човечеството, геноцид и агресия; освен това призовава тези разследвания и последващото им наказателно преследване да се прилагат и по отношение на всички служители на руските въоръжени сили и представители на правителството, участвали във военни престъпления; поради това приветства анкетите и разследванията, започнати от няколко държави членки съгласно принципа на универсална юрисдикция и в подкрепа на работата, извършена от МНС; приветства също така изменен мандат на EUAM Ukraine, който ще ѝ позволи да подкрепя украинските органи в разследването и наказателното преследване на всички международни престъпления, извършени в контекста на руското нашествие в Украйна;

9. призовава руските органи незабавно да прекратят принудителното разселване на украински граждани и да позволят на украинските граждани, принудително разселени на територията на Руската федерация, да се завърнат безопасно в Украйна;

10. призовава държавите членки да събират доказателства и да подкрепят разследването на прокурора на МНС, за да се установи дали военните престъпления и престъпленията срещу човечеството, извършени от руските сили и техните марионетни сили в Украйна, съставляват геноцид;

11. настоява, че е необходимо да се засили координацията на различните механизми, създадени за борба срещу безнаказаността за военни престъпления в Украйна, включително чрез международна среща, насочена към координиране на събирането на доказателства и по този начин към подобряване на ефективността на процесите на търсене на отговорност; призовава институциите на ЕС да подкрепят тези усилия за координация;

12. призовава институциите на ЕС, и по-специално Комисията, да подкрепят незабавно създаването на подходящо правно основание, с подкрепата на установени многостранни форуми като ООН и Съвета на Европа, за да се даде възможност за създаването на специален международен трибунал за наказване на престъплението агресия, извършено срещу Украйна от политическите лидери и военното ръководство на Русия и нейните съюзници; призовава институциите на ЕС, и по-специално Комисията, да предоставят възможно най-скоро всички необходими човешки и бюджетни ресурси и административна, разследваща и логистична подкрепа за създаването на този трибунал;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

13. призовава институциите на ЕС, по-специално Комисията, да търсят политическа подкрепа от единомислещи международни партньори и организации, по-специално Общото събрание на ООН, за създаването на този трибунал;

14. приветства създаването на съвместен екип за разследване от Литва, Полша и Украйна, координиран от Евроюст, в който прокуратурата на МНС ще участва за първи път, като целта е да се улеснят разследванията и наказателните преследвания в участващите държави, както и тези, които биха могли да бъдат поети от МНС; насърчава държавите членки да се присъединят към съвместния екип за разследване;

15. приветства предложението на Комисията от 25 април 2022 г. за разширяване на мандата и оперативните функции на Евроюст по отношение на анализа, съхраняването и обмяна на доказателства в подкрепа на разследванията и наказателното преследване на основни международни престъпления, по-специално геноцид, престъпления срещу човечеството, военни престъпления и свързани с тях престъпления⁽³⁾; призовава Евроюст да използва тези нови правомощия, за да подкрепи компетентните органи на държавите членки с анализ на доказателствата, за да се гарантира последващата допустимост на тези доказателства в националните или международните съдилища или равностойни механизми; подчертава, че удължаването на мандата следва да бъде съчетано с подходящо увеличение на финансирането за Евроюст;

16. подчертава необходимостта ЕС и неговите държави членки да използват пълноценно своите възможности и наличните законни начини за търсене на отговорност от извършителите на военни престъпления; във връзка с това приветства готовността на Европол да подкрепи съвместен екип за разследване и призовава агенцията да си сътрудничи тясно с Евроюст, ако това бъде поискано;

17. припомня, че принципът на универсална юрисдикция има за цел да се избегне безнаказаността на военните престъпници, като се даде възможност на всички държави да изпълнят задължението си за наказателно преследване и наказване на извършителите; счита, че е важно на правоприлагащите и съдебните органи в държавите членки да се предоставят подходящи инструменти, за да им се даде възможност ефективно да събират необходимите доказателства, за да бъдат осъдени военнопредстъпниците; насърчава държавите членки да използват ефективно принципа на универсална юрисдикция за разследването и наказателното преследване на военни престъпления в Украйна и да засилят сътрудничеството помежду си с координираща и насърчаваща роля на Комисията;

18. отново призовава Комисията да представи план за действие на ЕС относно безнаказаността и призовава за специална глава относно Украйна;

19. призовава Комисията да работи в тясно сътрудничество с МНС и Евроюст в рамките на преразгледания му мандат за документирани на изнасилване по време на война, злоупотреба и други форми на сексуално насилие в Украйна, включително чрез събиране на статистически доказателства или данни, предоставени от съответните експерти, както и информация от медицински и фармацевтичен характер, както и чрез търсене и документиране на съобщения за изнасилвания по време на войната в Украйна, които се появяват в онлайн пресата и в социалните медии и които могат да доведат следователите до жертвите на изнасилвания и сексуално насилие; призовава тази работа да бъде допълнена от подобни усилия в бежанските лагери и, когато е възможно, на място в Украйна; призовава ЕС и приемащите и транзитните държави да гарантират достъп до услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве и права, по-специално спешна контрацепция, профилактика след експозиция и аборт, например за лицата, преживели изнасилване;

20. призовава международната общност също така сериозно да разследва и санкционира престъпленията срещу околната среда, по-специално масовото замърсяване на околната среда, включително трансграничните вреди за околната среда, тъй като Русия продължава да насочва действията си срещу промишлени съоръжения и съоръжения за гориво, електроснабдяване, водоснабдяване, канализационни системи и други съоръжения, като предизвиква замърсяване в огромни размери и опустошава влажни зони, гори, национални паркове, защитени зони, включително 30-километровата изключителна зона около Чернобил, както и домове за застрашени и изложени на опасност видове, което води до тежки дългосрочни последици;

21. настоятелно призовава за разследване на предполагаемото разграбване и унищожаване на съоръжения за съхранение на храни от страна на руските сили и техните марионетни сили, както и за съдържателна оценка на тяхното глобално въздействие, по-специално върху развиващите се страни вносителки на храни;

⁽³⁾ Предложение на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на събирането, запазването и анализа в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления (COM(2022)0187).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

22. подчертава важността на широкомащабни информационни системи на ЕС, които да гарантират, че военнопръстъпници няма да могат да се укриват и да влизат незабелязани на територията на ЕС; изразява убеждение, че провежданата в момента реформа на правната уредба на ЕС относно обмена на информация между правоприлагащите органи ще ускори събирането на информация, отнасяща се до военните престъпници, съхранявана в полицейските бази данни на различните държави членки;
23. изразява съжаление, че Уставът на Интерпол не предвижда възможност за суспендиране на членството, и призовава Интерпол най-малкото да спре достъпа на руското национално централно бюро до базите данни на Интерпол;
24. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят дейности, улесняващи обучението и осведомеността на защитниците на правата на човека, както и на съдиите и прокурорите, относно цифровите доказателства и цифровата регистрация на нарушенията на правата на човека, за да се повиши яснотата относно критериите за допустимост в националните и международните съдилища;
25. приветства приемането от Върховната рада на проектозакон № #7304, чрез който се разрешава на МНС да работи в Украйна, и призовава украинските органи да подкрепят усилията за търсене на отговорност за тежки международни престъпления, като спешно ратифицират Римския статут на МНС и официално станат членове на МНС; призовава украинските органи да приведат националното законодателство и процедури на Украйна в съответствие с международното право, като по този начин укрепят националните правни механизми за противодействие на безнаказаността за престъпления, да хармонизират националното законодателство, по-специално Наказателния кодекс, с международното наказателно право и международното хуманитарно право, и да приемат ясна и практическа рамка за сътрудничество с МНС и други органи, разследващи престъпления, извършени в Украйна; припомня необходимостта всички страни в конфликта да спазват стриктно международното хуманитарно право;
26. призовава Комисията, държавите членки и международната общност да предоставят повече финансови ресурси и техническа помощ за събирането и съхраняването на огромното количество доказателства за нарушения на международното хуманитарно право, военни престъпления и престъпления срещу човечеството в Украйна; във връзка с това призовава ЕС да подкрепи този процес чрез увеличаване на средствата от Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа;
27. приветства пакетите от санкции срещу Русия и подчертава, че тяхното пълно и ефективно прилагане в целия ЕС и от международните съюзници на ЕС сега трябва да бъде приоритет; призовава за бързо приемане на шестия пакет от санкции; призовава Комисията спешно да въведе правен инструмент, който да позволява конфискацията на замразени руски активи и средства, така че те да могат да бъдат използвани за изплащането на обезщетения и за възстановяването на Украйна;
28. изразява дълбоката си признателност и уважение към работата и всеотдайността на украинското гражданско общество, включително неговата работа по документиране на продължаващите нарушения в Украйна и застъпничеството му в подкрепа на борбата срещу безнаказаността в Украйна; отбелязва, че на територията на Украйна има много неправителствени организации, които полагат усилия за документиране на военни престъпления, включително масови изнасилвания по време на война, и че техните усилия трябва да бъдат подкрепени и консолидирани; призовава всички международни и национални участници в областта на търсенето на отговорност да работят в тясно сътрудничество с гражданското общество за подпомагане на съдебните процеси, включително чрез подобряване на достъпа до информация и достигане до жертвите и засегнатите общности, гарантиране на публичност, прозрачност на процеса и ангажираност на гражданското общество в отговор на жестокостите, извършени от Руската федерация;
29. настоятелно призовава държавите членки, включително чрез участието им в Петия комитет на Общото събрание на ООН, както и ООН, да гарантират, че анкетната комисия на Съвета на ООН по правата на човека разполага с достатъчно финансови ресурси, за да изпълнява по независим начин всички аспекти на своя мандат;
30. изразява дълбоко съжаление във връзка с решението за закриване на специалната мисия на ОССЕ за наблюдение в Украйна след липсата на консенсус по време на Постоянния съвет на ОССЕ от 31 март 2022 г. относно удължаването на мандата на мисията и настоятелно призовава държавите членки да проучат всички възможности за възстановяване на нейния мандат;
31. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Организацията на обединените нации, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на президента, правителството и парламента на Украйна, както и на президента, правителството и парламента на Руската федерация и на главния прокурор на МНС.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0219

Социални и икономически последици за ЕС от руската война в Украйна — засилване на капацитета на ЕС за действие**Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно социалните и икономическите последици за ЕС от войната на Русия в Украйна — укрепване на капацитета на ЕС за действие (2022/2653(RSP))**

(2022/C 479/08)

Европейският парламент,

- като взе предвид резолюцията си от 7 април 2022 г. относно заключенията от заседанието на Европейския съвет от 24–25 март 2022 г., включително последните събития в контекста на войната срещу Украйна и санкциите на ЕС срещу Русия и тяхното прилагане ⁽¹⁾,
 - като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 25 март 2022 г.,
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 8 март 2022 г., озаглавено „REPowerEU: Съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“ (COM(2022)0108),
 - като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 27 май 2020 г., озаглавен „Identifying Europe’s recovery needs“ (Определяне на потребностите на Европа от възстановяване) (SWD(2020)0098),
 - като взе предвид доклада за регионалните икономически перспективи на Международния валутен фонд (МВФ) от 22 април 2022 г., озаглавен „Европа: Войната забавя възстановяването на Европа“,
 - като взе предвид своята резолюция от 24 март 2022 г. относно необходимостта от спешен план за действие на ЕС за гарантиране на продоволствената сигурност във и извън ЕС с оглед на руското нашествие в Украйна ⁽²⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 5 май 2022 г. относно въздействието на войната срещу Украйна върху жените ⁽³⁾,
 - като взе предвид Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ⁽⁴⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно прегледа на макроикономическата законодателна уредба с цел подобряване на въздействието върху реалната икономика на Европа и постигане на повече прозрачност при вземането на решения и демократичната отчетност ⁽⁵⁾,
 - като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че от 24 февруари 2022 г. насам Русия води незаконна, непровокирана и неоправдана агресивна война срещу Украйна;

⁽¹⁾ Приети текстове, P9_TA(2022)0121.

⁽²⁾ Приети текстове, P9_TA(2022)0099.

⁽³⁾ Приети текстове, P9_TA(2022)0206.

⁽⁴⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

⁽⁵⁾ ОВ C 99, 1.3.2022 г., стр. 191.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- Б. като има предвид, че руското нашествие в Украйна представлява значителна хуманитарна криза, засягаща милиони хора, която неизбежно ще доведе до сериозни икономически сътресения за ЕС с неопределена продължителност и мащаб;
- В. като има предвид, че най-важните последици от войната в Украйна са загубените животи и хуманитарната криза, свързана с огромния брой обсадени и разселени хора; като има предвид, че до 5 май 2022 г. по данни на Върховния комисар на ООН за бежанците над 5,7 милиона души са избягали от Украйна, като над 85 % от тях понастоящем са приети в държава от ЕС; като има предвид, че бремето, свързано с хуманитарната криза, се поема до голяма степен от държавите членки, граничещи с Украйна;
- Г. като има предвид, че въздействията върху околната среда, причинени от конфликта в резултат на бомбардировки, изтичане на нефт/газ и инциденти в химически заводи и ядрени електроцентрали, предизвикват сериозна загриженост сред населението както в Украйна, така и в ЕС; като има предвид, че ЕС трябва да съдейства за защита от щети на околната среда, причинени от войната, и за отстраняването им, както и за санкциониране на екологичните престъпления, тъй като те неминуемо ще имат дълготрайни последици;
- Д. като има предвид, че Русия взе едностранно решение да прекъсне доставките на газ за България и Полша; като има предвид, че все повече държави — членки на ЕС, вече изразиха подкрепата си за прилагането на пълно енергийно ембарго спрямо Русия, за да се избегне това изнудване;
- Е. като има предвид, че санкциите оказват сериозно въздействие върху руската икономика (според МВФ — свиване на БВП с 8,5 % и инфлация от 21,3 % през 2022 г.); като има предвид, че европейските покупки на изкопаеми горива от Русия, за които Русия получава до 800 милиона евро на ден, продължават да осигуряват на режима средства, които спомагат за финансирането на войната; като има предвид, че Комисията представи амбициозен план за забрана на вноса на руски нефт за срок от шест месеца и на рафинирани продукти до края на годината;
- Ж. като има предвид, че икономическият контекст, съчетан с последиците от необходимите санкции, ще има сериозно въздействие върху социалното и икономическото положение, наред с другото, върху пазарите на труда и условията на живот в ЕС; като има предвид, че съществува риск предизвиканата от войната криза да засегне отрицателно растежа и заетостта, включително поради последиците за финансовите пазари, недостига на енергия и допълнителния натиск върху цените на енергията, постоянните затруднения във веригата на доставки и спада на доверие;
- З. като има предвид, че инфлацията на потребителските цени в ЕС достигна равнища, невиджани от 70-те години на миналия век насам в много държави, като през април 2022 г. възлиза на 7,5 % — най-високото равнище след въвеждането на единната валута — скок, дължащ се главно на покачването на цените на енергията от изкопаеми горива; като има предвид, че това доведе до повишаване на цените на селскостопанските продукти; като има предвид, че според последната прогноза на ЕЦБ за еврозоната инфлацията (ХИПЦ) се очаква да спадне от средно 5,1 % през 2022 г. до 2,1 % през 2023 г. и до 1,9 % през 2024 г.;
- И. като има предвид, че нарастващата инфлация и по-специално бързото нарастване на цените на храните и енергията в ЕС засягат най-уязвимите групи от населението, като допълнително увеличават неравенството и утежняват бедността и енергийната бедност; като има предвид, че не се предвижда заплатите да се увеличават толкова бързо, колкото нараства инфлацията, и поради това работниците губят покупателна способност, а през следващите няколко месеца условията им на живот може да се влошат; като има предвид, че това ще окаже също така по-голям натиск върху капацитета на социалната политика, както и върху автоматични стабилизатори като националните схеми за безработица; като има предвид, че Европейският инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE), приет от Комисията, беше успешен;
- Й. като има предвид, че съгласно Световните икономически перспективи на Международния валутен фонд (МВФ) от април 2022 г. се предвижда световният растеж да се забави с приблизително 6,1 % през 2021 г. до 3,6 % през 2022 г. и 2023 г., което е с 0,8 и 0,2 процентни пункта по-ниско за 2022 г. и 2023 г., отколкото се предвиждаше през януари; като има предвид, че се очаква растежът в еврозоната да намалее от предвидените 5,3 % през 2021 г. до 2,8 % през 2022 г. и 2,3 % през 2023 г.;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- К. като има предвид, че според предложението на Комисията за съвместен доклад за заетостта за 2022 г. широкото използване на мерки за запазване на работните места по време на пандемията е допринесло за сравнително ограниченото увеличение на безработицата през 2021 г. — едва 0,4 % през 2021 г. в сравнение с увеличение от 6 % през 2020 г. ⁽⁶⁾;
- Л. като има предвид, че малките и средните предприятия (МСП) срещат повече трудности при получаването на финансиране, отколкото големите предприятия; като има предвид, че административните процедури затрудняват особено много достъпа на МСП до публични средства; като има предвид, че всички условия за достъп на МСП до финансова подкрепа следва да отчитат необходимото опростяване на процедурите;
- М. като има предвид, че Европа е изправена пред нововъзникващи предизвикателства като увеличаване на неравенствата между поколенията, намалени социални, здравни, икономически и екологични възможности и ресурси, териториални различия и неравен достъп до основни социални и здравни услуги, работни места, бизнес възможности и социална инфраструктура; като има предвид, че през 2020 г. в ЕС 96,5 милиона души бяха изложени на риск от бедност или социално изключване, което се равнява на 21,9 % от населението на ЕС; като има предвид, че през последното десетилетие бедността и социалното изключване са намалели; като има предвид, че е необходимо те да продължават да намаляват; като има предвид, че намаляването на неравенствата е споделена отговорност на ЕС и на държавите членки; като има предвид, че следва да се справим с основните причини за дългосрочните икономически и социални неравновесия;
- Н. като има предвид, че около 34 милиона европейци са съобщили за невъзможност да поддържат домовете си достатъчно топли, а в проучване, проведено в целия ЕС през 2019 г., 6,9 % от населението на Съюза са заявили, че не могат да си позволят да отопляват дома си достатъчно.
- О. като има предвид, че стабилните системи за социална закрила са от съществено значение за социалната устойчивост по време на криза; като има предвид, че основната социална последица в Европа е увеличаването на разходите за живот и финансовата достъпност на стоките и услугите, което излага на риск правата на човека, като достъп до храна, жилищно настаняване, облекло и образование, благоприятни условия на труд и защита срещу безработица, както и достъп до медицински грижи;
- П. като има предвид, че планът за действие на Европейския стълб на социалните права постави на ЕС цел да намали броя на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, с най-малко 15 милиона и прие серия от предложения, за да постигне тази цел до 2030 г.; като има предвид, че в настоящия контекст постигането на целта става по-трудно предвид прогнозираното увеличение на бедността и на безработицата през следващите месеци; като има предвид, че системите за социална закрила са подложени на силен натиск да смекчат социалните последици от кризата, да окажат подкрепа на бежанците и да осигурят на всички достойни условия на живот, както и достъп до качествени основни услуги като здравеопазване, образование и жилищно настаняване;
- Р. като има предвид, че според изчисленията на Международната агенция по енергетика през 2022 г. свръхпечалбите възлизат на 200 милиарда евро ⁽⁷⁾; като има предвид, че Агенцията също така заяви, че временни фискални мерки по отношение на неочакваните печалби биха могли да бъдат предоставени за публични приходи с цел частично компенсиране на по-високите сметки за енергия; като има предвид, че през март 2022 г. Комисията предложи насоки относно въвеждането на временни данъчни мерки по отношение на неочакваните печалби ⁽⁸⁾;
- С. като има предвид, че войната на Русия в Украйна показва решимостта, единството и силата на ЕС за защита на демократичните ценности; като има предвид, че тя също така показва необходимостта от икономически, социални и институционални реформи на ЕС с цел справяне с глобалните последици от военната агресия на Русия; като има предвид, че е абсолютно необходимо да се запазят впечатляващите досега единство и солидарност на Съюза за използването на всички налични невоенни инструменти за прекратяване на руската агресия срещу Украйна и чрез колективни средства да се преодолеят непосредствените последици в рамките на ЕС, както и чрез поддържане на текущата законодателна програма с цел подобряване на социалната, икономическата и екологичната устойчивост на Съюза — въпреки желанието на Путин да ни разедини и да провали тези усилия;

⁽⁶⁾ Предложение на Комисията от 24 ноември 2021 г. за съвместен доклад за заетостта за 2022 г. (COM(2021)0743).

⁽⁷⁾ <https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-reduce-the-european-unions-reliance-on-russian-natural-gas>

⁽⁸⁾ Съобщение на Комисията от 8 март 2022 г., озаглавено „REPowerEU: Съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“ (COM(2022)0108).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

- Т. като има предвид, че е необходимо да се гарантира функционирането на социалната пазарна икономика и единния пазар, включително по време на криза, за да се реализира пълният им потенциал в полза на европейските потребители и да се допринесе за повишаване на производителността, конкурентоспособността на европейските предприятия и за създаването на качествени работни места;
- У. като има предвид, че Комисията представи конкретни мерки, за да може REPowerEU да стане реалност;
- Ф. като има предвид, че ЕС трябва да се превърне в реална сила на световната сцена с капацитет да действа и да взема решения самостоятелно, по-специално по отношение на избраната, енергетиката, селското стопанство, аквакултурите и промишлеността;
- Х. като има предвид, че достъпът до сексуално и репродуктивно здраве и права също става все по-труден за бежанците, пристигащи в ЕС; като има предвид, че ЕС се ангажира да утвърждава, защитава и реализира правото на всеки човек и на всяко момиче и жена да имат пълен контрол и да вземат свободно и отговорно решения относно въпросите, свързани с тяхната сексуалност и сексуални и репродуктивни права, без дискриминация, принуда и насилие, основано на пола;

Общи съображения

1. застава солидарно до украинския народ и признава, че активната война на самата граница на ЕС има тежки социални и икономически последици за Европа; осъзнава напълно, че демокрацията и свободата не могат да бъдат изразени с никаква парична стойност или обществено удобство; отново осъжда най-категорично противозаконната, непровокирана и неоправдана военна агресия срещу Украйна и нашествието в страната, извършвани от Руската федерация, както и участието на Беларус в тях;
2. подчертава, че руската военна агресия срещу Украйна и обосноващите санкции на ЕС срещу Русия и Беларус засягат икономическото възстановяване на ЕС след пандемията и застрашават сериозно неговата стратегия за възстановяване и устойчивост, както и целостта на единния пазар;
3. подчертава, че настоящата война срещу Украйна изостри и без това тежката криза с цените на енергията в цяла Европа, която оказва пряко отрицателно въздействие върху покупателната способност на всички граждани на ЕС и върху МСП; припомня, че настоящите високи цени на газа и електроенергията засягат повечето държави членки, макар и в различна степен и по различно време, и че настоящият скок на цените изисква бърза намеса с цел да се идентифицират, избегнат и предотвратят социално-икономическите последици чрез координирани ответни мерки на икономическата и социалната политика;
4. подчертава значението на осигуряването на енергиен суверенитет и независимост от руските доставки, както и на по-голяма стратегическа автономност и енергийна сигурност чрез модернизирани и осигуряване на съществени инвестиции в енергийната инфраструктура на ЕС, включително в междусистемните връзки и трансграничната инфраструктура, производството на енергия от възобновяеми източници и енергийната ефективност;
5. изразява убедеността си в необходимостта от по-нататъшно укрепване на капацитета за солидарност на Съюза по време на криза; призовава Комисията и Съвета да бъдат в готовност, в случай че неблагоприятните последици от кризата не могат да бъдат преодолени в достатъчна степен чрез съществуващите програми, и да реагират решително, единно, бързо и солидарно със засегнатите от тази нова тежка криза, за да помогнат на домакинствата и предприятията, и по-специално на МСП; подчертава, че решителният, координиран и основан на солидарност европейски отговор е от съществено значение за ограничаване на разпространението на кризата посредством идентифициране, предотвратяване и смекчаване на причинените от нея икономически и социални последици и следователно поддържане на подкрепата на европейските граждани по отношение на предприятията срещу Русия действия и по отношение на други действия, необходими за подкрепа на украинците в тяхната отбрана; призовава институциите на ЕС да предоставят на Украйна статут на страна кандидатка за членство в ЕС в съответствие с член 49 от Договора за Европейския съюз и въз основа на заслуги;
6. подчертава пълната си подкрепа за Украйна и украинския народ; подчертава значението на одобряването от Европейския съвет на петте пакета от санкции срещу Русия и призовава за тяхното бързо и ефективно прилагане; призовава държавите членки спешно да приемат шестия пакет от санкции, включващ забрана за внос на руски петрол, както беше предложено от Комисията; отново призовава за незабавно и пълно ембарго върху вноса от Русия на нефт, въглища, ядрено гориво и газ, както и да се изоставят напълно проектите „Северен поток 1“ и „Северен поток 2“; призовава за спешно приемане на мерки за овладяване на шетите от санкциите, за да се гарантира, че работниците и домакинствата няма да понесат тежестта на тези политически решения;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

7. подкрепя глобалните усилия за оказване на помощ на Украйна, по-специално чрез Г-7, и призовава за облекчаване на дълга на Украйна; изисква от Комисията и държавите членки да ръководят работата по създаването на доверителен фонд за солидарност с Украйна и стратегията за възстановяване на Украйна след войната; припомня дългогодишната си позиция, че Парламентът трябва да участва пълноценно в създаването и надзора на доверителните фондове на ЕС и в процеса на вземане на оперативни решения, свързани с тях;
8. призовава Съвета да разшири списъка на лицата, пряко засегнати от санкциите на ЕС, включително руските олигарси, като вземе предвид списъка с 6 000 лица, представен от фондацията на Навални; призовава за разширяване на обхвата на санкциите, наложени от ЕС на свързаните с Русия медийни структури, извършващи дейност в ЕС, и по-специално на свързаната с ГРУ „информационна агенция“ InfoRos;
9. отбелязва, че бивши политици като Еско Ахо, Франсоа Фийон и Волфганг Шюсел наскоро са се оттеглили от постовете си в руски фирми, и настоятелно изисква и други, като Карин Кнайсл и Герхард Шрьодел, да направят същото; освен това призовава Съвета да разшири списъка на лицата, които са обект на санкции от страна на ЕС, като включи в него европейските членове на управителните съвети на големи руски компании и политиците, които продължават да получават руски пари;

Справяне с икономическата и социалната криза по координиран начин

10. изразява убеденост, че ефикасен отговор в краткосрочен план е да се допринесе за намаляване на високите цени на енергията за домакинствата и предприятията и да се запазят покупателната способност, качествената заетост и обществените услуги, като същевременно се продължи прилагането на Европейския зелен пакт и на справедливия, цифров и екологичен преход, както и да се укрепи планът за действие на Европейския стълб на социалните права; призовава за укрепване на вътрешния енергиен пазар, за да се премахнат зависимостите на ЕС, без да се създават нови;
11. отново подчертава значението на диверсификацията на енергийните ресурси, технологии и маршрути за доставка, като се избягва изпадането в зависимост от един доставчик, в допълнение към изготвянето на широкомащабен план за публични и частни инвестиции в областта на енергийната ефективност, енергията от възобновяеми източници и устойчивите дългосрочни публични инвестиции за справяне с изменението на климата и с проблема с енергийните доставки; ето защо призовава Комисията да засили координацията на планирането и финансирането за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници, по-специално зелен водород; призовава за бързо прекратяване на използването на субсидиите за изкопаеми горива;
12. отново посочва оценката на Комисията относно необходимостта от допълнителни ежегодни публични инвестиции в размер на трицифрени милиарди ⁽⁹⁾, за да се отговори на предизвикателствата и възможностите в областта на цифровата трансформация, екологичния и справедлив преход и икономическото и социалното възстановяване; поради това подчертава, че увеличеното равнище на инвестиции трябва да се стабилизира и да се засили възходящото сближаване в ЕС за дълги години напред;
13. призовава Комисията и държавите членки да обвържат публичните инвестиции и финансовата подкрепа, включително публичната финансова подкрепа за предприятията, предоставяна в рамките на гъвкавостта на правилата за държавна помощ, със съответните изисквания, свързани с целите на публичната политика, по-специално социални, екологични и финансови изисквания, които следва да бъдат изпълнени от бенефициерите, докато получават публична подкрепа, като същевременно се гарантира лоялна и открита конкуренция, еднакви условия на конкуренция между нашите дружества и зачитане на основните принципи, на които се основава нашият единен пазар;
14. признава, че смекчаването на въздействието на увеличението на цените на енергията върху уязвимите домакинства ще бъде от решаващо значение за ограничаване на равнищата на бедност; призовава държавите членки да бъдат ефективни и целенасочени в увеличаването на социалните разходи, включително в подпомагането на доходите, за смекчаване на въздействието на повишаването на цените на енергията, особено за домакинствата с ниски доходи, и за финансиране на публични политики за повишаване на енергийната ефективност и увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници; подчертава, че за да се запази покупателната способност на домакинствата, при нарастването на заплатите трябва да се отчитат дългосрочната инфлация и ръстът на производителността;

⁽⁹⁾ Работен документ на службите на Комисията от 27 май 2020 г., относно определяне на потребностите на Европа от възстановяване (SWD(2020)0098), стр. 16.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

15. присъединява се към призива на Съвета към Комисията да представи предложения за ефективно справяне с проблема с прекомерните цени на електроенергията, като същевременно се запази целостта на единния пазар; припомня настоящите краткосрочни варианти, представени от Комисията (пряка подкрепа за потребителите чрез ваучери, данъчни облекчения или чрез „модел на доставчик на агрегирани услуги/един-единствен купувач“, държавна помощ, данъчно облагане, пределни цени и регулаторни мерки, като например договори за разлики), за да се намали въздействието на изключително високите цени върху гражданите и предприятията, като същевременно се овладее верижният ефект на пазарите на електроенергия; изразява загриженост относно потенциалните пазарни злоупотреби; призовава Комисията да направи оценка на въздействието на цените на природния газ върху функционирането на пазара на електроенергия, по-специално върху определящата роля на цената на газа в крайната цена;

16. изразява дълбока загриженост относно последиците от войната на Русия срещу Украйна за продоволствената сигурност на ЕС; подчертава неотложната необходимост от засилване на подхода на ЕС към продоволствената сигурност и когато е необходимо, от увеличаване на устойчивия производствен капацитет, за да се намали цялостната зависимост на продоволствената система на ЕС и да се изгради по-голяма устойчивост във веригата за доставка на храни; изтъква сериозните последици за хранително-вкусовия сектор поради сериозното увеличение на производствените разходи, както е посочено в резолюцията на Парламента от 24 март 2022 г. относно необходимостта от спешен план за действие на ЕС за гарантиране на продоволствената сигурност във и извън ЕС с оглед на руското нашествие в Украйна; предупреждава, че ограниченията върху износа, обявени от много държави, могат да доведат до повишаване на цените, да дестабилизира пазарите, да допринесат за глада и да подхранват спекулативни практики;

Интеграция на временно разселените лица от Украйна

17. подчертава, че войната в Украйна и последвалото увеличение на разходите за живот и рискът от безработица биха могли допълнително да влошат положението на семействата, бежанците, жените, децата, които са изложени на риск от бедност и социално изключване, или на тези, които са нуждаят от достъп до качествени грижи, ако не бъдат приложени подходящи допълнителни мерки за защита; призовава Комисията и държавите членки да съсредоточат усилията си върху прилагането на Европейската гаранция за децата, като осигурят достъп до безплатни качествени услуги за деца, бягащи от Украйна, при равни условия с тези на връстниците им от ЕС в приемащите страни, и спешно да увеличат финансирането на Европейската гаранция за децата с подходящ бюджет;

18. счита, че пълният достъп на всички до здравно обслужване трябва да бъде гарантиран във всички държави членки, особено за жените и момичетата, които са били жертви на военни престъпления и са бежанци в ЕС; призовава държавите членки да помагат на временно разселените украински жени, за да се гарантира всеобщ достъп до качествено сексуално и репродуктивно здравеопазване без дискриминация, принуда и злоупотреба, да се обърне внимание на въпроса за правните средства за защита и да се предотвратят нарушенията на правата на човека, които ги засягат; приветства съобщението на Комисията за предоставянето на 1,5 милиона евро за специален проект в подкрепа на Фонда на ООН за населението за подпомагане на жените и момичетата в Украйна чрез предоставяне на услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве;

19. призовава Комисията и държавите членки да обърнат специално внимание на положението на непридружените малолетни и непълнолетни лица, на отделните от семействата си деца и на децата от институционални заведения в Украйна, за да се гарантира, че техните непосредствени нужди са удовлетворени, че те са идентифицирани и се проследяват по подходящ начин и че данните им се споделят между държавите членки с цел събирането им със семействата им или по-късната им реинтеграция в украинското общество, като същевременно се гарантира тяхната защита от злоупотреби и трафик, особено шо се отнася до младите жени и момичетата;

20. подчертава, че кризата с COVID-19 показва изключително важния принос на работниците мигранти в подкрепа на европейските икономики; предупреждава обаче, че много често работниците мигранти се сблъскват с лоши условия на труд и живот, липса на социална закрила, лишаване от правото на свобода на сдружаване и от трудови права, дискриминация и ксенофобия, и изразява загриженост относно докладваните случаи на трудова експлоатация на хора, идващи от Украйна; призовава Комисията и държавите членки да разгледат тези случаи и да гарантират, че трудовите права на украинските работници са защитени и че тяхната интеграция се извършва при пълно зачитане на закона, равенството и правото на недискриминация; счита, че синдикатите и организациите на гражданското общество в целия ЕС трябва да бъдат подкрепяни, включително при извършване на действия за защита на основните трудови и социални права на бежанците, за организиране и обединяване в профсъюзи на работниците бежанци и за тяхното овластяване;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

21. призовава Комисията също така да предостави финансова помощ на държавите членки, които спазват принципите на правотата държава, за приемането на бежанците и за социалната им интеграция и интеграцията им на пазара на труда, включително за услуги за полагане на грижи, жилищно настаняване, храна, материална помощ, програми за обучение и публични служби по заетостта; подчертава необходимостта от предлагане на специализирана защита и грижи на хората с увреждания, идващи от Украйна; призовава държавите членки да подкрепят националните органи, центровете за прием, образование и заетост, НПО и благотворителните организации при използването на инструмента на ЕС за профилиране на уменията на гражданите на трети държави;

22. посочва, че системите за психично здраве в Европа следва да бъдат по-добре финансирани и че достъпът до грижи може да е труден за населението като цяло и следва да бъде подобрен; подчертава, че той е още по-труден за бежанците и другите мигранти; счита, че значителното увеличаване на финансирането за клинични услуги в областта на психичното здраве би било от решаващо значение в подкрепа на бежанците за справяне с травмите, както и увеличаването на финансирането за неклинични подходи в партньорство с училищата, общностните организации и други;

Нов пакет за устойчивост за Европа

Пакет за социална устойчивост за хората

23. подчертава, че се очаква икономическото и социалното положение в ЕС да продължи да се влошава през следващите месеци поради комбинация от още по-високи цени на енергията и следователно по-високи разходи за отопление и по-високата инфлация за други стоки и услуги; отново заявява, че рисковете за здравето следва да продължат да бъдат наблюдавани; счита за важно ЕС да действа изпреварващо и да въведе политическа рамка и конкретни инициативи за държавите членки, които следва да бъдат насочени към подпомагане на най-уязвимите слоеве от населението им до лятото на 2022 г.; подкрепя призива на Съвета към държавите членки и Комисията с оглед на следващия зимен сезон спешно да създадат необходимите механизми за солидарност и компенсация и да работят заедно по общи мерки;

24. призовава за временен европейски пакет за социална устойчивост, който да координира набор от мерки и средства за укрепване на системите за социално подпомагане и социална закрила в ЕС, включително продължаването и рефинансирането на SURE, докато социално-икономическите последици от войната продължават да оказват отрицателно въздействие върху пазара на труда, и социален спасителен механизъм с увеличена публична подкрепа за съществуващите инструменти, насочени към най-бедните в нашето общество; освен това призовава за бързото приемане на Социалния фонд за климата; призовава за засилване на инвестициите в социални мерки в областта на климата; призовава държавите членки да обмислят временно спиране на националните схеми за индексация на наемите, когато е приложимо;

25. призовава Комисията да организира продължение на Социалната среща на високо равнище в Порто с участието на институциите на ЕС и социалните партньори, за да се обсъдят предизвикателствата на извънредната ситуация, пред която сме изправени с нарастващата инфлация и социалните последици от нея, по-специално по отношение на условията на живот, справедливото преразпределение на богатството между различните групи в обществото и достойните заплати, и да работи за актуализиране на плана за действие на Европейския съюз на социалните права, за да се гарантира изпълнението на поставените цели чрез евентуално приемане на допълнителни предложения, когато е необходимо, и/или финансови средства;

26. подчертава, че Комисията ще представи препоръка на Съвета относно рамка за схемите за минимален доход, с цел да се гарантира правото на достоен живот, изкореняване на бедността и решаване на въпросите, свързани с адекватността и обхвата, включително клауза за запазване на равнището на защита, тъй като това е спешно необходимо; припомня, че Комисията препоръчва схеми за минимален доход в своите специфични за всяка държава препоръки и посочва, че не всички държави членки са поставили своите схеми над прага на бедността; освен това призовава за приемането на схеми за помощи за придобиване на квалификация, които да се предоставят на нуждаещите се лица, които желаят да се запишат за професионално обучение или да получат висше образование, за да се покрият разходите им за образование и основните им потребности;

27. припомня, че младите хора са особено засегнати от кризата с COVID-19 по отношение на заетостта, образованието, обучението и психическото благосъстояние; изразява загриженост, че икономическите последици от настоящата криза, произтичаща от руската агресия в Украйна, ще оставят много повече млади хора в Европа без работа, което ще има дълготрайни социално-икономически последици;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

28. припомня, че правото на адекватно жизнено равнище, включително на жилищно настаняване, е включено във Всеобщата декларация за правата на човека; предупреждава, че жилищният пазар в Европа ще бъде подложен на още по-голям натиск и поради това призовава Комисията и държавите членки да работят за осигуряване на достъп до достойни жилища на достъпни цени за всички чрез националните планове за жилищно настаняване на достъпни цени, включени в националните програми за реформи; приветства в този контекст Европейската платформа за борба с бездомничеството;

29. предупреждава за въздействието на продължаващата война върху световните вериги за доставка на храни и цените на храните, както и за последиците за покупателната способност; подчертава, в контекста на увеличаващите се цени на храните, увеличената минимална сума за мерки за социално приобщаване в новия Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+), както и трите процента над нея за мерки по линия на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и насърчава държавите членки да предоставят повече от минималните суми съгласно ЕСФ+;

Пакет за икономическа устойчивост за предприятията

30. повтаря призива си за съгласувани действия на ЕС за справяне с икономическите и социалните последици от войната на Русия срещу Украйна и от наложените санкции; предлага изготвянето на пакет за икономическо подпомагане за предприятията, с икономически, бюджетни и законодателни елементи, за МСП и за публичните инвестиции, без това да излага на риск целите на ЕС в областта на климата за 2030 г. и 2050 г.; счита, че подобен пакет следва най-малкото да предвижда:

- a) анализ от Комисията, определящ секторите, които са най-силно засегнати от кумулативния ефект на по-високите цени на енергията и суровините и последиците от войната в съответствие с целите на ЕС за по-добро регулиране;
- b) увеличаване на помощта за предприятията в тези сектори чрез осигуряване на гъвкаво прилагане на правилата за държавна помощ, като същевременно се гарантира лоялна конкуренция при спазване на съответните задължителни изисквания за устойчивост, интегрирани в бизнес моделите на предприятията, като забрани за колективни уволнения, повишена енергийна ефективност, допълнително използване на енергия от възобновяеми източници и цели за намаляване на използваните за първи път материали;
- v) приемането на стратегия за диверсификация с цел гарантиране на надеждни доставки на стоки и суровини от изключителна важност, като редкоземни метали, както и осигуряване на устойчиви вериги на доставки в съответствие с Парижкото споразумение;
- г) гарантиране на енергийна независимост от руските доставки и по-голяма стратегическа автономност чрез модернизиране и осигуряване на съществени инвестиции в енергийната инфраструктура на ЕС, включително в междусистемните връзки и трансграничната инфраструктура, производството на енергия от възобновяеми източници и енергийната ефективност;
- д) увеличаване на равнището на гаранцията на ЕС по програмата InvestEU за стимулиране на инвестициите в подкрепа на европейските МСП, включително за целите на капиталовата подкрепа, и създаване на специален компонент за предприятията, засегнати от последиците от войната, и за проекти, свързани с енергийната независимост, в подкрепа на целите в областта на енергетиката и климата в тази програма, финансирани с нови средства;

31. подчертава неотдашните заключения на Съвета, в които държавите членки и Комисията се приканват да продължат да използват по най-добрия начин набора от мерки за държавната помощ, включително новата временна рамка за държавната помощ при кризи; подчертава в тази връзка отсъствието на каквито и да било условия за устойчивост и социални условия в рамката за държавната помощ, представена от Комисията; настоява институциите на ЕС и държавите членки да гарантират, че публичната финансова подкрепа, предоставяна на дружествата с цел борба с икономическите последици от пандемията и войната, е обвързана с условието финансирането да се използва в полза на работниците и служителите, както и с условието дружествата получатели да се въздържат от изплащане на премии на своето ръководство, от отклонение от данъчно облагане, изплащане на дивиденди или предлагане на схеми за обратно изкупуване на акции, докато получават такава подкрепа;

32. приветства предстоящото приемане от Комисията на инструмента за спешна помощ в областта на единния пазар; настоятелно призовава Комисията да включи в контекста на тази законодателна рамка разпоредби, предвиждащи стрес тестове на устойчивостта на предприятията, сходни на стрес тестовете за финансовите институции, които да очертаят, оценят и предоставят възможности за реакции на рискове, свързани с техните вериги на доставки, включително вторични ефекти, както и на социални, екологични и политически рискове;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

33. припомня значението на добре функциониращия единен пазар като гръбнак на икономиката на ЕС; подчертава, че руското нашествие в Украйна разкри редица предизвикателства, свързани с устойчивостта на търсенето и предлагането в ЕС, които засягат неговата промишленост и фрагментират единния пазар; изисква от Комисията да представи нови предложения за насърчаване на частните участници да инвестират в ЕС, и по-специално за укрепване на единния пазар на услуги, за постигане на напредък по отношение на съюза на капиталовите пазари и банковия съюз и за използване на нови форми на публично-частни партньорства, в които държавата поема ограничени финансови рискове, за да привлече повече инвестиционни дейности от частния сектор, като например схемите за подкрепа на МСП във връзка с COVID-19;

Укрепване на капацитета на ЕС за действие

34. подчертава, че в европейския отговор на кризата, причинена от пандемията от COVID-19, европейските граждани почувстваха, че ЕС ги защитава и открива перспективи, по-специално чрез създаването на програмата SURE и инструмента за възстановяване NextGenerationEU; подчертава, че нито фондът на NextGenerationEU, неговият компонент, фондът за възстановяване и устойчивост, нито гъвкавостта по настоящата многогодишна финансова рамка (МФР) за 2021 — 2027 г. са достатъчни за пълно покриване на финансовите потребности, породени от войната в Украйна; припомня, че тези инструменти не са замислени нито предназначени за справяне с новите предизвикателства, произтичащи от руската агресия и нашествие, и същевременно за запазване на инвестициите в програмите и политиките на ЕС, включително за важни приоритети като справедливия, екологичния и цифровия преход;

35. подчертава необходимостта от оптимално използване на съществуващите възможности за финансиране и гъвкавост и други разпоредби, предвидени в Регламента за многогодишната финансова рамка и Финансовия регламент; изразява обаче убеждението си, че в бюджета на ЕС трябва да се предвиди допълнителна гъвкавост, включително пълното използване на отменени бюджетни кредити, за да може да се реагира на непредвидени и неотложни потребности; призовава Комисията да направи задълбочен преглед на функционирането на настоящата МФР и да представи законодателно предложение за цялостно преразглеждане на МФР възможно най-скоро и не по-късно от първото тримесечие на 2023 г.; очаква това преразглеждане да вземе предвид дългосрочните последици от войната в Украйна и предприетите спешни мерки;

36. припомня своята готовност за мобилизиране на всички налични бюджетни инструменти на ЕС с оглед предоставяне на възможно най-голяма финансова подкрепа на хората, блягащи от войната в Украйна, и предупреждава, че това мобилизиране не следва да бъде в ущърб на съществуващите програми и действия; призовава Комисията да установи допълнителните неразпределени ресурси, по-специално от предишни програмни дейности, които могат да бъдат мобилизирани в подкрепа на Украйна и за справяне с последиците от войната;

37. приветства плана, очертан от Комисията в рамките на нейната нова програма REPowerEU, за постигане на независимост на Европа от руските изкопаеми горива много преди 2030 г., като се започне с газа, в светлината на руското нашествие в Украйна; приканва Комисията да проучи как тази програма би могла да се използва заедно с националните планове за възстановяване и устойчивост за увеличаване на инвестициите в енергийния преход, включително финансирането на многонационални проекти в областта на енергийната сигурност;

38. призовава за бързо изпълнение на националните планове за възстановяване и устойчивост, по-специално в областта на енергетиката, както на национално, така и на европейско равнище; изразява твърдото си убеждение, че това следва да увеличи стратегическата автономност на ЕС;

39. припомня, че не са сключени договори за заеми за над 200 милиарда евро; поради това отправя искане към държавите членки да използват оставащите финансови ресурси, заделени за заеми по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), за покриване на отрицателните икономически и социални разходи, произтичащи от войната в съответствие с Регламента за механизма за възстановяване и устойчивост;

40. отбелязва заключенията на МВФ, че фискалната политика е по-подходяща от паричната за справяне с нови сътресения и че автоматичните фискални стабилизатори следва да се оставят да функционират свободно, като същевременно се разпределят допълнителни разходи, наред с другото, за хуманитарна помощ за бежанците и за трансфери към домакинства с ниски доходи и целева подкрепа за уязвими, но жизнеспособни дружества;

Четвъртък, 19 май 2022 г.

41. отбелязва съобщението на Комисията относно насоки за фискалната политика за 2023 г.⁽¹⁰⁾ и нейния призив за поддръжане на подкрепяща фискална позиция, като същевременно се поддържа и готовност да се реагира на променящата се икономическа ситуация; очаква от Комисията да представи набор от мерки на фискалната политика за реагиране на икономическите сътресения и рязкото увеличаване на равнищата на бедност; очаква освен това в този контекст общата клауза за дерогация да продължи да се прилага, докато основанието за прилагането ѝ продължава да съществува; счита, че връщането към фискалните правила при настоящите обстоятелства може да има нежелани последици за икономиката на ЕС и за способността на държавите членки да се справят с настоящата криза;

42. възползва се от възможността, сред продължаващите глобални геополитически предизвикателства като пандемията от COVID-19 и нашествието на Русия в Украйна, да преосмисли икономическото управление на ЕС, така че да се повиши устойчивостта му на сътресения и кризи, както и да се засили социалното и енергийното му измерение; приканва Комисията да преразгледа общия икономически отговор на настоящата криза с цел ефективно справяне с икономическите и социалните неравенства на фона на огромни инвестиционни потребности;

43. призовава Комисията да започне преглед на фискалните правила на ЕС; отбелязва, че при прегледа на рамката за икономическо управление трябва да се вземат предвид последиците от пандемията, войната и последиците за енергийния преход;

44. призовава за създаването на нов специален Европейски фонд (Фонд за стратегическа автономност на Европа) за финансиране на трансграничната енергийна инфраструктура, като същевременно се избягва зависимост от ископаемите горива, и на производството на енергия от възобновяеми източници и енергийната ефективност, като се укрепва пътят към Европейския зелен пакт, както и киберсигурността, промишлената конкурентоспособност, кръговата икономика, продоволствената сигурност и устойчивото развитие, като по този начин се гарантира автономността на Европа и се защитават качествените обществени услуги през следващите десетилетия; настоява всеки такъв нов фонд да се създава в съответствие с обикновената законодателна процедура, да функционира под пълния надзор на Европейския парламент и да се управлява пряко от Комисията; подчертава, че неговият общ размер следва да бъде определен въз основа на ясна оценка на разходите и недостига на инвестиции; изисква целият фонд да се основава на поуките, извлечени от инструмента за възстановяване NextGenerationEU;

45. подчертава, че успоредно с това са необходими допълнителни нови собствени ресурси на ЕС, за да се покрият поне разходите за погасяване по инструмента за възстановяване NextGenerationEU (главница и лихви) и да се осигури устойчиво финансиране на бюджета на ЕС на дългосрочна основа, за да се избегне финансирането на нови приоритети на ЕС в ущърб на съществуващи програми и политики на ЕС; изразява решимост да следи отблизо изпълнението на договорената и правно обвързваща пътна карта за собствените ресурси от декември 2020 г.; настоятелно призовава Съвета да ускори преговорите по първата кошница от собствени ресурси на ЕС, която включва приходите от механизма за корекция на въглеродните емисии на границите, схемата за търговия с емисии и дял от печалбите на най-големите и най-печелившите мултинационални дружества с оглед на постигането на споразумение преди приключването на бюджетната процедура за 2023 г.; отново отправя своето искане за въвеждане на втората кошница от нови собствени ресурси без по-нататъшно забавяне, включително данък върху финансовите сделки, и настоятелно призовава Комисията да представи предложение преди декември 2023 г.; подчертава необходимостта от предприемане на допълнителни действия, ако предложените нови собствени ресурси не бъдат приети или не генерират очакваното равнище на приходи за бюджета на ЕС; изтъква значението, в този контекст, на редовния диалог относно собствените ресурси между трите институции;

46. подчертава, че както се посочва от Европейският съвет, временното данъчно облагане или регулаторната интервенция по отношение на извънредните печалби може да бъде полезен източник на национално финансиране; призовава Комисията и държавите членки да координират разработването на схеми за данъчно облагане на извънредни печалби или други регулаторни мерки, които да се използват за смекчаване на социалните и икономическите последици за ЕС на войната в Украйна;

47. подчертава неотложната необходимост от бързо прилагане на споразумението по стълб 2 на ОИСР относно минимално ефективно данъчно облагане, в допълнение към прилагането на стълб 1, фокусиран върху по-справедливото разпределение на печалбите и данъчните права между страните по отношение на най-големите многонационални предприятия, включително тези в цифровия сектор⁽¹¹⁾;

⁽¹⁰⁾ Съобщение на Комисията от 2 март 2022 г., озаглавено „Насоки за фискалната политика за 2023 г.“ (COM(2022)0085).

⁽¹¹⁾ Вж. отговора, даден от члена на Комисията Джентилони на 15 февруари 2022 г. на въпрос с искане за писмен отговор E-005563/2021 относно данъчните приходи на държавите членки и на ЕС след споразумението на ОИСР.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

48. отново посочва неотложната необходимост за борба с укриването на данъци, избягването на плащането данъци и агресивното данъчно планиране чрез по-нататъшни реформи, включително на групата „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия) в съответствие с препоръките на Парламента; призовава Съвета да постигне споразумение по предложенията на Комисията за преразглеждане на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията ⁽¹²⁾ и за директива за установяване на правила за предотвратяване на злоупотребата с фиктивни дружества за данъчни цели ⁽¹³⁾ в съответствие със становището на Парламента по този въпрос;

49. приветства проучването за осъществимост, поискано от Комисията във връзка със съставянето на регистър на активите на ЕС в резултат на конкретно искане от страна на Парламента; отбелязва, че подобен механизъм би могъл да предостави на публичните органи своевременен достъп до информацията относно собствеността върху активи и стоки с висока стойност в целия ЕС и по този начин да им позволи ефективно да ограничават опитите за заобикаляне на целеви финансови санкции и да водят борба с изпирането на пари и отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци; освен това счита, че Комисията следва да изиска от юрисдикции извън ЕС да оповестяват информацията относно собствеността на активите на санкционирани физически лица и образувания в рамките на техните юрисдикции;

50. отново призовава за използване на рамката на преговорите по законодателния пакет за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за да се запълнят съществуващите пропуски, които дават възможност да се прикриват структурите на действителните собственици, и за да се гарантира, че всички съответни активи, държани от включени в списъка руски олигарси в ЕС, се конфискуват в съответствие с правната рамка на ЕС; признава усилията на работната група „Freeze and Seize“ на Комисията в това отношение;

o

o o

51. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

⁽¹²⁾ Предложение на Комисията за директива на Съвета от 14 юли 2021 г. относно реструктурирането на правната рамка на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (COM(2021)0563).

⁽¹³⁾ Предложение на Комисията за директива на Съвета от 22 декември 2021 г. за определяне на правила за предотвратяване на злоупотребата с фиктивни образувания за данъчни цели (COM(2021)0565).

Четвъртък, 19 май 2022 г.

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

P9_TA(2022)0208

Временно либерализиране на търговията с цел допълване на търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета временно либерализиране на търговията с цел допълване на търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (COM(2022)0195 — C9-0159/2022 — 2022/0138(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(2022/C 479/09)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2022)0195),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 207, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0159/2022),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид поетия с писмо от 13 май 2022 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Европейския парламент в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
 - като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по международна търговия (A9-0146/2022),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2022)0138

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 19 май 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна

(Тъй като беше постигнато споразумение между Парламента и Съвета, позицията на Парламента съответства на окончателния законодателен акт, Регламент (ЕС) 2022/870.)

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0209

Запазване, анализ и съхранение в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и свързани с тях престъпления *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на събирането, запазването и анализа в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления (COM(2022)0187 — C9-0155/2022 — 2022/0130(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(2022/C 479/10)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2022)0187),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 85 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0155/2022),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид поетия с писмо от 18 май 2022 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,
 1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2022)0130

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 19 май 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1727 по отношение на запазването, анализа и съхранението в Евроюст на доказателства, свързани с геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и свързани с тях престъпления

(Тъй като беше постигнато споразумение между Парламента и Съвета, позицията на Парламента съответства на окончателния законодателен акт, Регламент (ЕС) 2022/838.)

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0210

Регламент (ЕС) 2016/1628: Удължаване на срока на правомощието за приемане на делегирани актове *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1628, за да се удължи срокът на правомощието на Комисията за приемане на делегирани актове (COM(2022)0113 — C9-0119/2022 — 2022/0080(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(2022/C 479/11)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2022)0113),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0119/2022),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 18 май 2022 г. ⁽¹⁾,
- като взе предвид поетия с писмо от 11 май 2022 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,
 1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2022)0080

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 19 май 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1628 по отношение на продължаване на срока на правомощието на Комисията да приема делегирани актове

(Тъй като беше постигнато споразумение между Парламента и Съвета, позицията на Парламента съответства на окончателния законодателен акт, Регламент (ЕС) 2022/992.)

⁽¹⁾ Все още не публикувано в Официален вестник.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

P9_TA(2022)0216

Минимално ниво за данъчно облагане на многонационалните групи ***Законодателна резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно предложението за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза (COM(2021)0823 — C9-0040/2022 — 2021/0433(CNS))****(Специална законодателна процедура — консултация)**

(2022/C 479/12)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Съвета (COM(2021)0823),
 - като взе предвид член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който Съветът се е консултирал с него (C9-0040/2022),
 - като взе предвид член 82 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0140/2022),
1. одобрява предложението на Комисията във вида, в който е изменено;
 2. приканва Комисията съответно да внесе промени в предложението си в съответствие с член 293, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
 3. приканва Съвета, в случай че възнамерява да се отклони от текста, одобрен от Парламента, да информира последния за това;
 4. призовава Съвета отново да се консултира с него, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в предложението на Комисията;
 5. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 1
Предложение за директива
Съображение 6

Текст, предложен от Комисията

- (6) Договореният от държавите членки модел на правилата GloBE следва да се изпълнява така, че да остане възможно най-близко до глобалното споразумение. Настоящата директива се придържа **плътно** към съдържанието и структурата на модела на правилата GloBE. За да се гарантира съвместимост с първичното право на Съюза, и по-точно със свободата на установяване, правилата по настоящата директива следва да се прилагат по отношение на образуванията, които са местни лица в дадена държава членка, както и за чуждестранните образувания на образование майка, намиращо се в тази държава членка. Директивата следва да се прилага и по отношение на много големи изцяло национални групи. По този начин правната рамка ще бъде разработена така, че да се избягва всякакъв риск от дискриминация между случаи на презгранични и национални дейности. Всички образувания, включително образуванието майка, което прилага ПВД, които се намират в държава членка с ниска данъчна ставка, ще подлежат на облагане с допълнителен данък. По същия начин на облагане с допълнителен данък ще подлежат и съставните образувания на едно и също образование майка, които се намират в друга държава членка с ниска данъчна ставка.

Изменение

- (6) Договореният от държавите членки модел на правилата GloBE следва да се изпълнява така, че да остане възможно най-близко до глобалното споразумение. **Успехът на споразумението ще зависи изцяло от прозрачното и последователното му прилагане в рамките на Съюза и в световен мащаб.** Настоящата директива **като цяло** се придържа към съдържанието и структурата на модела на правилата GloBE, **но се различава в някои аспекти, включително по отношение на прилагането на някои правила в Съюза.** За да се гарантира съвместимост с първичното право на Съюза, и по-точно със свободата на установяване, правилата по настоящата директива следва да се прилагат по отношение на образуванията, които са местни лица в дадена държава членка, както и за чуждестранните образувания на образование майка, намиращо се в тази държава членка. Директивата следва да се прилага и по отношение на много големи изцяло национални групи. По този начин правната рамка ще бъде разработена така, че да се избягва всякакъв риск от дискриминация между случаи на презгранични и национални дейности. Всички образувания, включително образуванието майка, което прилага ПВД, които се намират в държава членка с ниска данъчна ставка, ще подлежат на облагане с допълнителен данък. По същия начин на облагане с допълнителен данък ще подлежат и съставните образувания на едно и също образование майка, които се намират в друга държава членка с ниска данъчна ставка.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 2
Предложение за директива
Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(7) Въпреки че е необходимо да се гарантира възпиране на практиките за избягване на данъци, следва също така да се предотвратяват неблагоприятните въздействия върху помалките МНП на вътрешния пазар. За тази цел настоящата директива следва да се прилага само по отношение на намиращите се в Съюза образувания, които са членове на МГП или на големи национални групи, достигащи годишния праг от **най-малко** 750 000 000 EUR консолидирани приходи. Този праг би бил в съответствие с прага на съществуващите международни данъчни правила, като например правилата за отчитане по държави⁽⁹⁾. Образуванията, попадащи в приложното поле на настоящата директива, се наричат съставни образувания. Някои образувания следва да бъдат изключени от обхвата въз основа на тяхната специфична цел и статут. Изключват се тези от тях, които не са ориентирани към печалба и извършват дейности от общ интерес и по тези причини вероятно не подлежат на данъчно облагане в държавата членка, в която се намират. С цел защита на тези специфични интереси е необходимо от приложното поле на директивата да бъдат изключени държавните субекти, международните организации, организациите с нестопанска цел и пенсионните фондове. Инвестиционните фондове и дружествата за инвестиции в недвижими имоти също следва да бъдат изключени от обхвата на директивата, когато са на върха на веригата на собственост, тъй като за така наречените преходни („flow-through“) образувания полученият доход се облага на равнището на собствениците.

⁽⁹⁾ Директива (ЕС) 2016/881 на Съвета от 25 май 2016 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ L 146, 3.6.2016 г., стр. 8) [DAC 4].

(7) Въпреки че е необходимо да се гарантира възпиране на практиките за избягване на данъци, следва също така да се предотвратяват неблагоприятните въздействия върху помалките МНП на вътрешния пазар. За тази цел настоящата директива следва да се прилага само по отношение на намиращите се в Съюза образувания, които са членове на МГП или на големи национални групи, достигащи годишния праг от 750 000 000 EUR консолидирани приходи. Този праг би бил в съответствие с прага на съществуващите международни данъчни правила, като например правилата за отчитане по държави⁽⁹⁾, **и следователно следва да се спазва от всички държави членки. Европейската комисия следва да следи как и до каква степен държавите членки прилагат модела на правилата GloBE по отношение на помалките образувания и да предприеме подходящи мерки, ако те ги прилагат по начин, който е в противоречие с принципите на правото на Съюза или нарушава целостта на вътрешния пазар.** Образуванията, попадащи в приложното поле на настоящата директива, се наричат съставни образувания. Някои образувания следва да бъдат изключени от обхвата въз основа на тяхната специфична цел и статут. Изключват се тези от тях, които не са ориентирани към печалба и извършват дейности от общ интерес и по тези причини вероятно не подлежат на данъчно облагане в държавата членка, в която се намират. С цел защита на тези специфични интереси е необходимо от приложното поле на директивата да бъдат изключени държавните субекти, международните организации, организациите с нестопанска цел и пенсионните фондове. Инвестиционните фондове и дружествата за инвестиции в недвижими имоти също следва да бъдат изключени от обхвата на директивата, когато са на върха на веригата на собственост, тъй като за така наречените преходни („flow-through“) образувания полученият доход се облага на равнището на собствениците.

⁽⁹⁾ Директива (ЕС) 2016/881 на Съвета от 25 май 2016 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ L 146, 3.6.2016 г., стр. 8) [DAC 4].

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 3
Предложение за директива
Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

- (13) За да се даде възможност на държавите членки да използват приходите от допълнителния данък, събирани от техните облагани с ниска данъчна ставка съставни образувания, намиращи се на тяхна територия, държавите членки следва да **могат да избират** да прилагат система за национален допълнителен данък. Съставните образувания на една МПП, които се намират в държава членка, избрала да прилага равностойни на ПВД и ППОНД правила в собствената си национална данъчна система, следва да плащат допълнителния данък на тази държава членка. Макар на държавите членки да се оставя известна гъвкавост при техническото прилагане на националната система за допълнителен данък, **с тази система следва да се гарантира минималното ефективно** данъчно облагане на **отговарящите на условията доходи или загуби на съставните образувания по същия или по равностоен на ПВД и ППОНД от настоящата директива начин.**

Изменение

- (13) За да се даде възможност на държавите членки да използват приходите от допълнителния данък, събирани от техните облагани с ниска данъчна ставка съставни образувания, намиращи се на тяхна територия, държавите членки следва да **имат възможност** да прилагат система за национален допълнителен данък. Съставните образувания на една МПП, които се намират в държава членка, избрала да прилага равностойни на ПВД и ППОНД правила в собствената си национална данъчна система, следва да плащат допълнителния данък на тази държава членка. Макар на държавите членки да се оставя известна гъвкавост при техническото прилагане на националната система за допълнителен данък, **група „Кодекс за поведение“ на Съвета (Данъчно облагане на предприятия) следва внимателно да наблюдава прилагането на този данък. Комисията следва да оказва съдействие в тази връзка.**

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 4
Предложение за директива
Съображение 14

Текст, предложен от Комисията

- (14) За да се гарантира пропорционален подход, при този процес следва да се вземат предвид някои специфични ситуации, в които рисковете от свиване на данъчната основа и прехвърлянето на печалби са намалени. Поради това в директивата следва да бъде включено изключване въз основа на съдържанието, основано на разходите, свързани с наетите лица, и стойността на материалните активи в дадена юрисдикция. Това би позволило да се вземат до известна степен предвид ситуации, при които една МПП или голяма национална група извършва икономически дейности, които изискват материално присъствие в юрисдикция с ниска данъчна ставка, защото в такъв случай е малко вероятно да процъфтяват практики за свиване на данъчната основа и прехвърляне на печалби. Следва да се вземе предвид също и специфичният случай на МПП, които се намират на първите етапи от международната си дейност, за да не се възпира развитието на презгранични дейности от МПП, които се ползват от ниско данъчно облагане в своята национална юрисдикция, където осъществяват основно дейността си. Поради това облаганите с ниска данъчна ставка национални дейности на такива групи следва да бъдат изключени от прилагането на правилата за преходен период от **пет** години, и при условие че МПП няма съставни образувания в повече от шест други юрисдикции. За да се гарантира равно третиране на големите национални групи, доходите от дейността на такива групи следва също да бъдат изключени за преходен период от **пет** години.

Изменение

- (14) За да се гарантира пропорционален подход, при този процес следва да се вземат предвид някои специфични ситуации, в които рисковете от свиване на данъчната основа и прехвърлянето на печалби са намалени. Поради това в директивата следва да бъде включено изключване въз основа на съдържанието, основано на разходите, свързани с наетите лица, и стойността на материалните активи в дадена юрисдикция. Това би позволило да се вземат до известна степен предвид ситуации, при които една МПП или голяма национална група извършва икономически дейности, които изискват материално присъствие в юрисдикция с ниска данъчна ставка, защото в такъв случай е малко вероятно да процъфтяват практики за свиване на данъчната основа и прехвърляне на печалби. Следва да се вземе предвид също и специфичният случай на МПП, които се намират на първите етапи от международната си дейност, за да не се възпира развитието на презгранични дейности от МПП, които се ползват от ниско данъчно облагане в своята национална юрисдикция, където осъществяват основно дейността си. Поради това облаганите с ниска данъчна ставка национални дейности на такива групи следва да бъдат изключени от прилагането на правилата за преходен период от **три** години, и при условие че МПП няма съставни образувания в повече от шест други юрисдикции. За да се гарантира равно третиране на големите национални групи, доходите от дейността на такива групи следва също да бъдат изключени за преходен период от **три** години.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 5
Предложение за директива
Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

- (16) С цел постигане на равновесие между целите на реформата за глобален минимален данък и административната тежест за данъчните администрации и данъкоплатците, в настоящата директива следва да се предвиди изключване de minimis за МПП или големите национални групи със средни приходи под 10 000 000 EUR и средни отговарящи на условията приходи или загуби под 1 000 000 EUR в дадена юрисдикция. Такива МПП или големи национални групи не следва да плащат допълнителен данък дори ако ефективната им данъчна ставка е под минималната данъчна ставка в тази юрисдикция.

Изменение

- (16) В съответствие със споразумението, постигнато от приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 относно BEPS, настоящата директива **предвижда** изключване de minimis за МПП или големите национални групи със средни приходи под 10 000 000 EUR и средни отговарящи на условията приходи или загуби под 1 000 000 EUR в дадена юрисдикция. Такива МПП или големи национални групи не следва да плащат допълнителен данък дори ако ефективната им данъчна ставка е под минималната данъчна ставка в тази юрисдикция.

Изменение 6
Предложение за директива
Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

- (18) За ефективното прилагане на системата е от решаващо значение процедурите да бъдат координирани на равнището на една група. Ще бъде необходимо да се използва система, която да гарантира безпрепятствения поток от информация в рамките на МПП и към данъчните администрации, в които се намират съставните образувания. Основната отговорност за подаване на справка-декларацията следва да се носи от самото съставно образувание. Следва обаче да се прилага освобождаване от тази отговорност, когато МПП е определила друго образувание, което да подава и споделя справка-декларацията. Това може да бъде или местно образувание, или образувание от друга юрисдикция, която има сключено споразумение между компетентните органи с държавата членка на съставното образувание. През първите дванайсет месеца след влизането ѝ в сила Комисията следва да направи преглед на настоящата директива в съответствие със споразумението, постигнато в приобщаващата рамка относно изискванията за подаване на информация съгласно рамката за прилагане на GloBE. Като се имат предвид изискванията от тази система корекции за постигане на съответствие, на попадащите за първи път в обхвата на настоящата директива групи следва да се предостави срок от 18 месеца, за да изпълнят изискванията за информация.

Изменение

- (18) За ефективното прилагане на системата е от решаващо значение процедурите да бъдат координирани на равнището на една група. Ще бъде необходимо да се използва система, която да гарантира безпрепятствения поток от информация в рамките на МПП и към данъчните администрации, в които се намират съставните образувания. Основната отговорност за подаване на справка-декларацията следва да се носи от самото съставно образувание. Следва обаче да се прилага освобождаване от тази отговорност, когато МПП е определила друго образувание, което да подава и споделя справка-декларацията. Това може да бъде или местно образувание, или образувание от друга юрисдикция, която има сключено споразумение между компетентните органи с държавата членка на съставното образувание. През първите дванайсет месеца след влизането ѝ в сила Комисията следва да направи преглед на настоящата директива **чрез подходящи делегирани актове** в съответствие със споразумението, постигнато в приобщаващата рамка относно изискванията за подаване на информация съгласно рамката за прилагане на GloBE. Като се имат предвид изискванията от тази система корекции за постигане на съответствие, на попадащите за първи път в обхвата на настоящата директива групи следва да се предостави срок от 18 месеца, за да изпълнят изискванията за информация.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 7
Предложение за директива
Съображение 19

Текст, предложен от Комисията

- (19) Предвид ползите от прозрачността в областта на данъчното облагане, очакващо е, че значителна част от информацията ще се предоставя на данъчните органи във всички участващи юрисдикции. Попадащите в обхвата на настоящата директива МГП следва да бъдат задължени да предоставят изчерпателна и подробна информация относно своите печалби и ефективна данъчна ставка във всяка юрисдикция, в която имат съставни образувания. Може да се очаква, че такова подробно докладване ще увеличи прозрачността.

Изменение

- (19) Предвид ползите от прозрачността в областта на данъчното облагане, очакващо е, че значителна част от информацията ще се предоставя на данъчните органи във всички участващи юрисдикции. Попадащите в обхвата на настоящата директива МГП следва да бъдат задължени да предоставят изчерпателна и подробна информация относно своите печалби и ефективна данъчна ставка във всяка юрисдикция, в която имат съставни образувания. Може да се очаква, че такова подробно докладване ще увеличи прозрачността. **По-голямата прозрачност при оповестяването на финансова информация води до ползи за данъчните администрации и по-голяма сигурност за данъкоплатците. В този контекст Директива 2011/16/ЕС на Съвета^(1а) ще играе роля за улесняване на прилагането на настоящата директива и при бъдещото преразглеждане на Директива 2011/16/ЕС ще се направи оценка на въздействието, която следва да бъде извършена преди 31 декември 2022 г.**

^(1а) Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО (ОВ L 64, 11.3.2011 г., стр. 1).

Изменение 8
Предложение за директива
Съображение 19 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

- (19а) **Потенциално вредните и нарушаващи конкуренцията мерки, които имат за цел да компенсират потенциалното увеличение на корпоративния подоходен данък, следва да бъдат наблюдавани, а известието на Комисията относно прилагането на правилата за държавна помощ по отношение на мерките, свързани с прякото данъчно облагане на предприятия, следва да бъде актуализирано при необходимост.**

Изменение

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 9

Предложение за директива

Съображение 19 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

- (19б) *Група* „Кодекс за поведение“ на Съвета (Данъчно облагане на предприятия) следва непрекъснато да следи развитието на счетоводните стандарти и тяхното прилагане за целите на минималното данъчно облагане. Ако е необходимо, тя следва да прави предложения за коригиране на правилата за определяне на печалбата. Комисията следва да оказва съдействие в тази връзка.

Изменение 10

Предложение за директива

Съображение 20

Текст, предложен от Комисията

Изменение

- (20) Ефективността и справедливостта на реформата за глобален минимален данък зависят в голяма степен от нейното прилагане в световен мащаб. Поради това ще бъде от жизненоважно значение всички основни търговски партньори на Съюза да прилагат или възприето ПВД, или равностоеен набор от правила за минимално данъчно облагане. В този контекст и в подкрепа на правната сигурност и ефективността на правилата за глобален минимален данък е важно да се очертаят допълнително условията, при които правилата, прилагани в юрисдикцията на трета държава, която няма да транспонира правилата от глобалното споразумение, може да се признаят за равностойни на възприето ПВД. За тази цел в настоящата директива следва да се предвиди оценка от страна на Комисията на критериите за равностойност, въз основа на определени параметри, както и списък на юрисдикциите на трети държави, които отговарят на критериите за равностойност. Този списък ще бъде изменен чрез делегиран акт след всяка последваща оценка на правната рамка, прилагана от юрисдикцията на трета държава в нейното национално право.
- (20) Ефективността и справедливостта на реформата за глобален минимален данък зависят в голяма степен от нейното **бързо и последователно** прилагане в световен мащаб **и от държавите членки до края на 2023 г.** Поради това ще бъде от жизненоважно значение всички основни търговски партньори на Съюза да прилагат или възприето ПВД, или равностоеен набор от правила за минимално данъчно облагане. В този контекст и в подкрепа на правната сигурност и ефективността на правилата за глобален минимален данък е важно да се очертаят допълнително условията, при които правилата, прилагани в юрисдикцията на трета държава, която няма да транспонира правилата от глобалното споразумение, може да се признаят за равностойни на възприето ПВД. За тази цел в настоящата директива следва да се предвиди **своевременно първа** оценка от страна на Комисията на критериите за равностойност, въз основа на определени параметри, както и списък на юрисдикциите на трети държави, които отговарят на критериите за равностойност. Този списък ще бъде изменен чрез делегиран акт след всяка последваща оценка на правната рамка, прилагана от юрисдикцията на трета държава в нейното национално право. **Прилагането на настоящата директива ще изисква засилен обмен на информация между държавите членки и юрисдикциите на трети държави. За тази цел Директива 2011/16/ЕС следва да бъде преразгледана в съответствие с бъдещата работа на ОИСР по споразумение между компетентните органи, което трябва да бъде разработено до края на 2022 г.**

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 11

Предложение за директива

Съображение 21 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

- (21а) *Има вероятност моделът на правилата GloBE да бъде изменен, по-специално по-отношение на правилата за ограничаване на данъчните задължения, които имат за цел да опростят изискванията към съставните субекти за подаване на информация. Настоящата директива следва да гарантира наличието на подходящи гаранции за контрола на тези субекти. Поради това на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове съгласно член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз, за да гарантира, че настоящата директива остава в съответствие с международните ангажименти на държавите членки.*

Изменение 12

Предложение за директива

Съображение 23 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

- (23а) *В настоящата директива се въвежда клауза за преглед, за да се гарантира, че прилагането ѝ ще бъде подложено на подходяща оценка пет години след влизането ѝ в сила. Този преглед следва да оцени и преразгледа напредъка в глобалното прилагане на споразумението на ОИСП/модела на правилата GloBE, както и някои освобождавания и дерогации, по-специално по отношение на системите за данък върху разпределението и изключването на доходи въз основа на съдържанието, целесъобразността на прага за МПП и големите национални предприятия, попадащи в обхвата, както и въздействието върху данъчните приходи на развиващите се страни. Като част от прегледа измененията на модела на правилата GloBE също биха могли да бъдат включени в правото на Съюза, ако е необходимо.*

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 13

Предложение за директива

Съображение 24 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(24а) В приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 относно BEPS, в допълнение към двете правила, предназначени за въвеждане в националното вътрешно данъчно законодателство, така нареченият стълб 2 се състои от правило, основано на спогодба, а имено правилото за облагане с данък (ПОД), което дава възможност на юрисдикциите на източника да налагат ограничено данъчно облагане при източника върху плащания на определена свързана страна, които подлежат на облагане под минимална ставка. Комисията следва да препоръча на държавите членки да променят двустранните си данъчни споразумения със страните с ниски доходи, за да включат това правило.

Изменение 14

Предложение за директива

Член 4 — параграф 1 — алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Съставно образувание, различно от преходно образувание, се счита за намиращо се в юрисдикцията, в която се разглежда като местно лице за данъчни цели, въз основа на мястото му на управление, мястото на създаване или подобни критерии.

Съставно образувание, различно от преходно образувание, се счита за намиращо се в юрисдикцията, в която се разглежда като местно лице за данъчни цели, въз основа на мястото му на ефективно управление, а имено мястото, на което се вземат основните управленски и търговски решения, необходими за извършването на стопанската дейност, мястото на създаване или подобни критерии, които отразяват реални икономически дейности съгласно настоящата директива и модела на правилата GloBE.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 15

Предложение за директива

Член 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 4а

Правила за борба с избягването на данъци

1. При изчисляването на допълнителния данък държавите членки не вземат предвид никаква договореност или поредица от договорености, които с оглед на всички относими факти и обстоятелства са привидни, тъй като са били въведени с основната цел да бъде получено данъчно предимство, което противоречи на предмета или целта на настоящата директива. Една договореност може да се състои от няколко етапа или части.
2. За целите на параграф 1 договореността или поредицата от договорености се счита за привидна, когато тя не е въведена поради основателни търговски съображения, които отразяват реални икономически дейности.
3. Договореността или поредицата от договорености, които не се вземат предвид в съответствие с параграф 1, се третираат за целите на изчисляването на данъчната основа съобразно тяхната икономическа същност.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 52, за да установи по-подробни правила срещу избягването на данъци, по-специално за да вземе предвид бъдещи промени на модела на правилата GloBE.

Изменение 16

Предложение за директива

Член 10 — параграф 3

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3. Когато размерът на възприетия национален допълнителен данък, взет предвид при изчисляването на допълнителния данък в съответствие с член 26 за тази юрисдикция за дадена данъчна година, не е платен изцяло в рамките на **следващите три данъчни години**, размерът на неплатения национален допълнителен данък се добавя към допълнителния данък на юрисдикцията, изчислен в съответствие с член 26, параграф 3.

3. Когато размерът на възприетия национален допълнителен данък, взет предвид при изчисляването на допълнителния данък в съответствие с член 26 за тази юрисдикция за дадена данъчна година, не е платен изцяло в рамките на **следващата данъчна година**, размерът на неплатения национален допълнителен данък се добавя към допълнителния данък на юрисдикцията, изчислен в съответствие с член 26, параграф 3.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 17

Предложение за директива

Член 13 — параграф 8 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

8а. *Посредством актове за изпълнение Комисията може допълнително да уточнява значението на термините, използвани в параграфи 5 и 6 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52а.*

Изменение 18

Предложение за директива

Член 13 — параграф 8 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

8б. *На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 52, за да изменя формулата, установена в параграф 5 от настоящия член, така че да се вземат под внимание съответни промени на модела на правилата GloBE.*

Изменение 19

Предложение за директива

Член 15 — параграф 11 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

11а. *Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 52, за да изменя всяко от определенията, посочени в параграф 1 от настоящия член, или да променя всеки от елементите, за които са предвидени корекции съгласно параграфи 2, 3, 6, 7, 10 и 11 от настоящия член, и по-специално за да се вземат под внимание бъдещи промени на модела на правилата GloBE.*

Изменение 20

Предложение за директива

Член 19 — параграф 3 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3а. *Посредством актове за изпълнение Комисията може допълнително да уточнява значението на термините, използвани в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52а.*

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 21

Предложение за директива

Член 21 — параграф 7 — алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Отсрочени данъчни пасиви, които не са платени или сторнирани в рамките на **петте** следващи данъчни години, се възстановяват обратно доколкото са били взети предвид в общия размер на корекцията на отсрочените данъци на съставното образуване.

Изменение

Отсрочени данъчни пасиви, които не са платени или сторнирани в рамките на **трите** следващи данъчни години, се възстановяват обратно доколкото са били взети предвид в общия размер на корекцията на отсрочените данъци на съставното образуване.

Изменение 22

Предложение за директива

Член 21 — параграф 7 — алинея 2

Текст, предложен от Комисията

Размерът на възстановените обратно отсрочени данъчни пасиви, определен за данъчната година, се третира като намаление на включения данък за **петата** предходна данъчна година и ефективната данъчна ставка и допълнителният данък за тази данъчна година се преизчисляват в съответствие с член 28, параграф 1.

Изменение

Размерът на възстановените обратно отсрочени данъчни пасиви, определен за данъчната година, се третира като намаление на включения данък за **третата** предходна данъчна година и ефективната данъчна ставка и допълнителният данък за тази данъчна година се преизчисляват в съответствие с член 28, параграф 1.

Изменение 23

Предложение за директива

Член 21 — параграф 8а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

8а. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 52 за изменение на всеки от елементите, за които се прилага начисляване с изключване съгласно параграф 8, и по-специално с оглед на бъдещи промени на модела на правилата GLOBE.

Изменение 24

Предложение за директива

Член 27 — параграф 9 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

9а. Посредством актове за изпълнение Комисията може допълнително да уточнява значението на термините, използвани в определенията, установени в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52а.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 25

Предложение за директива

Член 29 — параграф 5 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5а. Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 52, за да изменя сулите, установени в параграф 1 от настоящия член, по-специално за да вземе предвид бъдещи промени на модела на правилата GloBE.

Изменение 26

Предложение за директива

Член 31 — параграф 4 — уводна част

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4. Когато една МПП се раздели на две или повече групи (всяка наричана „разделена група“), прагът за консолидираните приходи се счита за достигнат от всяка разделена група, ако тя отчита:

4. Когато една МПП се раздели на две или повече групи (всяка наричана „разделена група“), прагът за консолидираните приходи се счита за достигнат от всяка разделена група **в продължение на най-малко шест години след разделянето**, ако тя отчита:

Изменение 27

Предложение за директива

Член 41 — параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. По избор на подаващото декларация съставно образувание, образувание — собственик на инвестиционно образувание, може да прилага метод на облагаемо разпределение по отношение на своето участие в собствеността на инвестиционното образувание, при условие че съставното образувание — собственик, не е инвестиционно образувание и с разумно основание може да се очаква да бъде обложено от инвестиционното образувание с данък върху разпределенията при данъчна ставка, равна или по-висока от минималната данъчна ставка.

1. По избор на подаващото декларация съставно образувание, образувание — собственик на инвестиционно образувание **или на застрахователно инвестиционно образувание**, може да прилага метод на облагаемо разпределение по отношение на своето участие в собствеността на инвестиционното образувание, при условие че съставното образувание — собственик, не е инвестиционно образувание и с разумно основание може да се очаква да бъде обложено от инвестиционното образувание с данък върху разпределенията при данъчна ставка, равна или по-висока от минималната данъчна ставка.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 28**Предложение за директива****Член 42 — параграф 2 — алинея 2 а (нова)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Когато другите съставни образувания на МПП не са определили съставно образувание, посоченото местно образувание, което отговаря за подаването на справка-декларацията за допълнителния данък, е най-голямото образувание от МПП, намиращо се в същата държава членка, от гледна точка на годишните приходи за последните две последователни години.

Изменение 29**Предложение за директива****Член 42 — параграф 7 а (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

7а. Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията и след като получи становището на Европейския парламент, приема необходимите мерки за изпълнение на задълженията за подаване на декларация съгласно настоящата директива и осигурява необходимия обмен на информация.

Изменение 30**Предложение за директива****Член 47 — параграф 1**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. Допълнителният данък, дължим от намиращо се в държава членка крайно образувание майка в съответствие с член 5, параграф 2, се намалява до нула през първите **пет** години от началния етап на международната дейност на МПП, независимо от посочените в глава V изисквания.

1. Допълнителният данък, дължим от намиращо се в държава членка крайно образувание майка в съответствие с член 5, параграф 2, се намалява до нула през първите **три** години от началния етап на международната дейност на МПП, независимо от посочените в глава V изисквания.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 31

Предложение за директива

Член 47 — параграф 2

Текст, предложен от Колисиата

2. Когато крайното образуване майка на една МПП се намира в юрисдикция на трета държава, допълнителният данък, дължим от намиращо се в държава членка съставно образуване в съответствие с член 13, параграф 2, се намалява до нула през първите **пет** години от началния етап на международната дейност на тази МПП, независимо от посочените в глава V изисквания.

Изменение

2. Когато крайното образуване майка на една МПП се намира в юрисдикция на трета държава, допълнителният данък, дължим от намиращо се в държава членка съставно образуване в съответствие с член 13, параграф 2, се намалява до нула през първите **три** години от началния етап на международната дейност на тази МПП, независимо от посочените в глава V изисквания.

Изменение 32

Предложение за директива

Член 47 — параграф 4 — алинея 1

Текст, предложен от Колисиата

Посоченият в параграфи 1 и 2 период от **пет** данъчни години започва да тече от началото на данъчната година, през която МПП попада за първи път в обхвата на настоящата директива.

Изменение

Посоченият в параграфи 1 и 2 период от **три** данъчни години започва да тече от началото на данъчната година, през която МПП попада за първи път в обхвата на настоящата директива.

Изменение 33

Предложение за директива

Член 47 — параграф 4 — алинея 2

Текст, предложен от Колисиата

За МПП, които попадат в обхвата на настоящата директива към момента на влизането ѝ в сила, посоченият в параграф 1 **петгодишен** период започва да тече на 1 януари 2023 г.

Изменение

За МПП, които попадат в обхвата на настоящата директива към момента на влизането ѝ в сила, посоченият в параграф 1 **тригодишен** период започва да тече на 1 януари 2023 г.

Изменение 34

Предложение за директива

Член 47 — параграф 4 — алинея 3

Текст, предложен от Колисиата

За МПП, които попадат в обхвата на настоящата директива към момента на влизането ѝ в сила, посоченият в параграф 2 **петгодишен** период започва да тече на 1 януари 2024 г.

Изменение

За МПП, които попадат в обхвата на настоящата директива към момента на влизането ѝ в сила, посоченият в параграф 2 **тригодишен** период започва да тече на 1 януари 2024 г.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 35**Предложение за директива****Член 50 — параграф 1***Текст, предложен от Комисията*

1. Допълнителният данък, дължим от намиращо се в държава членка крайно образувание майка в съответствие с член 49, се намалява до нула през първите **пет** данъчни години, считано от първия ден на данъчната година, през която голямата национална група попада за първи път в обхвата на настоящата директива.

Изменение

1. Допълнителният данък, дължим от намиращо се в държава членка крайно образувание майка в съответствие с член 49, се намалява до нула през първите **три** данъчни години, считано от първия ден на данъчната година, през която голямата национална група попада за първи път в обхвата на настоящата директива.

Изменение 36**Предложение за директива****Член 50 — параграф 2***Текст, предложен от Комисията*

2. *За големите национални групи, които попадат в обхвата на настоящата директива към момента на влизането ѝ в сила, горепосоченият петгодишен период започва да тече на 1 януари 2023 г.*

*Изменение**заличава се***Изменение 37****Предложение за директива****Член 52 — параграф 2***Текст, предложен от Комисията*

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 51, параграф 3, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящата директива.

Изменение

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в **член 4а, параграф 4, член 13, параграф 8б, член 15, параграф 11а, член 21, параграф 8а, член 29, параграф 5а и член 51, параграф 3**, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящата директива.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 38

Предложение за директива

Член 52 — параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. Съветът може по всяко време да оттегли делегирането на правомощия, посочено в член 51, параграф 3. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

Изменение

3. Съветът може по всяко време да оттегли делегирането на правомощия, посочено в **член 4а, параграф 4, член 13, параграф 8б, член 15, параграф 11а, член 21, параграф 8а, член 29, параграф 5а и** член 51, параграф 3. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

Изменение 39

Предложение за директива

Член 52 — параграф 5

Текст, предложен от Комисията

5. Делегиран акт, приет съгласно член 51, параграф 3, влиза в сила единствено ако Съветът не е представил възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Съвета или ако преди изтичането на този срок Съветът е уведомил Комисията, че няма да представи възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Съвета.

Изменение

5. Делегиран акт, приет съгласно **член 4а, параграф 4, член 13, параграф 8б, член 15, параграф 11а, член 21, параграф 8а, член 29, параграф 5а и** член 51, параграф 3, влиза в сила единствено ако Съветът не е представил възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Съвета или ако преди изтичането на този срок Съветът е уведомил Комисията, че няма да представи възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Съвета.

Изменение 40

Предложение за директива

Член 52 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 52а

Процедура на комитет

1. **Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.**
2. **При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.**

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 41

Предложение за директива

Член 53 — параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Европейският парламент се уведомява за приемането на делегирани актове от Комисията, за представените във връзка с тях възражения и за оттеглянето на делегирани правомощия от Съвета.

Изменение

Европейският парламент се уведомява **своевременно** за приемането на делегирани актове от Комисията, за представените във връзка с тях възражения и за оттеглянето на делегирани правомощия от Съвета.

Изменение 42

Предложение за директива

Член 53 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 53а

Преглед

В срок до... [пет години след влизането в сила на настоящата директива] Комисията прави преглед на прилагането на настоящата директива и докладва на Съвета за нейното действие. В доклада се разглежда дали е необходимо да се измени настоящата директива в светлината на промените и развитието на положението в международния данъчен контекст, по-специално по отношение на прилагането на модела на правилата GloBE извън Съюза и разработването на други, едностранни подходи за минимално ефективно данъчно облагане на МГП. Той следва да се съсредоточи и върху използването на изключения и дерогации и въздействието им върху съгласуваността на вътрешния пазар.

В доклада се прави оценка на въздействието на разпредбата за включване на доходи въз основа на съдържанието, прилагането на незадължителния възприет национален допълнителен данък и третирането на системите за данък върху разпределението върху ефективността на осигуряването на минимално ефективно равнище на данъчно облагане.

В доклада се разглежда въздействието на директивата върху приходите на най-слабо развитите държави и върху данъчните приходи на държавите членки, инвестиционните решения на дружествата, както и върху конкурентоспособността на Съюза в световната икономика. В него се оценява въздействието на напояване на прага за МГП и големите национални предприятия. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение.

Четвъртък, 19 май 2022 г.

Изменение 43
Предложение за директива
Член 53 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 53 б

Клауза за ограничаване

1. Настоящата директива не засяга прилагането от държавите членки на национални разпоредби или разпоредби, основаващи се на споразумения, насочени към гарантиране на по-високо равнище на защита на националните основи за облагане с корпоративен данък, които се отнасят до правилото за контролираните чуждестранни дружества по смисъла на член 7 от Директива (ЕС) 2016/1164 ^(1а), по-специално когато по-строгото правило за контролираните чуждестранни дружества следва препоръките от окончателния доклад от 2015 г. по действие 3 от проекта на ОИСП/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби.

2. Настоящата директива не засяга прилагането на националните разпоредби относно алтернативните форми на тиниално данъчно облагане на националните групи или предприятия.

^(1а) Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (ОВ L 193, 19.7.2016 г., стр. 1).

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)



Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG